

مركز اصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

RAKTAS į ISLAMO PAŽINIMĄ

Abd Ar-Rahman bin
Abd Al-Kareem Ash-Sheha

مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

RAKTAS Į ISLAMO PAŽINIMĄ

Knygos autorius
Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kareem Ash-Sheha

© جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالربوة، ١٤٤٣هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

الشيخة، عبدالرحمن بن عبدالكريم

المفتاح لفهم الإسلام - اللغة الليتوانية. / عبدالرحمن بن عبدالكريم

الشيخة - ط ١. - الرياض، ١٤٤٣هـ

١٠٨ ص، ١٤ سم x ٢١ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٣٥٢-٧٧-٩

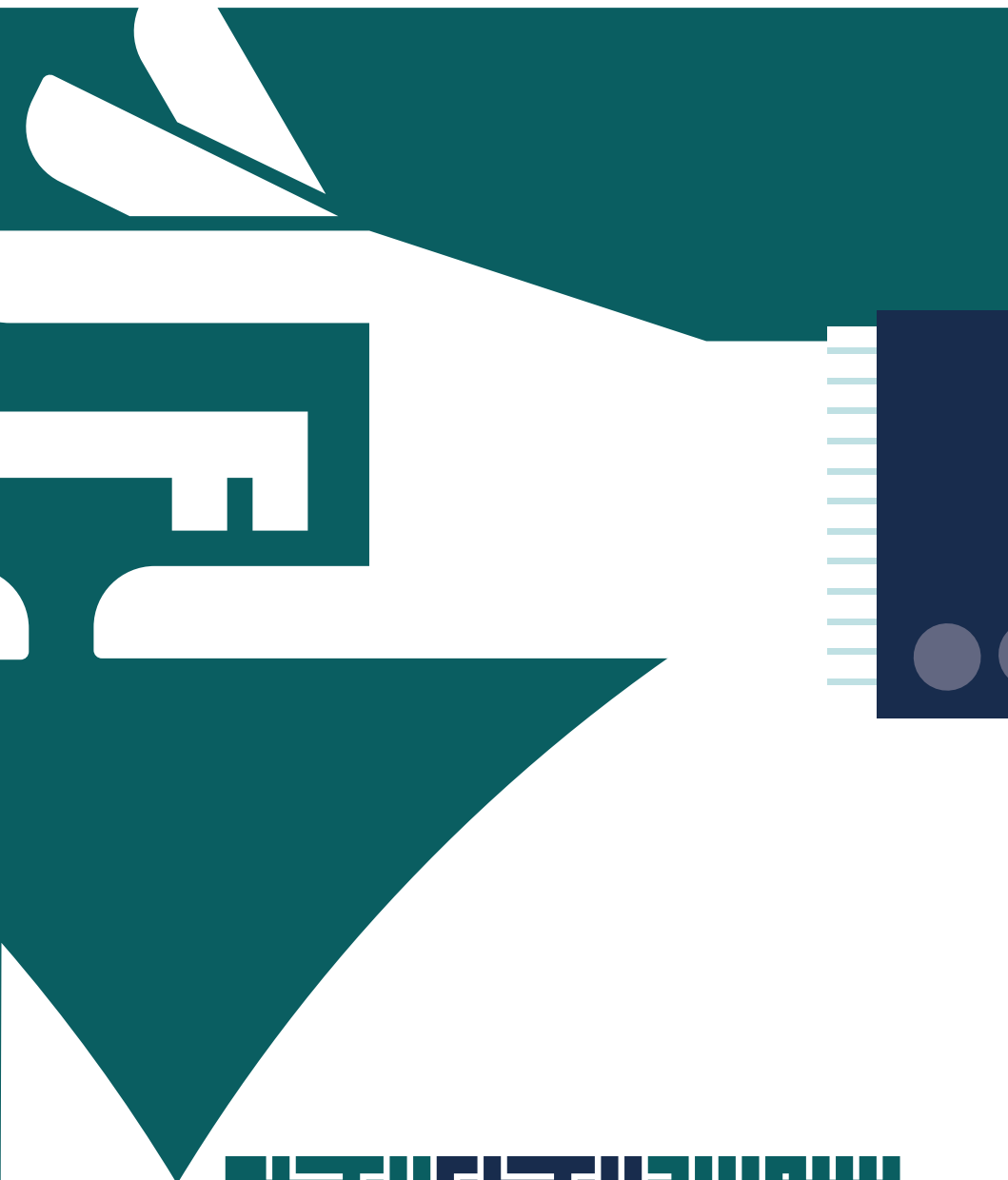
١- الاسلام أ. العنوان

١٤٤٣/ ٥٦٢٩

ديوي ٢١٠

رقم الايداع: ١٤٤٣/٥٦٢٩

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٣٥٢-٧٧-٩

ԵՍՏՆԱԿԱՆ ԳԱԼԵՍՏԻՆԳԻԱՍԻՈՅՈՅ

Vardan Allaho Maloningiausiojo,
Gallestingiausiojo

Mielas skaitytojau,

Islamas yra vienintelė, išbaigta dieviškoji religija bei gyvenimo būdas. Tai - lyg nesibaigiantis laimingojo gyvenimo šaltinis, bei ramus ir taikus gyvenimas po mirties.

Islamas neturi jokių netobulumų ar trūkumų.

Bet koks nukrypęs ar nenormalus elgesys, pastebėtas musulmonuose, neturėtų turėti įtakos islamo religijai.

Tokio nukrypstančiojo elgesio priežastis paprastai būna kilusi iš prasto tikėjimo supratimo, o kai kuriais atvejais – iš silpno tikėjimo, dėl kurio žmogus nuklysta nuo to, kas yra teisinga ir kilnu.

Tai yra paprasčiausiai neteisinga ir neprotinga vertinti islamą tik pagal asmens elgesį ar jo asmeninį požiūrį, išskyrus Pranašą Muchammedą ﷺ, kuris yra geriausias pavyzdys visai žmonijai.

Turinys

1. Kas yra islamas?
 - Ką apie islamą sako Vakarų mokslininkai?
 - Islamo stulpai
 - Muchammedas - Allaho Pasiuntinys
 - Ką jie sako apie Muchammedą ﷺ?
 - Tikėjimo stulpai
 - Kas yra Koranas?
 - Ką jie sako apie Koraną?
2. Svarbiausi islamo tikslai
3. Islamo etiketas ir moralinės vertybės
4. Teisės islame
5. Ką žinai apie islamą
6. Islamas ir turtas
7. Islamas ir moterys
8. Islamas ir lytiniai santykiai
9. Islamas ir nemusulmonai
10. Islamas ir kitos dieviškosios religijos
11. Musulmonai myli Jėzų ir jo motiną
12. Islamas ir džihadas
13. Islamas – taikos religija
14. Islamas ir aplinka
15. Islamas ir švara
16. Islamas ir žinios
17. Islamo civilizacijos įtaka moderniajam mokslui
18. Islamo civilizacijos vertybės
19. Moksliniai atradimai Korane
20. Koranas ir Visatos pradžia
21. Korane apie Visatos plėtimąsi
22. Korane apie dangaus kūnus
23. Korane apie atmosferos slėgį
24. Korane apie tamsą ir viršutinius atmosferos sluoksnius
25. Korane apie atomą
26. Korane apie embriono vystymąsi
27. Korane apie vandenynus ir jūras
28. Korane apie debesų formavimąsi ir lietu
29. Korane apie gyvūnų fiziologiją
30. Korane apie kalnus
31. Vanduo ir gyvybė
32. Kas ir kodėl jaučia priešišumą islamui ir musulmonams?
33. Išskirtinės islamo savybės ir jo vertė
34. Pabaiga
35. Kaip tampama musulmonu?

مركز اوسول
Osoul Center

This book has been conceived, prepared and designed by the Osoul Centre. All photos used in the book belong to the Osoul Centre. The Centre hereby permits all Sunni Muslims to reprint and publish the book in any method and format on condition that 1) acknowledgement of the Osoul Centre is clearly stated on all editions; and 2) no alteration or amendment of the text is introduced without reference to the Osoul Centre. In the case of reprinting this book, the Centre strongly recommends maintaining high quality.

+966 11 445 4900

+966 11 497 0126

P.O.BOX 29465 Riyadh 11457

osoul@rabwah.sa

www.osoulcenter.com

مركز الأوسول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

Šlovė Allahui - Pasaulio Viešpačiui, dangaus ir žemės Kūrėjui, ir viskas kas tarp jų. Taika ir palaima Jo vergui ir pasiuntiniui Muchammed ibn Abd Allah - pranašų antspaudui, kurį Jis pasiuntė kaip malonę visai žmonijai. O taip pat jo broliams pasiuntiniams ir Allaho pranašams, kuriuos Jis, kaip Kūrėjas pasiuntė visiems žmonėms, kad išvesti juos iš tamsos į šviesą.

Kiekvienas naujas leidinys, kurį publikuoja tarptautinis islamo sklaidos centras "Osoul", suteikia puikią galimybę bendrauti su savo skaitytojais. Visi mūsų leidiniai turi vieną bendrą tikslą - pristatyti Islamo religiją žmonijai, koks jis yra iš tikrųjų. Mes norime palinkėti žmonėms pažinti nuostabius islamo aspektus ir gilų jo mokymą. Mes aiškiai bandome parodyti, kad tai yra tas vienintelis tikėjimas, kuris praktiškai ir veiksmingai sprendžia visas problemas, su kuriomis susiduria žmonija. Ši religijai duoda aiškius ir patikimus atsakymus į visus klausimus, kurie galbūt kelia nerimą žmonėms jau daug metų, pavyzdžiui: Koku būdu mus sukūrė ir kodėl mes egzistuojame? Kuria linkme mes einame? Tai yra vienintelė religija, kuri skaitna savo pasekėjus mylėtų ir gerbti visus Dievo siųstus pranašus, tuo pačiu ir Mozę ir Jėzų (ramybė jiems abiem).

Mūsų leidiniai taip pat paneigia islamui pareikštus kaltinimus ir paaiškina kylančius nesusipratimus dėl islamo mokymo.

Visuose savo leidiniuose mes stengiamės pateikti tvirtus ir racionalius argumentų įrodymus, kad skaitytojai galėtų jiems patikėti. Mūsų motyvas yra padaryti šį didį dievišką tikėjimą žmonėms žinomą. Dievo malonės dėka, tai yra greičiausiai populiarėjanti religija mūsų laikais, kaip patvirtina Pew tyrimų centro atliktas tyrimas, paskelbtas 2015 m.

Šioje knygoje „Raktas suprasti islamą“ nuo pat pradžių teigiama, kad Koranas nėra mokslo knyga. Tačiau islamas gerbia mokslą ir mokslininkus, suteikdamas jiems aukštą statusą islamo visuomenėje, ir liepia savo pasekėjams leisti mokslininkams nusipelnyti pagarbos. Autorius informuoja savo skaitytojus, kad neketina bendrauti

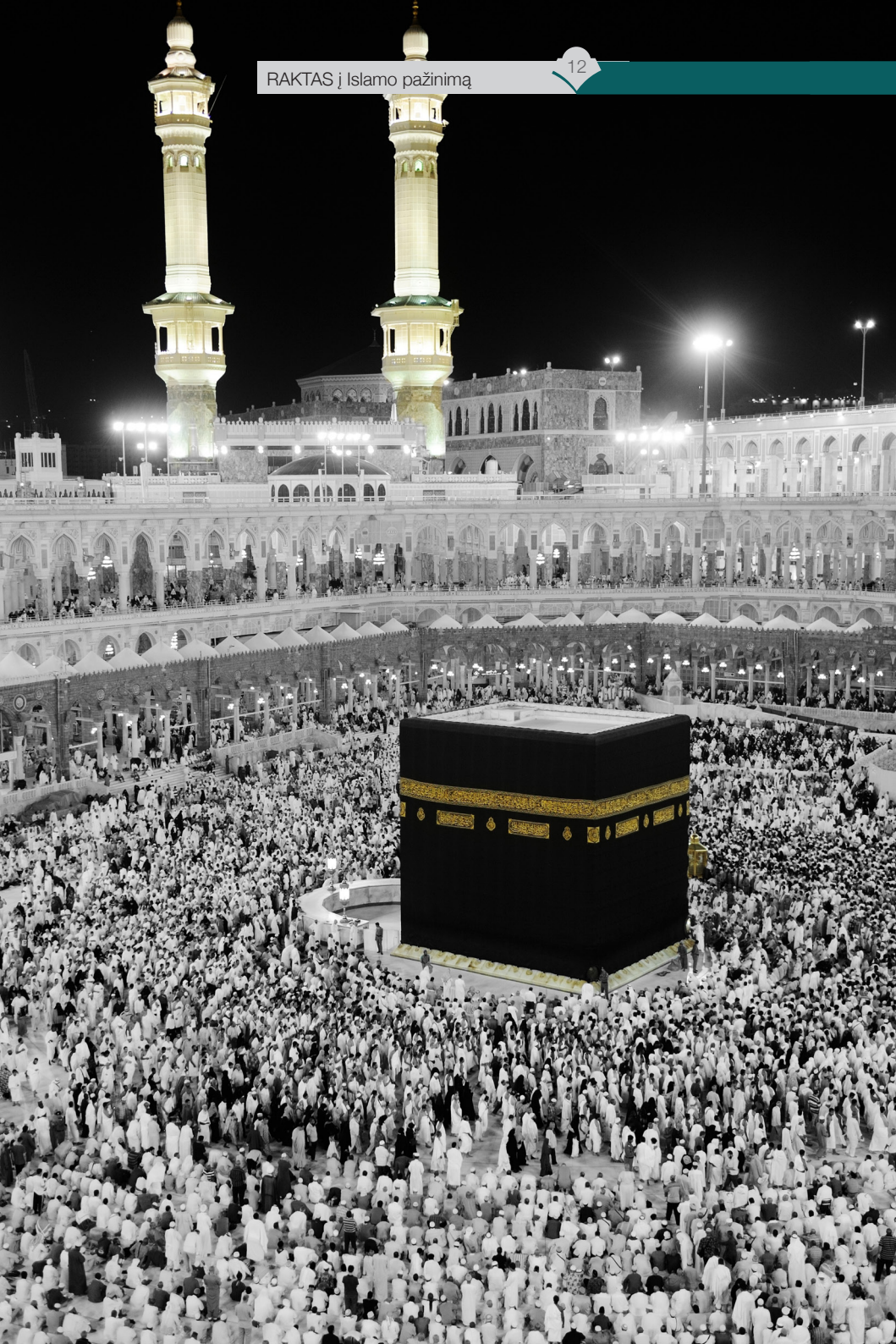
šiolaikinių mokslo atradimų Koranas. Jis cituoja tik Korano eilutes, kuriose kalbama apie tokius atradimus, kuriuos mokslas padarė mūsų dabartiniu laiku.

Knygoje paaiškinta, kad islamas yra tikėjimas, nustatantis visišką gyvenimo būdą. Tai apima tikėjimo principus, kurie suteikia tikrą moralę ir propaguoja geriausius žmogaus sielos aspektus. Ji taip pat apima visą žodinių ir praktinių garbinimo veiksmų sistemą. Kartu tai užtikrina visko, kas kilnu, siekimą individo lygmeniu ir stiprina socialinę vienybę. Aiškūs to pavyzdžiai iliustruojami knygoje. Kaip tokia knyga suteikia tvirtą pagrindą tinkamam islamo supratimui.

ĪŽANGOS ŽODIS

IŽANGOS ŽODIS

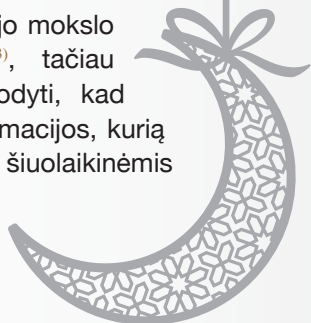
Visašlovė Allahui, Pasaulių Viešpačiui⁽¹⁾. Taika ir palaima Pranašui Muchammedui ﷺ, jo šeimai ir jo pasekėjams.

Šia knygele trumpai pristatoma paskutinioji dieviškoji religija⁽²⁾, panaikinusi visas ankstesniasias. Ne per seniausiais duomenimis islamo išpažinėjų skaičius visame pasaulyje perkopė pusantro milijardo. Ir, nepaisant to, kad kviečiantiesiems į islamą nesuteikiama pakankamos finansinės bei moralinės paramos, kasmet šį tikėjimą priima daugybė žmonių. Be to, reti atvejai, kad islamą priėmęs musulmonas paliktų savo religiją!

Islame žinios bei mokslininkai labai vertinami ir musulmonų visuomenėje labai gerbiami. Tačiau būtina suprasti, kad Koranas nėra mokslinė knyga. Koranas - pamatinis įstatymas, visapusiškai apibrėžiantis musulmono gyvenimą. Korane paminėti politiniai, socialiniai, ekonominiai, moraliniai ir kiti gyvenimo aspektai.

Šia knygele nesiekiu susieti kiekvieno moderniojo mokslo atradimo su atitinkamomis Korano ajomis⁽³⁾, tačiau paminėdamas kelis mokslo faktus noriu parodyti, kad Korano skyriuose yra tam tikros mokslinės informacijos, kurią modernusis mokslas atrado ir patvirtino tik šiuolaikinėmis technologijomis.

Kviečiu Skaitytoją perskaityti šią knygą ir apmąstyti Dievo ženklus bei pasistengti pažinti tikrąją Dievo religiją.

Dr. Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kareem Ash-Sheha

- 1 Korane pavartotas žodis Rabb. Lietuvių kalboje jam nėra tikslaus reikšmės atitikmens. Rabb reiškia Kūrėją, Išlaikytoją, Tą, nuo Kurio priklauso visa kūrinių, Dovanojanti gyvybę ir Numarinantįjį.
- 2 Žodis, išverstas kaip „religija“, arabų kalboje yra dyn, reiškiantis gyvenimo būdą, tiek privatų, tiek viešą. Šio termino reikšmė yra labai plati ir apima visus žmogaus veiksmus, pavyzdžiui, susijusius su garbinimu, politika, etiketu ar asmenine higiena.
- 3 Aja - iš arabų kalbos, ženklas, stebuklas. Taip vadinama Korano skyriaus (sūros) sudėtinė dalis, eilutė. (vert. past.)

Allahas sako:

❖ Sakykite (O, musulmonai): „Mes patikējome Allahu ir tuo, kas Jo mums buvo siųsta, ir kas siųsta Ibrahimui (Abraomui), Ismailui (Izmaeliui), Ishakui (Izaokui), Jakūbui (Jokūbui) ir gentainiams, ir kas buvo dovanota Mūsai (Mozei) ir Isai (Jēzui), ir kas buvo jū Viekšpaties dovanota pranašams. Mes neišķiriam kurio nors vieno iš jū, ir Jam mes atsi-duodam (kaip musulmonai). ❖

(Koranas, 2:136)

**RAKTAS Į ISLAMO
PAŽINIMĄ**

01

Kas yra islamas?

Islamas - tai paklusimas Vieninteliam Allahui (monoteizmas), nuolankus tarnavimas Jam, nepriskiriant Jam jokių bendrininkų, konkurentų ir užtarėjų ar tarpininkų. Tai yra pakantumo ir paprastumo religija.

Allahas sako: «Allahas nori jums palengvinimo, o ne apsunkinimo.» (2:185)⁽¹⁾

Islamas - religija, per kurią pasiekiami dvasinė ramybė ir pasitenkinimas.

Allahas sako: «Tie, kurie patikėjo ir kurių širdys rimsta minint Allahą, - o taip! Be abejonės, tik Allahą beminint rimsta širdys.» (13:28)

Islamas - yra gailestingumo ir užuojautos religija.

Allaho Pasiuntinys ﷺ⁽²⁾ pasakė: „Gailestingiausiasis rodo gailestingumą tiems, kurie gailestingi. Būk gailestingas žemės sutvėrimams ir Vienintelis, Esantis virš dangų, bus gailestingas tau.“ (At-Tirmizi)⁽³⁾

Islamas - religija, skatinanti meilę ir geranoriškumą.

Allaho Pasiuntinys ﷺ pasakė: „Allaho mylimiausi žmonės yra tie, kurie naudingiausi kitiems.“ (Tabarani)

Islamas - tai religija, kurioje nėra painiavos, dviprasmiškumo ir klaidų.

- Kaabos durys. Iš gyno aukso pagamintos durys atidaromos tik kartą per metus, kai prieš Chadžą Kaaba plaunama ir uždengiama nauju apdangalu, vadinamu Kisua

- 1 Čia ir toliau skaičiai prie citatų iš Korano reiškia Korano skyriaus (sūros) ir ajos numerį. Vertimas atliktas, remiantis knyga „Koranas: literatūrinis prasmų vertimas“ (vertė R. Jakubauskas, S.Geda, Vilnius: Kronta, 2010).
- 2 (ﷺ) (Salla llahu aleihi uas-salam) - iš arabų kalbos, tebūnie jam taika ir Allaho palaima.
- 3 Čia iš toliau skliausteliuose po Pranašo žodžiais nurodomas mokslininkas, kurio sudarytame rinkinyje šie žodžiai užrašyti.

Allahas sako: «Mes ir iki tavęs siuntėme tikrai vyrus, kuriems įteigdavome apreiškimus, - klauskite gi, - žinančiųjų Priminimą žmonių, jeigu patys nežinote.» (16:43)

Islamas - universali religija. Tai - kvietimas visai žmonijai, o ne konkrečiai rasei ar tautai.

Allahas sako: «Ir Mes siuntėme tave tik kaip geros žinios nešėją ir perspėjantį mokytoją visiems žmonėms, bet didžioji žmonių dalis nežino.» (34:28)

Islamas - tai religija, kuri ją priėmusiam žmogui suteikia progą pradėti naują gyvenimą, nes Allahas atleidžia jam visas ankstesnes nuodėmes.

Pranašas ﷺ pasakė: „Islamas ištrina visas iki jo padarytas nuodėmes.“ (Muslim)

Islamas - išbaigta, tobula religija, panaikinanti visus ankstesnius apreiškimus. Islamas - paskutinė religija.

Allahas sako: «Šiandien Aš išbaigiau jums jūsų religiją ir atskleidžiau jums Savo malonę, ir pasitenkinau suteikęs jums islamą kaip religiją.» (5:3)

Islamas apima tris garbinimo būdus: žodžiais, veiksmais ir įsitikinimais. Šios garbinimo formos garantuoja musulmonų bendruomenės vientisumą ir vienybę bei turi svarbią reikšmę ugdant žmogaus asmenybę, pasižyminčią aukštomis moralinėmis savybėmis ir tyra, atvira širdimi.

Ką apie islamą sako Vakarų mokslininkai?

W. Montgomery Watt⁽¹⁾ savo knygoje „Kas yra islamas?“ rašo: „Išankstinis nusistatymas yra tik vienas iš daugybės sunkumų, kurį patiria islamą siekiantis pažinti europietis ar amerikietis. Bandytais apibūdinti islamą kaip Korano religiją arba šiandienos 400 milijonų musulmonų religiją¹ tarsi įvedamas naujas terminas, kuris visai nepaaiškina tokios plačios sąvokos kaip religija.

O ką šiandien vakariečiui reiškia religija? Geriausiu atveju paprastam

1 William Montgomery Watt (1909 - 2006) - orientalistas, garbingas Edinburgo universiteto profesorius, knygų apie istoriją, filosofiją ir islamo kultūrą autorius.

* **William Montgomery Watt** (2006 - 1909) – orientalistas, garbingas Edinburgo universiteto profesorius, knygų apie istoriją, filosofiją ir islamo kultūrą autorius..

žmogui ji reiškia sekmadieniais bažnyčioje praleistą valandą- dvi, atliekant tam tikrus ritualus, kurie jam suteikia šiokią tokią dvasinę paramą, susidūrus su kasdieninio gyvenimo problemomis, paskatina jį būti geranorišku kitų žmonių atžvilgiu ar laikytis seksualinio padarumo normų, bet ji praktiškai neturi nieko bendro su verslo, ekonominiais, politiniais ar darbo santykiais.

Blogiausiu atveju religija peni labiau klestinčių visuomenės narių savimylą ir pasipūtimą. Dalis europiečių net žiūri į religiją kaip į opijų liaudžiai, sukurtą jos išnaudotojų ir skirtą paprastiems žmonėms valdyti. Kaip vis dėlto tai skiriasi nuo musulmono religijos supratimo, aiškiai išreikšto Korane: **«Iš tiesų religija Allaho-islamasi!»** (3:19) Arabų kalboje žodžio „religija“ atitikmuo, pavartotas Korane, yra dyn, kurio reikšmė apima visą gyvenimo būdą.

Religija žmonėms nėra asmeninis dalykas, liečiantis vien tik juos. Ji apima visa, kas privatu ir kas vieša, ji yra tai, kas taip stipriai persmelkia visą visuomenę, jog kiekvienas jos narys tai gali jausti. Religija musulmonui yra visa viename: teologinė dogma, garbinimo formos, politinė teorija ir detalus elgesio kodeksas, apimantis net tokius dalykus, kuriuos europietis vadintų higiena ar etiketu.“⁽¹⁾

Islamo stulpai

Fiziniai ir žodiniai garbinimo veiksmai dėl jų svarbos yra vadinami islamo stulpais. Jų yra penki:

- ▶ Tikėjimo liudijimas (šahada);
- ▶ Antrasis islamo stulpas - malda (Salat);
- ▶ Privalomoji labdara (Zakat);

1 nurodytas musulmonų skaičius nebeatitinka dabartinės situacijos. Pasaulyje šiuo metu islamą išpažįsta apie 23 proc. gyventojų, arba 1,6 mlrd. žmonių. 2011 m. visuotinio surašymo duomenimis, Lietuvos Respublikoje gyveno apie 2700 musulmonų. (Vert. past.)

- ▶ Ramadano pasninkas (Sijam) ;
- ▶ Didžioji piligrimystė (Chadž).

01

Tikėjimo liudijimas (Šahada)

Tikėjimo liudijimas, arabiškai skambantis taip: „lia iliaha iliallah, Muchammedun rasūlū llah“, reiškia: „nėra kitos dievybės vertos garbinimo, išskyrus Allahą, ir Muchammedas - Allaho Pasiuntinys“. Šio liudijimo pagrindu tampa musulmonu.

Liudijimą sudaro dvi dalys. Pirmosios jo dalies „nėra kitos dievybės vertos garbinimo, išskyrus Allahą“ reikšmė apima šiuos aspektus:

- 01 ▶ Allahas yra visko, kas egzistuoja, Kūrėjas.
- 02 ▶ Allahas yra visko, kas egzistuoja, Valdovas ir visų reikalų Tvarkytojas.
- 03 ▶ Allahas yra Vienas ir tik Jis Vienintelis yra vertas garbinimo.

- Nėra kitos dievybės vertos garbinimo, išskyrus Allahą, ir Muchammedas - Allaho Pasiuntinys.

Antroji liudijimo dalis: „Muchammedas - Allaho Pasiuntinys“ musulmonui reiškia, kad jis privalo:

- 01 ▶ Paklusti Pasiuntiniui ﷺ tame, ką jis liepė.
- 02 ▶ Tikėti viskuo, ką jis pasakė.
- 03 ▶ Susilaikyti nuo to, ką jis uždraudė.
- 04 ▶ Garbinti Allahą tik Pasiuntinio parodytais ir įteisintais būdais.

Muchammedas - Allaho Pasiuntinys

- Didžiulis skaičius tikinčiųjų, vienu metu suklypusių priešais Viešpatį, kas rodo jų nusižeminimą ir nuolankumą Jam.

Jo visas vardas - Muchammed ibn Abdullah ibn Abdul-Muttalib ibn Hašim. Taip pat buvo žinomas kaip Abu Al-Kasim. Jis priklausė kureišų arabų genčiai, kurios protėviai kilę iš Adnano, vieno iš Allaho pranašo Ismailo (Izmaelio) vaikų. Ismailas buvo Allaho pasiuntinio Ibrahimo (Abraomo) sūnus.

Muchammedas gimė 571 m. Mekkoje, kuri, dėl joje esančios Ibrahimo ir Ismailo pastatytos Garbingosios Kaabos, tuo metu buvo Arabijos pusiasalio religiniu centru.

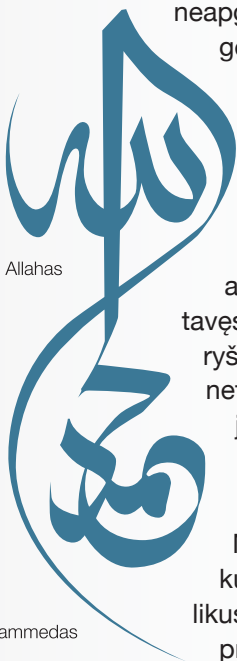
Dar iki pirmojo apreiškimo Muchammedas ﷺ tarp savo gentainių buvo žinomas kaip Al-Emyr (Patikimasis, Vertasis pasitikėjimo). Ketindami keliauti jie nedvejodami patikėdavo jam savo brangiausius daiktus. Muchammedas ﷺ taip pat buvo žinomas kaip As-Sadik (Teisingasis). Jis niekada nemelavo, neapgaušino ir iš žmonių išsiskyrė nepaprastu geranoriškumu kitiems.

Būdamas keturiasdešimties Muchammedas sulaukė pirmojo apreiškimo ir susijauinęs apie jį papasakojo savo žmonai Khadidžai (lai Allahas būna ja patenkintas):

„Iš tiesų, labai išsigandau dėl savęs.“ Khadidža atsakė: „Ne, ne, vardan Allaho! Allahas niekuomet tavęs nepažemintų. Juk tu palaikai giminystės ryšius, sprendi kitų problemas, daliniesi turtu su neturtėliais, esi vaišingas savo svečiams bei remi juos ištikus negandoms.“ (Al-Bukhari)

Mekkoje jis gyveno dar trylika metų, kviesdamas žmones į monoteizmą. Paskui emigravo į Medinos miestą ir kvietė jos gyventojus į islamą, kurį jie priėmė. Medinoje Allahas jam apreiškė likusius religinius įstatymus. Po devynerių migracijoje praleistų metų Muchammedas su kariauna

- Allahas

- Muchammedas

grįžo Mekkon ir išlaisvino ją nuo daugiadiėvių. Jis mirė būdamas šešiasdešimt trejų, po to, kai Allahas jam apreiškė visą Koraną. Tuo metu visi religiniai įstatymai jau buvo perduoti žmonijai ir dauguma arabų tautų priėmė islamą.

Ką jie sako apie Muchammedą ﷺ?

Michael H. Hart⁽¹⁾ knygoje „100 įtakingiausių asmenybių pasaulio istorijoje“ parašė: „Skaitytoją gali nustebinti ar net sukelti jam norą paprieštarauti tam, kad įtakingiausių pasaulio asmenybių sąrašė Muchammedą pasirinkau pirmuoju. Bet aš esu įsitikinęs, jog jis yra vienintelis žmogus pasaulyje, pasiekęs tokios neregėtos sėkmės, tiek religinėje plotmėje, tiek ir pasaulietiškoje.“

Annie Besant⁽²⁾ „Muchammedo gyvenimas ir mokymai“ rašė: „Neįmanoma, kad kas nors, studijavęs šio didžiojo Arabijos Pranašo gyvenimą ir charakterį ir žinojęs, ko ir kaip jis mokė bei kaip gyveno, jautų šiam galingam žmogui, vienam iš iškiliausių Aukščiausiojo pasiuntinių, ką nors kitą nei pagarbą.“

Galbūt pakartosiu tai, ką daugelis jau žino, bet kaskart skaitydama savo užrašus vėl ir vėl iš naujo pajaučiu susižavėjimą ir pagarbą šiam nepaprastam mokytojui iš Arabijos“.

02

Antroasis islamo stulpas - malda (Salat)

Malda - tai būdas, kuriuo Allaho tarnas palaiko ryšį su savo Viešpačiu. Jos metu asmeniškai kalbamasi su savo Viešpačiu, ieškant Jo vedimo bei prašant Jo atleidimo ir pagalbos. Musulmonas privalo atlikti penkias kasdienes maldas. Vyrai jas atlieka drauge su kitais musulmonais mečetėje, išskyrus islamo teisės leistiniais atvejais, kai jie tai gali atlikti ne kartu su bendruomene. Bendros maldos yra labai svarbios musulmonų gyvenime: tokiu būdu jie susipažįsta, randasi draugyste

- 1 Michael H. Hart (gimė 1932 m.) - žydų kilmės amerikietis, garsus astrofizikas, trijų istorijos knygų autorius. Viena garsiausių jo knygų - „Šimtas įtakingiausių asmenybių“.
- 2 Annie Besant (1847 - 1933) - anglė, teosofijos šalininkė, filosofė ir aktyvi kovotoja už moterų teises, raginusi kurti savivaldą ir vykdyti švietimo reformas Indijoje.

ir meile paremti ryšiai, susikuria tvirta bendruomenė. Jei ko nors pasigendama - jis aplankomas, jei tikėjimo brolis serga - prašoma Allaho suteikti jam sveikatos, o jei aptingsta vykdyti religines pareigas - jam patariama.

Visi socialiniai skirtumai, tokie kaip klasė, rasė ar kilmė, išnyksta bendroje maldoje. Tuo metu visus musulmonus vienija tas pats tikslas - jie vienu metu išsirikiuoja tiesiomis eilėmis petys petin, veidą atsuka viena (Mekkos) kryptimi, stovi priešais Vienintelį Viešpatį, pasiruošę jį garbinti. Tuo momentu jie visi vienodi savo nuolankumu Jam Vieninteliam.

- Viena iš lingvistinių arabiško žodžio Zakat reikšmių - pagausinimas, padidinimas. Allahas pagausina turta tiems, kurie nuoširdžiai padeda neturintiems. Zakatas yra tam tikra aukojančiojo turto apsauga nuo visokiausių nelaimių. Allahas paruošęs didžiulį atlygį tiems, kurie eikvoja iš savo turto jo neturintiems.
- Mėnesio pradžią ir pabaigą musulmonai nustato pagal mėnulio kalendorių. Kai kurie musulmonų gyvenime svarbūs įvykiai, kaip Ramadano mėnuo arba Chadžo laikotarpis, taip pat nustatomi pagal mėnulio kalendorių.

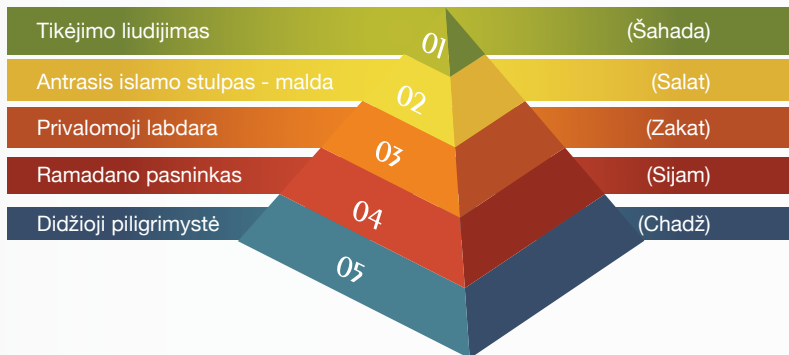

Privalomoji labdara (Zakat)

Tai nedidelė turto dalis, kurią turtingas musulmonas atiduoda mažiau turintiems tikėjimo broliams ir seserims. Ši privalomoji labdara duodama, laikantis tam tikrų sąlygų. Musulmonas ją duoda noriai ir, ją duodamas, išpildo Allaho įsakymą.

Privalomos labdaros tikslas yra užuojautos ir tarpusavio pagalbos bendruomenėje puoselėjimas, o taip pat skurdo bei su juo susijusių pavojų šalinimas. Labdara apvalo turtuolių širdis nuo gobšumo, o vargšų širdis - nuo neapykantos ir pavydo sėkmingesniems broliams ir seserims.

ISLAMO STULPAI

04

Ramadano pasninkas (Sijam)

Kiekvienam musulmonui privaloma pasninkauti kartą per metus, visą Ramadano mėnesį. Nuo aušros iki saulėlydžio musulmonai susilaiko nuo bet ko, kas nutrauktų pasninką: maisto, gėrimo ir seksualinių santykių. Pasninkavimas, vienas iš svarbiausių garbinimo veikslių islame, taip pat buvo privalomas ir ankstesnėse religijose.

• Palaimintas Ramadanas

Allahas sako: **«O jūs, kurie patikėjote! Nurodytas jums pasninkas, kaip nurodytas jis tiems, kur buvo iki jūsų, - gal būsite dievobaimingi!»** (2:183)

05

Didžioji piligrimystė (Chadž)

Chadžas - piligriminė kelionė prie uždraustojo Allaho Namo, vadinamo Kaaba, kad tam tikru laiku nurodytose vietose būtų atlikti specialūs garbinimo ritualai. Šis islamo stulpas yra privalomas kiekvienam musulmonui. Vyrai ir moterys, subrendę ir sveiko proto, privalo tai atlikti bent kartą gyvenime, jei tik turi fizines ir finansines galimybes.

Allahas sako: **«O iš Allaho - žmonėms pareiga Chadžas, kelionė į namą, - tiems, kas pajėgus įveikti į jį kelią. O kas netiki... tai juk Allahas - Turtingas, neturi poreikio pasauliams!»** (3:97)

Chadžas yra didžiausias islamiškas susibūrimas. Musulmonai iš viso pasaulio tuo pačiu metu susirenka vienoje vietoje, jie visi šaukiasi to paties Viešpaties, vilki vienodus drabužius ir atlieka tuos pačius ritualus.

Nėra skirtumų tarp turtingo ir vargšo, kilmingo ir nekilmingo, baltaodžio ir tamsiaodžio, arabo ir nearabo - prieš Allahą visi lygūs. Vienintelis jų skirtumas - dievobaimingumas (takua). Chadžas - tai įvykis, pabrėžiantis musulmonų brolybę bei jų vilčių ir siekių vienybę.

لَيْسَ إِلَهُكُمُ إِلَّا اللَّهُ أَلْحَسِبُ أَنَّ لَكُمُ آلِهَةً أُخْرَىٰ أَلَيْسَ لَكُمُ اللَّهُ الَّذِي بَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ثُمَّ أَعَادَهُ إِلَىٰ أَهْلِهِ عِندَ خَلْقِهِ لِيَشِركَ مَعَهُ إِلَهاتِهِ يُغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ لِمَن يَشَاءُ لِيُكْفِرَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ثُمَّ أَعَادَهُ إِلَىٰ أَهْلِهِ عِندَ خَلْقِهِ لِيَشِركَ مَعَهُ إِلَهاتِهِ يُغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ لِمَن يَشَاءُ لِيُكْفِرَ

• Štai, aš čia, atsiliepiu į tavo kvietimą, o Allah! Tu neturi partnerio, štai aš čia, prieš tave!

Tikėjimo stulpai

Pagrindiniai garbinimo veiksmai vadinami tikėjimo (iman) stulpais. Jų yra šeši:

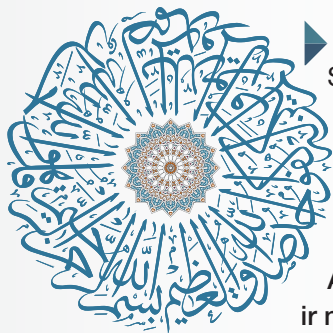
Tikėjimas Allahu

Tikėjimas Allahu apima tikėjimą Jo egzistavimu ir tikėjimą tuo, kad:

- Tai 112 Korano skyrius, kuris buvo apreikštas, kai daugiausiai paprasė Pranašo Muchamedo ﷺ apibūdinti pasaulių Viešpatį.

▶ Jis Vienintelis yra vertas garbinimo ir visi garbinimo veiksmai turi būti skirti tik Jam;

▶ Jam Vieniniam priklauso Nuostabiausi Vardai bei Atributai ir niekas iš Jo kūrinijos neprilygsta Jam tame;

▶ Jis neturi bendrininkų, Sau lygių ar konkurentų Savo Viešpatavime ir Jis yra šios būties Kūrėjas, Valdytojas bei visų reikalų Tvarkytojas. Įvyksta tik tai, ko Jis nori, ir niekas nevyksta be Jo leidimo.

Allahas sako: **«Sakyk: „Jis – Allahas - Vienas, Allahas Amžinas; negimė ir nebuvo gimdytas, ir nėra Jam lygių nė vieno!»** (112: 1-4)

Tikėjimas Angelais

Tai tikėjimas angelų egzistavimu. Tik Allahas Vienintelis žino jų tikrąjį skaičių. Jis juos sukūrė tam, kad jie Jį be paliovos garbintų.

Allahas sako: **«Niekados nei Mesijas, nei artimiausieji angelai nepasididžiuos būti Allaho vergais!»** (4: 172)

Angelai nepasižymi jokiomis Allahui būdingomis savybėmis. Jie nėra Jo vaikai. Allahas sukūrė juos atlikti tam tikras užduotis.

Allahas sako: «Kai kurie jų sako: „Prisiėmė Gailestingasis Sau kūdikį.“ Šlovė Jam! Jie gi (tie, kuriuos vadina Allaho vaikais, pvz. angelai, Isa (Jėzus) - Marjamos (Marijos) sūnus, Uzairas ir kt.) - garbingi vergai. Jie nekalba anksčiau Jo, ir pagal Jo įsakymus veikia.» (21 :26-27)

03

Tikėjimas Allaho Raštais

Tai tikėjimas tuo, jog Allahas siuntė savo pasiuntiniams Raštus, kad šieji perduotų juos žmonijai. Šiose Knygose jų apreiškimo metu buvo tik tiesa ir įsakymai, kurių juos gavusios tautos privalėjo laikytis. Jos visos kvietė į monoteizmą - tikėti Vieninteliu Viešpačiu ir tai, kad Jis yra visa ko Kūrėjas, Valdytojas ir Jam priklauso Nuostabiausi Vardai ir Atributai. Kai kurios iš šių Knygų yra:

► **Ibrahimo (Abraomo)** ritinėliai (Suchuf): Raštai, perduoti pranašui Ibrahimui.

► **Tora (Taurat):** Knyga, perduota pranašui Mūsai (Mozei).

► **Psalminas (Zabūr):** buvo perduotas pranašui Davudui (Dovydui).

► **Evangelija (Indžyl):** buvo perduota pranašui Isai (Jėzui).

► **Koranas (Kur'an):** musulmonas tiki, kad Koranas yra Allaho Žodis (Kalba), per angelą Gabrielių perduotas Pranašui Muchammedui ﷺ.

Tai paskutinė iš dieviškųjų Knygų, anuliuojanti visas ankstesniasias.

Kas yra Koranas?

Koranas yra musulmonų konstitucija, tiek dvasinio, tiek ir materialaus gyvenimo vadovas. Nuo ankstesnių dieviškųjų Knygų jis skiriasi šiais aspektais:

- ▶ Tai paskutinė dieviškoji Knyga ir dėl šios priežasties Allahas pažadėjo iki Paskutinės Dienos saugoti ją nuo iškraipymų.

Allahas sako: **«Juk Mes - Mes atsiuntėme Priminimą (Koraną), ir juk Mes jį saugome.»** (15:9)

- ▶ Korane yra visi įstatymai, kurių laikymasis garantuoja socialinį stabilumą ir gerovę.

- ▶ Korane aprašytos pranašų ir pasiuntinių istorijos, nuo Adomo iki Muchammedo ﷺ, bei įvykiai tarp jų ir jų tautų.

- ▶ Jis buvo apreikštas visai žmonijai, kad ištrauktų ją iš netikėjimo tamsybių į tikėjimo ir žinių šviesą.

- ▶ Korano skaitymas, įsiminimas ir mokymas yra ypatingai skatinami Viešpaties garbinimo veiksmai.

• Maurice Bucaille

Ką jie sako apie Koraną?

Maurice Bucaille knygoje: „Koranas ir modernusis mokslas“ rašo: „Korano apreiškimo istorija visiškai kitokia. Jo buvo mokomasi mintinai nuo pat apreiškimo pradžios, jį užrašė Muchammedo gyvenimo metu, todėl nėra jokių problemų dėl Korano autentiškumo. Jo nagrinėjimas, remiantis moderniuoju mokslu, veda prie to, kad tenka pripažinti, jog ši knyga ir mokslas sutampa, kaip jau buvo ne kartą minėta. Turint omenyje tuometį žinių lygį, esame priversti manyti, jog neįsivaizduojama, kad Muchammedo laikų žmogus galėtų būti tokių teiginių autorius. Tokios aplinkybės

suteikia Koranui unikalumą tarp religinių ir nereliginių tekstų ir verčia nešališkus mokslininkus pripažinti savo nesugebėjimą paaiškinti šio reiškinių, remiantis vien tik materialia argumentacija.“⁽¹⁾

04

Tikėjimas Allaho pasiuntiniais

Tai tikėjimas tuo, kad Allahas išsirinkdavo geriausius iš žmonių būti Jo pasiuntiniais. Vienas Allahas težino, kiek žmonijos istorijoje buvo pasiuntinių ir pranašų. Allahas siuntė juos perduoti Savo kūrinijai aiškius įsakymus: garbinti ir paklusti tik Jam Vieninteliam. Allaho apreiškimams pasiekus žmones, pastariesiems nebelikdavo pasiteisinimo dėl savojo netikėjimo.

Allahas sako: **«Ir iki tavęs (Muchammedai) Mes siuntėme tik vyrus, kuriems siuntėme apreiškimus; tad klauskite Priminimo žmonių, jeigu patys nežinote!»** (21:7)

Pirmasis Allaho pasiuntinys⁽²⁾ buvo Nūchas (Nojus), o paskutinis, po kurio jau nebebus kitų, yra Muchammedas ﷺ.

05

Tikėjimas Teismo Diena

Tai tikėjimas, kad gyvenimas šiame pasaulyje baigsis. Allahas sako:

«Bet kuris, joje (žemėje) esantis, išnyks (mirtingas), ir liks tik Veidas tavojo Viešpaties, kuriam priklauso šlovė ir garbė.» (55: 26 - 27)

Teismo dieną Allahas prikels visą kūriniją ir suves su ja sąskaitas. Allahas apdovanos amžinuoju gyvenimu Rojuje tuos, kurie Juo tikėjo, darė gerus darbus bei sekė Jo pranašais ir pasiuntiniais. O tiems, kurie Juo netikėjo, darė bloga ir nepakluso Jo pranašams ir pasiuntiniams paskirs bausmę - amžiną gyvenimą Pragare.

1 Maurice Bucaille. La Bible, le Coran et la Science (The Bible, The Qur'an and Science). Paris: Seghers, 1976; M. Bucaille. The Qur'an and Modern Science. Prieiga per internetą: <http://islamhouse.com/en/books/93257>. M. Bucaille (1920 - 1998) ilgą laiką vadovavo Paryžiaus universiteto Chirurgijos katedrai.

2 Islame pranašo ir pasiuntinio sąvokos skiriasi - pasiuntinio sąvoka yra platesnė už pranašo: kiekvienas pasiuntinys yra ir pranašas, bet ne kiekvienas pranašas buvo ir pasiuntinys. Pirmasis Allaho pranašas buvo Adamas (Adomas). (Vert. past.)

06

Tikėjimas Dieviškoju nulėmimu (Kadhaa) ir Likimu (Kadar)

Tikėjimas tuo, kad Allaho žinojimas yra absoliutus ir amžinas, t. y. visada egzistavo. Jis žinojo viską apie kiekvieną sutvėrimą ar įvykį dar prieš šių egzistavimą, ir žinojo viską, kas jiems nutiks vėliau. Tada Allahas suteikė jiems būtį pagal šį Savo Žinojimą ir Projektą. Niekas nenutinka be Jo žinios ir leidimo. Jis - visa ko, kūrinių ir jų veiksmų, Kūrėjas.

Allahas sako: «Allahas – Tas, Kurio sukurti septyni dangūs ir tiek pat žemių. Nusileidžia tarp jų įsakymas, kad jūs žinotumėt, jog Allahas kiekvienam daiktui Galingas ir kad Allahas viską apima žinojimu.» (65:12)

Allahas sako: «Jis sukūrė visus daiktus ir išmatavo jų apimtį.» (25:2)

Allahas sako: «O Allahas sukūrė jus ir tai, ką jūs darote.» (37:96)

Tikėjimas Likimu nesumenkina siekių ir pastangų svarbos, net jei jų sėkmė ar nesėkmė Allahui žinoma iš anksto. Tikėjimo Dieviškoju nulėmimu ir Likimu vaisiai:

► Tai ramina širdį, joje nebelieka vietos liūdesiui dėl to, kas atsitiko ar kam nelemta nutikti.

كَلِمَاتٍ مِّنْ جَلِيلٍ يُفَاهِيهِنَّ

وَيُتَّقِي وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

- «Bet kuris, joje (žemėje) esantis, išnyks (mirtingas), ir liks tik Veidas tavojo Viešpaties, kuriam priklauso šlovė ir garbė.» (55: 26-27).

► Tai skatina ieškoti ir pažinti tai, ką Allahas sukūrė šioje visatoje. Pavyzdžiui, tokios negandos kaip ligos, skatina žmones ieškoti vaistų, tyrinėjant Allaho Aukščiausiojo šioje visatoje sukurtus vaistų šaltinius.

► Tai stiprina pasiklovimą Allahu ir padeda nugalėti kūrinių baimę.

Ibn Abbas pasakė: „Vieną dieną buvau su Allahu Pasiuntiniu ﷺ ir jis man pasakė: „Berniuk, aš tave išmokysiu kelių žodžių: laikykis Allaho įsakymų ir Jis tave apsaugos. Laikykis Allaho įsakymų ir tu rasi Jį priešais save. Jei maldauji - maldauk Allahu, o jei ieškai pagalbos – prašyk jos pas Allahą ir žinok, kad net jei visi pasaulio žmonės susirinktų tau padėti, jie nepadėtų tau niekuo, išskyrus tu, ką Allahas tau jau nulėmęs. Ir jei visi pasaulio žmonės susirinktų tau pakenkti, jie neįstengtų padaryti nieko, išskyrus tai, ką Allahas jau tau nulėmęs. Rašikliai jau pakelti ir ritinėliai jau išdžiūvę.“ (At-Tirmizi)

Svarbiausi islamo tikslai

Pagrindinių islamo taisyklių tikslas yra šių vertybių apsauga:

- 01 ► Islamo religijos
- 02 ► Gyvybės
- 03 ► Turto
- 04 ► Proto ir kūrybingumo
- 05 ► Giminės
- 06 ► Garbės

• Islamas

Allaho Pranašas Muchammedas ﷺ yra sakęs: „Iš tiesų Allahas padarė neįkainojamomis jūsų gyvybes, turtą ir garbę, kaip neįkainojama yra šio mėnesio (zul-chidža, dvyliktojo islamiškojo kalendoriaus mėnesio) ši diena (chadžo Arafato diena) šioje vietoje (Mekkoje bei jos apylinkėse).“

(Al-Bukhari)

Jis ﷺ taip pat sakė: „Ar pasakyti, kas yra tikrasis tikintysis? Tai žmogus,

kuriam kiti patiki savo pinigus ir gyvybes. Musulmonas yra vienas iš tų, kurio liežuvis ir rankos kitiems žmonėms yra saugūs. Tikrasis kovotojas Allaho kelyje yra tasai, kuris, norėdamas paklusti Allahui, kovoja prieš savo vidinius troškimus, o tikrasis išseivis (tasai, kuris palieka netikinčiųjų žemę ir persikelia į tikinčiųjų žemę) yra tas, kuris palieka nuodėmes ir blogus veiksmus.“ (Ibn Chibban)

Islamo etiketas ir moralinės vertybės

Islamą draudžia visus blogus ir palaidūniškus dalykus tiek kalboje, tiek ir veiksmuose.

Allahas pasakė: **«Sakyk: „Viešpats mano uždraudė šlykštybes, tas, kurios aiškios ir slaptos, nuodėmę ir piktadarybę be teisės, ir priskirti Allahui bendrininkus, apie ką Jis nesiuntė jokio įrodymo, ir kad kalbėtumėt apie Allahą tai, ko jūs nežinote.» (7:33)**

Islamą įsako ir skatina visas aukštos moralės normas ir gerą elgesį.

Allaho Pranašas Muchammedas ﷺ sakė: „Mane pasiuntė išstbulinti teisingą ir garbingą elgesį.“ (Chakim)

Išaukštintasis ir Visagalis Allahas Garbingajame Korane pasakė: **«Sakyk: „Ateikite, aš perskaitysiu tai, ką uždraudė jums jūsų Viešpats.“ Nepridėkite Jam bendrininkų; gimdytojams - gero darymas;**

بِعِثْتِ لَكُمْ صَالِحَ الْاِخْلَاقِ

- «Mane pasiuntė išstbulinti teisingą ir garbingą elgesį».

neužmušinėkite savo vaikų baimindamiesi skurdo - Mes maitiname juos ir jus kartu; nesiartinkite prie šlykštybių, prie tų, kurios aiškios, ir prie tų, kurios paslėptos; nežudykite sielos, kurią uždraudė Allahas, tiktai pagal teisę. Tai prisakė Jis jums - galbūt ateisit į protą!》 (6:151)

Allaho Pasiuntinys ﷺ yra sakęs: „Nė vienas iš jūsų nėra tikintis, jei jis nelinki savo broliui to paties, ko linki sau.“ (Al-Bukhari)

Teisės islame

Islamą liepia savo pasekėjams gerbti žmonėms priklausančias teises. Tėvams, sutuoktiniams, vaikams, kaimynams - kiekvienam pagal jų atliekamą vaidmenį visuomenėje yra suteiktos atitinkamos teisės. Jų išpildymas stiprina musulmonų bendruomenę, kuriami ir palaikomi jos narių tarpusavio ryšiai, o visuomenė apsaugoma nuo susiskaldymo.

Allahas sako: 《Ir garbinkite Allahą ir nedievinkite šalia Jo ko nors kito. Darykite gera gimdytojams ir artimiesiems, ir našlaičiams, ir neturtėliams, ir kaimynui iš artimųjų, ir kaimynui, kuris nėra iš artimųjų, ir keliauninkui, ir tam, ką užvaldė jūsų dešinės. Iš tiesų Allahas nemyli tų, kurie pasipūtę ir pagyrūnai.》 (4:36)

Pranašas ﷺ sakė: „Kiekvienas iš jūsų yra globėjas ir atsakingas už tuos, kurie yra jo globoje. Valdovas yra savo pavaldinių globėjas ir yra atsakingas už juos, vyras yra savo šeimos globėjas ir atsakingas už ją, moteris yra savo vyro namų globėja ir atsakinga už juos, o tarnas yra savo šeimininko turto globėjas ir atsakingas už jį.“ (Al-Bukhari)

Taip pat ir keliai, kuriuos žmonės kerta, turi savo teises, kurios turi būti įgyvendintos.

Allaho Pasiuntinys ﷺ yra sakęs: „Būkite atsargūs ir nesėdėkite ant kelių.“ Jie paklausė: „Allaho Pasiuntinys, mes neturime kitos vietos susitikimui ir pokalbiams.“ Jis atsakė: „Jei jau turite taip daryti, tai suteikite keliui jo teises.“ Jie paklausė: „O kokios yra kelio teisės?“ Jis ﷺ atsakė: „Nuleisti žvilgsnius (nežiūrėti į priešingos lyties atstovus), nieko neskriausti, atsakyti į pasveikinimą, skatinti gerį bei drausti blogį.“ (Al-Bukhari)

Net gyvūnai turi savo teises, o geras elgesys ir užuojauta jiems būdas pelnyti nuodėmių atleidimą.

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Kartą vienas žmogus, keliaudamas verslo reikalais, labai ištroško.

Pasiekęs šulinį, nusileido į jį ir numalšino troškulį. Išlipęs iš šulinio, žmogus pamatė lekuojantį, dulkes iš troškulio ėdantį šunį. Žmogus tarė: „Šis šuo ištroškęs taip pat kaip ir aš buvau.“ Taigi jis vėl nusileido į šulinį, pripildė savo batą vandens ir pagirdė šunį. Už tai Allahas jį apdovanojo nuodėmių atleidimu.“ Jie paklausė: „Allaho Pasiuntiny, ar mes būsime apdovanoti net ir už gerą elgesį su gyvūnais?“ Jis atsakė: „Taip, iš

tiesų. Būsime apdovanoti už kiekvieną gyvūną (su kuriuo gerai elgėtės).“ (Al-Bukhari)

Priešingai, gyvūnų nepriežiūra, jų marinimas badu ar kankinimas veda Praganan.

Allaho Pasiuntinys ﷺ pasakė: „Moteris buvo nubausta dėl katės, kurią ji laikė įkalintą, kol ši nugaišo, taigi dėl to ji pateko Praganan. Ji nemaitino jos ir negirdė, kol ją laikė, ir nepaleido jos į laisvę, kad ši galėtų prasimaitinti vabzdžiais ar kitais žemės gyviais.“ (Al-Bukhari)

Jei tokį gailėstingumą islamas rodo gyvūnams, tai kokį gailėstingumą jis rodo žmonėms, kuriuos Allahas išaukštino virš visos kitos kūrinijos ir taip pagerbė?

- "Iš tiesų Allahas nemyli tų, kurie pasipūtę ir pagyrūnai" (4: 36).

- Islame gyvūnų nepriežiūra laikoma nuodėme

Ką žinai apie Islamą?

Kaaba

Kai Ibrahimui (Abraomui) ir Hadžar gimė Ismailas (Izmaelis), Sara, kita Ibrahimo žmona, iš pavydo pareikalavo išsiųsti juodu kuo toliau nuo jos. Allahas išaukštintasis įkvėpė Ibrahimą nuvesti juos į Mekką. Palikęs tenais, kartais juos aplankydavo. Pranašas Muchammedas pasakojo: „...Ibrahimas nesirodė ilgą laiką, tiek ilgai, kiek Allahas norėjo, tada grįžo ir pamatė Ismailą po medžiu, šalia Zamzam šulinio, galandantį strėles. Ismailas, pamatęs tėvą, pakilo jį sutikti (ir jie pasisveikino taip, kaip tik tėvas sveikinas su sūnumi arba sūnus su tėvu). Ibrahimas tarė: „Ismailai, Allahas man liepė čia pastatyti Namą.“ Ismailas atsakė: „Daryk tai, ką tavo Viešpats įsakė padaryti.“ Ibrahimas paklausė: „Ar padėsi man?“ Ismailas atsakė: „Taip.“ Ibrahimas, rodydamas į nedidelę kalvą, aukštesnę nei ją supanti žemė, tarė: „Allahas nurodė man pastatyti namą čia.“ Pranašas tęsė: „Tada jie iškėlė Namą (t. y. Kaabos) pamatus. Ismailas nešė akmenis, o Ibrahimas statė.

Kai sienos iškilo, Ismailas atnešė šį akmenį ir padėjo jį Ibrahimui (po kojomis) palypėti. Jis toliau tęsė statybas, o sūnus duodavo jam akmenis. Abu jie maldavo: „Viešpatie mūsų! Priimk iš mūsų, juk Tu išties - Girdintis, Žinantis!“ (Al-Bukhari)

Viso pasaulio musulmonai maldos metu atsigręžia į Kaabą. Tai pirmasis Allaho Namas. Allahas pasakė: **«Iš tikrųjų pirmieji namai, kurie žmonėms pastatyti, - tie, kur Bekkoje (Mekkoje) - palaiminti ir skirti vedimu pasauliams!»** (3:96)

Tai yra musulmonų vienybės simbolis. Jie gręžiasi į Kaabą širdimis ir kūnais.

Allahas sako: **«Ir kur tik jūs besigręžtumėte, visur Allaho Veidas.»** (2:115)

Kai musulmonai suka ratus aplink Namą, jie jo (Namą) negarbina, nes jie tegarbina vienintelį Allahą.

Allahas sako: **«Tegarbina jie šitų Namų (Kaabos) Viešpatį, kuris pamaitino juos užėjus badui ir išvadavo nuo baimės.»** (106: 3 - 4)

02 Juodasis Akmuo

Bemūrydamas Kaabos sienas, Ibrahimas pastebėjo, kad viename jos kampų trūksta akmenis, taigi paprašė Ismailo jį surasti. Sugrįžęs Ismailas pamatė, kad tėvas jau padėjo kažkokį akmenį. Taigi paklausė jo: „Tėve, iš kur gavai šį akmenį?“ Jis atsakė: „Gabrielis atnešė jį man iš Rojaus“. Ir jie užbaigė Kaabos statybas.

Teigiama, jog iš pradžių akmuo buvo baltesnis už pieną. Pranašas ﷺ yra sakęs: „Juodasis akmuo buvo atsiųstas iš Rojaus baltesnis už pieną ir pajuodavo nuo žmonių nuodėmių.“ (At-Tirmizi)

Juodasis akmuo yra pietiniame Kaabos kampe, šalia durų, maždaug 1,10 m virš žemės. Kiekvienam, sukančiam ratus aplink Kaabą, jis turi būti iš kairės.

- Juodasis akmuo

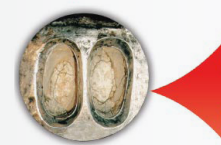

03 Ibrahimo stovėjimo vieta

Pranašas ﷺ sakė: „Jemeno kampas ir Ibrahimo stovėjimo vieta yra du brangakmeniai iš Rojaus (Rojaus sodų), ir jei Allahas nebūtų pašalinęs jų šviesos, jie apšviestų viską tarp rytų ir vakarų.“ (Ibn Chibban)

Ibrahimo stovėjimo vieta - tai akmuo, ant kurio jis stovėjo statydamas Kaabą ir į kurį įdubo jo pėdos, palikdamos įspaudus.

Pranašas Ibrahimas su savo sūnumi Ismailu maldavo Allaho: „Viešpatie mūsų! Priimk iš mūsų, juk Tu išties - Girdintis, Žinantis!“ Šie jo pėdsakai vis dar matomi ir šandien. Šiuo metu jie apsaugoti po kupolu. Dievas liepia tikintiesiems atlikti maldas prie šios vietos, sakydamas: „Ir padarykite Ibrahimo (Abraomo) vietą

- Ibrahimo stovėjimo vieta. Vienas iš pranašo Ibrahimo stebuklų. Akmuo, ant kurio jis stovėjo statydamas Kaabą, suminkštėjo ir jame liko gilūs pranašo pėdų įspaudai, matomi ir šandien.

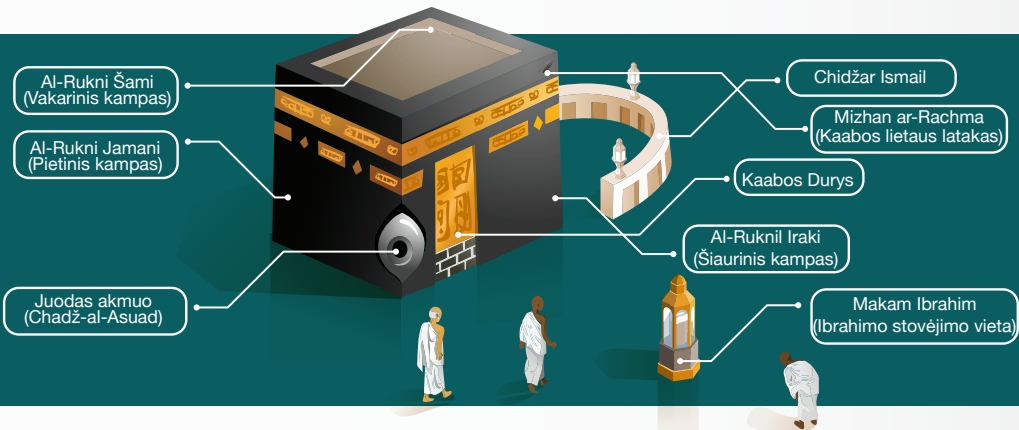
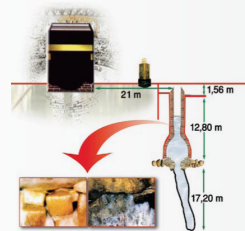
maldų vieta. Ir Mes prisaikdinome Ibrahimą (Abraomą) ir Ismailą (Izmaelį): „Išvalykite Namus atliekantiems apeigas, ir dalyvaujantiems, ir besilenkiantiems, ir puolantiems kniūbsčiomis!“ (2:125)

04 Zamzam šulinys

Ibrahimas (Abraomas) atvedė Hadžar ir sūnų Ismailą į vietovę netoliese dabartinės Kaabos ir paliko juos Zamzam vietoje po dideliu medžiu. Tuo metu Mekkoje niekas negyveno ir visiškai nebuvo vandens. Palikęs jiedviem kelias datules ir mažą vandenmaišį, Ibrahimas (Abraomas) pasuko namų link. Ismailo motina sekė jam iš paskos, sakydama: „Ibrahimai! Kur gi tu išeiini, palikdamas mus slėnyje, kur nėra žmonių ir, apskritai, nieko nėra?!“ Ji pakartojo šitai daug kartų, bet jis taip ir neatsigrėžė. Tuomet Hadžar paklausė Ibrahimo: „Ar tai daryti tau liepė Allahas?“ Jis atsakė: „Taip.“ Ji pasakė:

«Tuomet Jis mūsų neapleis.“ - ir sugrįžo pas Ismailą. Tik pasiekęs kalvą, kur jie nebegalėjo jo matyti, Ibrahimas atsisuko Kaabos kryptimi ir kreipėsi į Allahą, sakydamas: „Viešpatie mūsų, aš įkurdinau dalį savo palikuonių slėnyje, kur neauga javai, prie Tavo Uždraustojo Namo. Viešpatie mūsų! Tegul jie atlieka maldą, ir pripildyk žmonių širdis meile jiems ir apdovanok juos vaisiais, - galbūt jie taps dėkingi!“ (14:37)

- Zamzam šulinys yra už 21 metro nuo Kaabos. Šulinys, iškastas rankomis, yra maždaug 30 metrų gylio bei 1,08-2,66 metrų skersmens.

- Atstumas tarp As-Safa ir Al-Marua kalvų, apytiksliai, yra 450 m, taigi per septynias ritualines eitynes maldininkas nueina apie 3,15 km atstumą.

- Minoje yra trys Džamarat stulpai: pirmasis arba mažiausias (Džamrat-ul-Ūla arba Džamratu-s-Sughra), vidurinysis (Džamrat-ul-Usta) ir didžiausias (Džamrat-ul-Kubra arba Džamrat-ul-Akabah). Atstumas tarp Džamratu- s-Sughra ir Džamrat-ul-Usta – 150 metrų, o atstumas tarp Džamrat-ul-Akabah ir Džamrat-ul-Usta – 225 metrai.

Hadžar žindė Ismailą ir gėrė turimą vandenį. Vandeniui pasibaigus, jiedu labai ištroško. Sielvartaudama dėl verkiančio vaikelio, ji nuskubėjo ant gretimos As-Safa kalvos, su viltimi dairydamosi ką nors pamatyti, bet nieko nepamatė. Nusileidusi slėnin, ji pasileido bėgti ant Al-Marua kalvos, vėl apsidairė, vildamosi ką nors rasti, bet nieko nerado. Hadžar tai (bėgimą tarp kalvų) pakartojo septynis kartus.

Ibn Abbas perdavė Pranašą ﷺ sakius: „Tokia yra say (ėjimo ir bėgimo) tarp As-Safa ir Al-Marua kalvų ritualo kilmė. Kai Hadžar užkopė į Al-Marua paskutinį kartą, ji išgirdo balsą, todėl apsiraminio ir sukluso. Ji dar kartą išgirdo balsą ir tarė: „Ei, kas bebūtum! Leidai man išgirsti savo balsą, bet ar gali kuo nors man padėti?“ Ir štai! Ji pamatė Zamzam vietoje angelą, sparnu rausiantį žemę, kol iš jos išsiveržė vanduo. Hadžar skubiai rankomis pradėjo formuoti įdubą ir rieškučiomis prisipildė savo vandenmaišį.“

Pranašas ﷺ pridėjo: „Lai Allahas būna gailestingas Ismailo motinai! Jei ne jos bandymas sulaukyti Zamzam – šiandien jis būtų žemės paviršiumi tekanti srovė (šaltinis).“ (Al-Bukhari)

As-Safa ir Al-Marua

Tai dvi kalvos, tarp kurių, beviltiškai ieškodama vandens ir maisto, bėgiojo Ismailo motina Hadžar. Chadžo metu, sekdami tuo, ką savo pavyzdžiu nurodė daryti Pranašas Muchammedas ﷺ, maldininkai tarp šių kalvų atlieka ritualinį ėjimą ir bėgimą.

Džamarat stulpai

Tai vietos, kuriose šėtonas kalbino Ibrahimą, kai šis paliko savo žmoną su sūnumi Mekkoje, kad priverstų jį suabejoti dėl Allaho įsakymo vykdymo. Jis paėmė kelis akmenukus ir metė į šėtoną.

Šie stulpai, kaip klaidingai manoma, nėra šėtonas, jo simbolis ar įsikūnijimas. Chadžo metu musulmonai mėto akmenukus į šiuos stulpus, sekdami pranašo Ibrahimo pavyzdžiu. Tokiu ritualu musulmonai skelbia šėtoną aiškiu priešų, su kuriuo privaloma kovoti, atsispiriant šėtoniškiems troškimams, paklūstant Allaho įsakymams ir susilaikant nuo to, kas draudžiama.

07 Musulmonų šventės (Id)

Per metus musulmonai turi dvi šventes. Pirmoji, vadinama Id-ul-Fitr, švenčiama pasibaigus Ramadano mėnesiui⁽¹⁾ ir pažymi pasninkavimo laikotarpio pabaigą. Antroji šventė - Id-ul-Adcha, aukojimo šventė⁽²⁾, kurios metu musulmonai, sekdami Ibrahimo pavyzdžiu, skerdžia ir aukoja gyvulius, siekdami Allaho artumo ir malonės. Pastarosios šventės kilmė susijusi su dviem pranašais - Ibrahimu ir Ismailu.

Apie tai rašoma Korane: *«Ir Mes pradžiuginome jį (Ibrahimą) švelniu jaunikaičiu (Ismailu). O kada jis pasiekė (amžių), kai jau galėjo (rimtai dirbti) su juo, jis tarė: „Sūnau mano, aš matau sapne, kad skerdžiu tave aukojimui, ir žiūrėk, ką apie tai galvoji?“ Jis tarė: „Tėve mano, daryk, kas tau įsakyta; Jeigu Allahas panorės, tai pamatysi mane iš kantriųjų.“ Ir kada jiedu atsidavė Allahui ir kada tas paguldė jį ant šono, ir sušukome Mes jam: „O Ibrahimai (Abraomai)! Tu pateisinau regėjimą.“ Taip Mes apdovanojame geradarius!»* (37:101 - 105).

08 Pranašo mečetė Medinoje

Tai pirmoji mečetė, pastatyta Pranašo ﷺ gyvenimo metu, ir antroji

1 Devintasis islamiškojo kalendoriaus mėnuo. (Vert. past.)

2 Ja pabaigiamas chadžas, atliekamas dvyliktojo islamiškųjų metų mėnesio pradžioje. (Vert. past.)

- Tai arabiškas užrašas, reiškiantis „Linkiu tau gero šiais ir ateinančiais metais“. Linkėjimas užrašytas tughra kaligrafijos stiliumi, kurį Osmanų imperijos sultonai, kalifato laikais, naudojo antspaudų kūrimumi.

- Pranašo mečetėje vienu metu gali tilpti daugiau nei du milijonai maldininkų. Musulmonai joje meldžiasi, tikėdamiesi gauti didžiulį atlygį, pažadėtą kiekvienam besimedžiančiam Pranašo mečetėje.

pagal svarbą islame po Al-Charam mečetės, esančios aplink Kaabą, Mekkoje. Su ja ribojosi Pranašo ﷺ namas, kuriame jis gyveno ir buvo palaidotas, nes pranašai buvo laidojami ten, kur mirė.

- Chira ola yra apie 634 m aukščio An-Nūr kalno viršūnėje, Mekkos rytuose, apie 4 km nuo Al-Charam mečetės.

09

Chira ola

Pranašas Muchammedas ﷺ dažnai ieškodavo vienumos Chira oloje ir čia jį aplankė angelas Gabrielis, atnešęs jam pirmąjį apreiškimą.

Musulmonai neturėtų ten eiti, nes, tapęs Pranašu, Muchammedas ﷺ į olą niekada nebesugrįžo.

An-Nūr kalnas, kuriame yra Chira ola. Į ją nusileido angelas Gabrielis su apreiškimu Pranašui Muchammedui. Tai vienas iš

Mekkos kalnų, paminėtų Toros 23 skyriaus 2 eilutėje.

10

Uolos kupolo mečetė

(Kubbatu-s-Sakhra) Jeruzalėje. 18 metrų aukščio ir 13 metrų pločio uola yra vienas iš akmenų, prisišliejusių prie Al-Aksa mečetės. Nuo šios uolos Pranašas pradėjo savo naktinę kelionę į dangų. Omejadų kalifato laikotarpiu kalifas Abdul Malik bin Maruan šią uolą uždengė kupolu, žinomu Uolos kupolo pavadinimu. Jis išlikęs iki šių laikų ir dažnai apsirinkama, klaidingai jį laikant Al-Aksa mečete.

11

Al-Aksa mečetė Jeruzalėje

Ji stovi Allaho numatytoje ir parinktoje vietoje. Ši mečetė yra antroji Viešpaties garbinimo vieta, pastatyta Žemėje. Tai trečioji Al-Charam (Noliečiamoji) mečetė

po Mekkos ir Medinos - trečioji pagal svarbą islame.

Didis Pranašo pasekėjas Abu Zar pasakojo: „Aš paklausiau: „Allaho Pasiuntiny, kuri mečetė Žemėje pastatyta pirmiausiai?“ Jis atsakė: „Al-Charam mečetė (esanti aplink Kaabą Mekkoje).“ Tuomet aš paklausiau: „O kuri antroji?“ Jis atsakė: „Al-Aksa mečetė.“ Aš paklausiau: „Kiek laiko praėjo tarp jų pastatymo?“ Jis atsakė: „Keturiasdešimt metų. Ir kur bebūtum, atėjus laikui melstis, atlik maldą, nes Žemė yra tavo maldos vieta.“ (Muslim)

• Uolos kupolo ir Al-Aksa mečečių ansamblis Jeruzalės senamiestyje.

Kai pranašas Adamas (Adomas) pastatė Kaabą, Dievas jam liepė eiti į dabartinę Al-Aksa mečetės vietą, pastatyti ten mečetę ir joje šlovinti Dievą. Tai buvo pirmoji Viešpaties garbinimo vieta, pastatyta tame regione. Po Adamo, pranašas Suleimanas (Saliamonas) mečetę atstatė ir išplėtė.

Pranašas Muchammedas ﷺ pasakė: „Baigęs Al-Aksa mečetės statybas, Davudo (Dovydo) sūnus Suleimanas paprašė Allaho suteikti jam valdžią ir karalystę, kokios dar niekas nebuvo turėjęs ir vėliau niekas neturės, ir kad kiekvienas, įžengęs į šią mečetę maldai, išeitų iš jos be nuodėmės, tarsi ką tik užgimęs.“ Pranašas ﷺ pasakė: „Allahas patenkino pirmuosius du Suleimano prašymus, aš viliuosi, kad Jis išpildys jam ir trečiąjį.“ (Ibn Khuzaima)

Al-Aksa mečetė buvo pirmoji musulmonų kibla (maldos kryptis), į kurią atsisukę meldėsi Pranašas ﷺ ir jo pasekėjai, kol Allahas neįsakė jiems maldoje atsigręžti į Kaabą. Prie Al-Aksa mečetės Pranašas sustojo naktinės kelionės metu ir nuo jos pakilo į dangų. Šioje kelionėje jis meldėsi kartu su visais pranašais, būdamas jų priešakyje ir vadovaudamas jiems maldoje.

مَا أَكْبَرُ النَّبِيَّ وَالرَّسُولَ وَالْحَمْدَ لِلَّهِ
الَّذِي بَدَأَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

- «Moterys yra vyrų seserys dvygnės».

Islamas ir turtas

Islame teigiama, kad visas žmonėms patikėtas turtas priklauso Allahui. Turėti turto yra didžiulė atsakomybė: jis gali būti įgyjamas tik islame leistiniais būdais ir naudojamas tik leistiniems tikslams ir teisingais būdais, pavyzdžiui, savo reikmėms bei tų, už kuriuos esi atsakingas, neišlaidaujant ir nešvaistant.

Allaho Pasiuntinys ﷺ pasakė: „Teismo dieną vergas nežengs nė žingsnio, kol nebus su juo suvestos sąskaitos dėl šių dalykų: jo laiko ir to, kaip jis jį praleido, jo žinių ir to, kaip jis jas naudojo, jo pinigų ir to, kaip jis juos uždirbo bei išleido, ir jo jaunystės bei to, kaip jis ją išnaudojo.“ (At-Tirmizi)

Turtas taip pat privalo būti eikvojamas geriems tikslams.

Allahas sako: ﴿Dorumas yra ne tai, kad sukiotumėt savo veidus į rytus bei vakarus, o dorumas – kas patikėjo Allahu ir Paskutiniąją dieną, ir angelus, ir Raštą, ir pranašus, ir davė pinigų, nepaisant meilės jiems, artimiesiems ir našlaičiams, ir vargšams, ir keleviams, ir prašantiesiems, ir kad išlaisvintų vergus.﴾ (2:177)

Islamas ir moterys

Islame pripažįstama, kad vyrai ir moterys yra skirtingi ir kiekvienas turi atitinkamus vaidmenis. Islame pagarba moterims yra gero charakterio ir brandžios asmenybės požymis.

Allaho Pasiuntinys ﷺ pasakė: „Geriausi iš jūsų yra tie, kurie geriausi savo žmonoms.“ (At-Tirmizi)

Moteris yra pirmasis žmogus, su kuriuo vyras turi elgtis teisingai ir palaikyti gerus santykius. Vienam žmogui paklausus Allaho Pasiuntinio ﷺ, su kuo jis turėtų palaikyti geriausius santykius, šis atsakė: „Su savo motina.“ Jis paklausė: „O toliau?“ Pasiuntinys atsakė: „Savo motina.“ Jis paklausė: „O toliau?“ Pasiuntinys atsakė: „Savo motina.“ Jis

paklausė: „O toliau?“ Pasiuntinys atsakė: „Savo tėvu.“
(Al-Bukhari)

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ yra sakęs:
„Moterys yra vyrų seserys dvynės.“ (Abu Davud)

- Moterys, kaip ir vyrai, nusipelno tiek apdovanojimų, tiek bausmių šiame ir Būsimajame gyvenime.

- Moterys yra lygios vyrams savo teise gauti išsilavinimą ir tinkamą ugdymą.

► **Moterys** yra lygios vyrams savo žmogiška prigimtimi. Jos nėra nuodėmės šaltinis nei Adomo išvijimo iš Rojaus priežastis.

► **Moterys** yra lygios vyrams savo teise išsaugoti savo asmenybę. Ištekėdamos jos nepraranda nei savo vardų, nei savo šeimos pavardžių.

► **Moterys**, kaip ir vyrai, nusipelno tiek apdovanojimų, tiek bausmių šiame ir Būsimajame gyvenime.

► **Moters** garbė islame lygiai taip pat neliečiama kaip ir vyro garbė.

► **Moterys**, kaip ir vyrai, turi teisę paveldėti.

► **Moterys**, kaip ir vyrai, turi pilną teisę elgtis su savo turtu kaip panorėjusios.

► **Moterys**, kaip ir vyrai, atsakingos už visuomenės gerinimą, kovojant su jos ydomis ir sprendžiant socialines problemas.

► **Moterys** yra lygios vyrams savo teise gauti išsilavinimą ir tinkamą ugdymą.

► **Moterų** ir vyrų vienodos teisės į gerą auklėjimą, deramą mokymą ir aprūpinimą. Islamas užtikrina, kad įgyvendindama šias teises, moteris būtų geresnėje padėtyje.

► **Moteris** turi teisę būti vyro viskuo aprūpinta. Neišteikėjusi moteris turi teisę būti išlaikoma brolio (brolių), o jų neturėdama – artimiausių giminaičių.

► **Moteris** turi teisę pasilaikyti visus savo pinigus. Ji neatsakinga už materialinį šeimos išlaikymą.

► **Moteris** turi teisę būti seksualiai vyro patenkinama.

► **Skyrybų** atveju moteris turi teisę į vaikų globą, nebent dėl svarios priežasties ji nepajėgi jų auginti.

► Po skyrybų ar tapusi našle, moteris turi teisę vėl ištektėti.

Allaho Pranašas pasakė: „Kiekvienas, turintis tris dukras ar tris seseris, ir dievobaimingai jas globojantis, Rojuje bus su manimi kaip šie du pirštai.“
Ir jis parodė kartu sudėtus rodomąjį ir didįjį pirštus. (Achmed ir kiti).

Islamą ir lytiniai santykiai

Seksualiniai santykiai islame laikomi natūraliu žmogaus poreikiu, kuris neturi būti slopinamas, bet tinkamu būdu patenkinamas. Į lytinius santykius tarp vyro ir moters nežiūrima kaip į niekingus ar gėdingus, nuo kurių privaloma susilaikyti.

Islamą pateikia tam tikras taisyklės, kurių laikydamasis kiekvienas gali tenkinti savo seksualinius poreikius. Draudžiama tuo užsiimti gyvuliškais, gašliais būdais, kaip ir draudžiama tai daryti nesusituokus, nes islame vienas iš santuokos tikslų yra suteikti abiem sutuoktiniams psichologinę ir emocinę pusiausvyrą.

Allahas sako: **﴿Jos - jums drabužis; o jūs – drabužis joms.﴾** (2:187)

Islamą saugo žmogų ir visuomenę drausdamas viską, kas galėtų sužadinti nepažabotą aistrą, kuri yra dažniausia ištvirkavimo, lytinių iškrypimų ar lytinės prievartos priežastis.

Dėl to plinta venerinės ligos, išyra šeimos, o taip pat daugėja nesantuokinių vaikų, negaunančių nei tėvų meilės, nei tinkamo, moralaus auklėjimo. Jie gali užaugti žmonėmis, kupiniais pykčio ir neapykantos kitiems.

Allahas sako: **﴿Ir nesiartinkite prie svetimavimo, juk tai - šlykštybė ir blogas kelias!﴾** (17:32)

- Santuoka islame yra abiejų sutuoktinių psichologinis ir emocinis stabilumas.

Islamą ir ne musulmonai

Islamą saugo su musulmonų bendruomene sutartis sudariusių nemusulmonų gyvybę, turtą ir garbę. Draudžiama juos engti ar persekioti, negalima paminti jų teisių arba pažeidinėti su jais sudarytus prekybos sandorius.

Allahas sako: ﴿Nėra Allahas uždraudęs daryti gera ir elgtis teisingai su tais, kurie nekovojo su jumis dėl religijos ir neišvarė jūsų iš jūsų būstų, - juk Allahas myli teisinguosius!﴾ (60:8)

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Iš tiesų, Teismo dieną aš (ir jis pirštu parodė sau į krūtinę) ginčysiuosi su kiekvienu, engusiu tą, su kuriuo mes esame sudarę sutartį, atėmusiu iš jo teises, apsunkinusių labiau, nei jis gali pakelti, ar be leidimo paėmusiu ką nors iš jo turto. Iš tiesų, kiekvienam nužudžiusiam tą, su kuriuo mes esame sudarę sutartį ir kurį saugo Allahas (Savo įstatymais) ir Jo Pasiuntinys, Allahas neleis užuosti Rojaus aromato, o Rojaus aromatas jaučiamas septyniasdešimties metų

atstumu.“ (Baihaki)

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ pasakė: „Mano Viešpats įsakė mums neengti tų, su kuriais esame sudarę sutartis (t.y. nemusulmonų, gyvenančių musulmonų žemėse), ar bet kurių kitų.“ (Baihaki)

Islamas ir kitos dieviškosios religijos

Islamo pasekėjams privaloma tikėti, kad ir anksčiau buvo siųsti dieviški apreiškimai ir ta pati žinia apie Vieną Dievą, tačiau, deja, laikui bėgant žmonės tai iškreipė ir pakeitė. Musulmonai privalo gerbti ir mylėti visus pranašus ir pasiuntinius.

Allahas sako: «**Tai – Mūsų įrodymas, kurį Mes dovanojome Ibrahimui (Abraomui) prieš jo tautą. Mes iškeliamo pakopomis tuos, kuriuos norime. Iš tiesų tavo Viešpats – Išmintingas, Žinantis! Ir dovanojome Mes jam Ishaką (Izaoką) ir Jakubą (Jokubą); abu juos Mes vedėm tiesiu keliu; dar anksčiau vedėme Mes Nūchą (Nojų), o iš jo palikuonių – Davudą (Dovydą), Suleimaną (Saliamoną) ir Ajubą (Jobą), ir Jūsufą (Juozaפא), ir Mūsą (Možę), ir Harūną (Aaroną). Taip mes atlyginame darantiesiems gera! Ir Zakariją (Zachariją), ir Jachją (Joną), ir Isą (Jėzų), ir Iļjasą (Eliją), - jie visi iš teisuolių. Ir Ismailą (Izmaelį), ir Al-Jasą (Elišą), ir Jūnusą (Joną), ir Lūtą (Lotą) – ir visus Mes išaukštinom virš pasaulių. Ir iš jų tėvų, ir iš jų palikuonių, ir iš jų brolių, - Mes išrinkome juos ir vedėm juos tiesiu keliu.**» (6:83 - 87)

Korane apie Mūsą (Možę) sakoma

Allahas sako: «**Ir prisimink Knygoje Mūsą (Možę): iš tiesų jis buvo nuoširdus ir buvo pasiuntinys, pranašas.**» (19:51)

Allahas sako: «**O Mūsa (Može)! Aš išaukštinau tave virš žmonių savo pranešimais ir pokalbiu su Manimi. Tad imk tai, ką Aš tau duodu, ir būk iš dėkingųjų!**» (7:144)

Allahas sako: «**Paskui Mes dovanojome Mūsai (Mozei) Knygą (skirtą) užbaigti (Mūsų malone) tiems, kas sukūrė gėrį, ir išaiškinti tai kiekvienam daiktui, ir kaip vedimą, ir kaip gailėstingumą – galbūt jie patikės susitikimu su savo Viešpačiu!**» (6:154)

Allahas sako: «**Mes pasiuntėme Mūsą (Možę) su Mūsų ženklais: „Išvesk savo tautą iš tamsybių į šviesą ir primink jiems apie Allaho dienas.“ Iš tiesų čia - ženklai kiekvienam kantriam, dėkingam (žmogui)!**» (14:5)

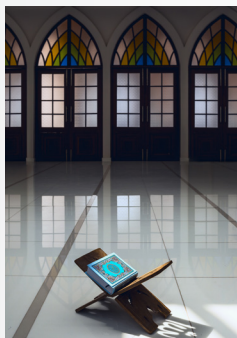
02

Korane apie Isą (Jėzų) ir jo motiną Marjamą (Mariją), lai Allahas būna jais patenkintas, sakoma

Allahas sako: «Ir štai, prabilo angelai: „O Marjama (Marija)! Iš tiesų Allahas išsirinko tave ir išskaistino, ir pastatė tave priešais pasaulių moteris.» (3:42)

Allahas sako: «Iš tiesų Isa (Jėzus) prieš Allahą panašus į Adamą (Adamą): Jis sukūrė jį iš dulkių, paskui tarė jam: „Būk!“ – ir jis tapo.» (3:59)

Allahas sako: «O Rašto žmonės! Nesišvaistykite žodžiais apie savo tikėjimą ir nesakykite apie Allahą nieko, išskyrus tiesą. Juk Mesijas, Isa (Jėzus), Marjamos (Marijos) sūnus, – tėra Allaho pasiuntinys ir Jo Žodis („Būk“ – ir tai būna), kurį Jis suteikė Marjamai (Marijai), ir dvasia Jo. Tikėkite Allahu ir Jo pasiuntinius ir nesakykite – „Trys!“ Susilaikykite, tai – geriau jums. Iš tiesų Allahas – tėra Vienas Dievas. Šlovingasis Jis, per daug Jis išaukštintas, kad turėtų sūnų. Jam – tai, kas padangėse, ir tai, kas žemėje. Užtenka Allaho kaip laiduotojo!» (4:171)

Musulmonai myli Isą (Jėzų) ir jo motiną

Korane Isa skirtingomis aplinkybėmis aiškiai paminėtas šešiolika kartų. Sūros al-Maida („Vaišių stalas“) 110 eilutėje Allahas Išaukštintasis sako: ﴿Štai tars Allahas: „O Isa (Jėzau), Marjamos (Marijos) sūnau! Atmink malones Mano tau ir tavo gimdytojai, kaip Aš sustiprinau tave Šventąja Dvasia. Dėka to tu kalbėjai su žmonėmis lopšyje ir būdamas suaugęs. Ir štai išmokiau Aš tave Rašto, išminties, Taurato (Toros), Indžilio (Evangelijos). Tu lipdei iš molio paukščių pavidalus, Man leidus, ir pūstelėdavai į juos, ir tapdavo jie paukščiais, Man leidus. Tu išgydei akląjį ir raupsuotąjį, Man leidus, ir tu prikeldavai mirusiuosius, Man leidus. Ir štai aš neprileidau Israilo (Izraelio) sūnų prie tavęs, kada tu atėjai pas juos su aiškiais ženklais. Ir tarė tie, kurie iš jų netikėjo: „Tai – tik akivaizdūs kerai!﴾

Tuo tarpu Pranašo Muchammedo ﷺ vardas Korane paminėtas keturis kartus, o mergelė Marjama (Marija), Isos (Jėzaus) motina, - aštuonis kartus ir jos vardu pavadintas visas skyrius.

Allahas sako: ﴿Štai tarė angelai: „O Marjama (Marija)! Štai, Allahas džiugina tave žinia apie Žodį iš Jo, kurio vardas Mesijas Isa (Jėzus), Marjamos (Marijos) sūnus. Jis bus gerbiamas šitame ir Paskutiniame pasaulyje ir bus vienas iš priartintųjų.﴾ (3:45)

Isa (Jėzus) ir Marjama (Marija) priklausė garsiai Imrano giminei, kuri Korane paminėta tris kartus bei jos vardu - „Imrano giminė“ - pavadintas vienas Korano skyrius, kuris visiems laikams bus saugomas tikinčiųjų širdyse ir mintyse.

Islamas ir džihadas

Džihadas - klaidingiausiai suprantamas terminas islame. Deja, dėl neteisingo žodžio džihadas vartojimo daugybė žmonių sieja jį su karu ir terorizmu.

Lingvistiškai džihadas reiškia pastangas dėl konkretaus tikslo. Bendroji šio žodžio reikšmė yra pasipriešinimas ir atsispyrimas blogiems ar žalingiems troškimams, engimui, persekiojimui arba pasipriešinimas žiauriam valdovui ar kankintojui.

Džihadas gali reikšti ir karinius veiksmus, tačiau jie laikomi paskutine teisių pažeidimų ar kitos agresijos sustabdymo priemone. Net karo metu musulmonams įsakyta laikytis moralinių normų: griežtai draudžiami bet kokie kankinimai, taip pat draudžiama skriausti civilius, moteris, vaikus ir senelius.

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Kovokite vardan Dievo ir dėl Dievo. Nepažeidinkite sutarčių, neniekinkite mirusiųjų ir nežudykite vaikų.“
(Muslim)

Islamas taip pat draudžia griauti ar niekinti vietas, kuriose kitų tikėjimų pasekėjai garbina savo dievus, žudyti ar skriausti gyvūnus bei kirsti medžius.

Kovų tarp musulmonų ir nemusulmonų metu Abu Bakr, pirmasis kalifas po Pranašo ﷺ, savo vadams patarinėjo: „Įsakau jums dešimt dalykų. Išmokite juos mintinai! Negriaukite pasitikėjimo. Nevokite karo laimikio, nepažeidinkite sutarčių. Neniekinkite mirusiųjų ir nežudykite moterų. Nežudykite vaikų ir senyvo amžiaus žmonių. Neraukite ir nedeginkite palmių. Nekirskite vaismedžių ir nepjaukite avių, karvių ar kupranugarių, išskyrus savo prasimaitinimui. Jūs sutiksime vienuolynuose atsiskyrusius žmones - palikite juos ir tai, kam jie pasišventę.“ (Tabari, 3 tomas).

Karai, kurių tikslas žemiškų gėrybių grobimas, savo turto didinimas, karinės galios demonstravimas, arba karai, pradėti iš keršto, islame draudžiami.

Pranašas ﷺ pasakė: „Tikrasis karys (mudžahid⁽¹⁾) yra tas, kuris grumiasi kovoje su savo troškimais, siekdamas paklusti Allahui.“ (Ibn Chibban)

Kitos džihado formos:

- 01** ► Pranešimas nemusulmonams apie islamą ir kantrybės bei pakantumo išlaikymas, skelbiant šią žinią.

Allahas sako: «**Tad neklausyk netikinčiųjų ir vesk su jais šituo (Koranu) didelę kovą!**» (25:52)

- 02** ► Gėrio skatinimas ir blogio draudimas. Taip elgėsi visi pranašai ir pasiuntiniai bei sekę jais tiesoje.

Pranašas ﷺ yra sakęs: „Prieš mane kiekvienas pranašas savo tautoje turėjo šalininkų ir pasekėjų, kurie laikėsi jų mokymų ir pakluso įsakymams. Po jų atėjo karta, kurios žmonės kalbėjo, bet nevykdė to, ką kalba, ir elgėsi taip, kaip jiems nebuvo nurodyta elgtis. Kiekvienas, kovojantis (vykdantis džihadą) prieš juos ranka, yra tikintysis, kiekvienas, kovojantis (vykdantis džihadą) prieš juos liežuviu (t.y. atmetantis jų kalbas), yra tikintysis ir kiekvienas, kovojantis (vykdantis džihadą) prieš juos širdyje (t.y. neapkenčiantis jų darbų) yra tikintysis.“ (Muslim)

- 03** ► Gerumas kitiems žmonėms, pastangos juos pradžiuginti ir kantrybė su jais taip pat yra džihadas.

Pranašas ﷺ sakė: „Kiekvienas, besirūpinantis našle ar vargšu ar tuo, kam reikia pagalbos, yra kaip kovotojas (mudžahid) Allaho kelyje arba kaip tas, kuris pasninkauja dienomis ir meldžiasi naktimis.“ (Al-Bukhari)

- 04** ► Naudingų žinių mokymas taip pat yra džihado forma.

1 Mudžahid - iš arabų kalbos, kovotojas, karys, atliekantis džihadą.

Pranašas ﷺ sakė: „Kiekvienas, atėjęs į mano mečetę (Medinoje) pasisemti žinių ar išmokyti kitus ko nors gero, bus tarp kovotojų (mudžahid) Allaho kelyje.“ (Ibn Madžah. Vert. past.)

05 ➤ Tiesos sakymas yra džihadas.

Pranašas ﷺ pasakė: „Geriausias džihadas yra sakyti tiesos žodį žiauriam valdovui į akis.“ (Abu Davud)

06 ➤ Paklusnumas savo tėvams taip pat yra džihadas.

Pranašas ﷺ paklausė vieno pas jį atėjusio vyro, norėjusio leidimo eiti į džihadą kovoti su priešais: „Ar gyvi tavo tėvai?“ Jis atsakė: „Taip.“ Tuomet Pranašas ﷺ pasakė: „Tavo džihadas yra su jais (t.y. padėti jiems ir jais rūpintis).“ (Muslim. Vert. past.)

07 ➤ Chadžas ir Umra (didžioji ir mažoji piligriminės kelionės) taip pat laikomos džihadu.

Pranašas ﷺ pasakė: „Chadžo atlikimas yra džihadas, o Umra – papildomas veiksmas.“ (Ibn Madžah. Vert. past.)

08 ➤ Maldų atlikimas mečetėje irgi yra džihadas.

Pranašas ﷺ pasakė: „Ėjimas į mečetės melstis yra džihadas Allaho kelyje.“ (Tabarani)

Visi dori darbai taip pat yra džihadas. Musulmonai privalo visada stengtis būti geresni, siekti tobulumo savo veiksmuose ir charakteryje.

Islamas - taikos religija

Islamas reiškia nuolankumą ir paklusnumą Vieninteliam Allahui, paremtą absoliučia viendievyte (monoteizmu). Nėra gerų darbų, kuriuos atlikti islamas nekviestų, ir nėra blogio, kurio jis nedraustų. Islamas tikinčiojo širdyje skleidžia taiką ir ramybę, užtikrindamas visų bendruomenės narių teises, suteikia saugų gyvenimą santarvėje.

Allahas sako: ﴿Sakyk: „Ateikite, aš perskaitysiu tai, ką uždraudė jums jūsų Viešpats.“ Nepridėkite Jam bendrininkų; gimdytojams – gero darymas; neužmušinėkite savo vaikų baimindamiesi skurdo

- Mes maitiname juos ir jus kartu; nesiartinkite prie šlykštybių, prie tų, kurios aiškios, ir prie tų, kurios paslėptos; nežudykite sielos, kurią uždraudė Allahas, tiktai pagal teisę. Tai prisakė Jis jums - galbūt ateisite į protą! Ir nesiartinkite prie našlaičio nuosavybės, nebent su nuostata jo naudai, kol jis nesuaugo; išlaikykite teisingumą matuodami ir pildydami svarstyklės. Mes neuždedame ant sielos nieko, išskyrus tai, kas jai įmanoma. O kuomet jūs kalbate, tai būkite teisingi, kad ir su giminaičiais, ir būkite ištikimi susitarimui su Allahu. Tai Jis jums prisakė – galbūt atsiminsite!》 (6:151 - 152)

Allahas taip pat sako: 《Iš tiesų Allahas įsako teisingumą, geradarystę ir dovanas artimiesiems; ir Jis draudžia niekšybes, bjaurastis ir nusikaltimus. Jis ragina jus: galgi atsitokėsite!》 (16:90)

Taigi islamas yra visapusiškas taikos tikėjimas, mokantis šios savybės visomis jos formomis tiek santykiuose tarp individualių asmenų musulmonų bendruomenėje, tiek tarp skirtingų tautų ar bendruomenių. Vadovautis šia vertybe skatinamas kiekvienas musulmonas savo bendruomenėje, kaip Allahas yra sakęs: 《O tie, kurie užgaulioja ir įžeidinėja tikinčiuosius (vyrus) ir tikinčiąsias (moteris) visai neužtarnautai, - jie užsideda sau melagystės ir aiškios nuodėmės našta.》 (33:58)

- Taigi islamas yra visapusiškas taikos tikėjimas, mokantis šios savybės visomis jos formomis tiek santykiuose tarp individualių asmenų musulmonų bendruomenėje, tiek tarp skirtingų tautų ar bendruomenių. Vadovautis šia vertybe skatinamas kiekvienas musulmonas savo bendruomenėje.

Pranašas Muchammedas ﷺ taip pat mokino savo pasekėjus: „Musulmonas - tai žmogus, kurio liežuvis ir ranka yra saugūs kitiems, o išeivis yra tas, kuris palieka tai, ką uždraudė Allahas!“ (Achmed)

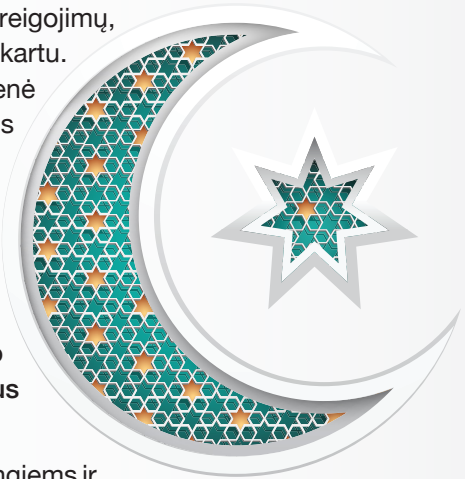
Jis ﷺ taipogi pasakė: „Tikintysis - asmuo, kuriam žmonės patiki savo gyvybes ir turtą!“ (An-Nasai. Vert. past.)

Islamą taip pat užtikrina taikūs tarptautinius ar tarpbendruomeninius santykius, kurie kuriami draugiškų ryšių, grįstų saugumu, pastovumu ir islamo principais, pagrindu. Musulmonai kviečiami

griežtai laikytis sutarčių įsipareigojimų, palaikančių taikų sugyvenimą kartu. Be to, musulmonų bendruomenė negali neteisingai elgtis su kitomis bendruomenėmis, ypač tomis, kurios yra nuoširdžios

tikėjime, ir būti nesantaikoje su jų pasekėjais. Allaho žodžiais: **«O jūs, kurie patikėjote! Priimkite visi islamą visiškai ir neikite šėtono pėdomis! Juk jis jums - aiškus priešas!»** (2:208)

Islamo tikėjimas reikalauja būti teisingiems ir neengti net ir tų, kurie yra priešiški musulmonams ir jų religijai.

Allahas sako: **«O jūs, kurie patikėjote! Būkite tvirti dėl Allaho, tikrieji liudininkai. Tenepastumia žmonių neapykanta jums jūsų į nuodėmę. Būkite teisingi, tai – arčiau dievobaimingumo, ir bijokite Allaho, iš tiesų Allahui žinoma tai, ką jūs veikiate!»** (5:8)

► **As-Salam** (Taikūs, Teisingiausias, Tolimas nuo visų netobulumų) - vienas iš garbingiausiųjų Allaho vardų.

Viešpats Korane sakė: **«Jis – Allahas, nēr dievybės, išskyrus Jį. Jis Valdovas, Šventas, Taikus, Ištikimas, Saugantis, Galingas, Visagalis, Išdidus; šlovė Allahui, aukščiau Jis viso to, ką Jam priskiria į bendrininkus.»** (59:23)

► **Dar-us-salam** (taikos buveinė) - vienas iš Rojaus pavadinimų. Allahas Išaukštintasis

pasakė: **«Jiems yra taikos buveinė (Dar-us-salam), paruošta jų Viešpaties; Jis - jų Globėjas už tai, ką jie darė.»** (6:127)

► **As-salam** (taika) yra Rojaus gyventojų pasisveikinimas.

Allahas sako: **«Pasisveikinimas dieną, kada jie Jį sutiks: „Taika (salam)!“ Ir Jis paruošė jiems dosnią dovaną.»** (33:44)

► **As-salam** (taika) taip pat yra ir dalis musulmonų pasisveikinimo:

"As-salamu aleikum" yra arabiškas pasisveikinimas. Jo vertimas iš arabų kalbos reiškia "Taika jums". Toks pasisveikinimas skirtas išskirtinai tik tau ir panašus į lietuvišką pasisveikinimą "Sveiki".

السلام عليكم

„As-salamu aleikum (taika jums)!“ Šie žodžiai pripildo sveikinusojo ir pasveikintojo širdis ramybe, taikumu ir saugumo jausmu. Pasak Pranašo, šis pasisveikinimas yra vienas geriausių žmogaus tikėjimą išstbulinančių veiksmų. Jis ﷺ pasakė: „Neįžengsite Rojun, kol netikėsite, o netikėsite tol, kol nemylėsite vieni kitų. Ar išmokyti jus to, ką darydami pamiltumėte vieni kitus? Skleiskite tarpusavyje palinkėjimą: „Salam (taika)!“ (Muslim)

Pranašas ﷺ patvirtino, jog šis pasisveikinimas - vienas geriausių poelgių, suartinantis ir suminkštinantis širdis, panaikinantis skirtumus ir neapykantą. Kai jis ﷺ buvo paklaustas: „Koks veiksmas islame yra geriausias?“ Jis atsakė: „Maitinti žmones ir sveikintis „Salam (taika)!“ su pažįstamais ir nepažįstamais.“ (Al-Bukhari ir Muslim)

Taigi islamo religija nustatė taisykles ir principines nuostatas karo metui, santuokai, ekonomikai, politikai, garbinimui ir kt. Taip idealioje dorybingoje visuomenėje turi būti įgyvendinamas ir reguliuojamas musulmono santykis su jo Viešpačiu, visuomene ir supančiu pasauliu - žmonėmis ir aplinka. Net visa žmonija nesugebėtų sukurti nieko panašaus į islamą. Tokio tobulumo ir išsamumo tikėjimas nusipelno būti gerbiamas, priimamas ir į jį turi būti kviečiama.

Islamas ir aplinka

Islamas liepia saugoti ir tausoti savo aplinką, rūpintis ja ir draudžia bet kokį jos teršimą. To siūloma siekti tokiais būdais:

► Skatinamas naudingų augalų sodinimas.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ sakė: „Kiekvieno musulmono pasodintas medis ar pasėti javai, kurių vaisiais maitinasi paukščiai, žvėrys ir žmonės, laikomi jo labdara.“ (Al-Bukhari)

► Raginama šalinti viską, kas galėtų pakenkti.

Islamo Pasiuntinys ﷺ pasakė: „Kliūčių nuo kelio šalinimas yra labdara.“ (Al-Bukhari)

► Skatinamas ligonių ir epidemijos apimtų vietovių karantinas, kad būtų užkirstas kelias ligų plitimui bei apsaugota kitų gyvybė.

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Kai išgirstate apie kokioje nors vietovėje siaučiantį marą – neįženkite į ją, o jei jis užklumpa vietovę, kurioje jūs esate, – nepalikite jos.“ (Al-Bukhari)

► Draudžiamas betikslis žvėrių ir paukščių žudymas.

Allaho Pasiuntinys ﷺ yra sakęs: „Jei kas nors bereikalingai užmuš žvirblį, šis (žvirblis) Teismo dieną pasiskųs Allahui: „Allahai, toks ir toks nužudė mane be jokios priežasties ar prasmės!“ (An-Nasai)

► Draudžiama bet kokiais būdais teršti visuomenę supančią aplinką, kurią žmonės naudoja darbui ar poilsiui.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ sakė: „Bijokite dviejų dalykų, dėl kurių žmonės vieni kitus prakeikia.“ (Jo pasekėjai) paklausė: „Allaho Pasiuntinys, kas tie du dalykai, dėl kurių žmonės vieni kitus prakeiks?“ Jis ﷺ atsakė: „Kai šlapinamasi vietose, kur žmonės vaikšto, ir vietose, kur ieškoma šešėlio.“ (Muslim)

15 Islamas ir švara

Islamas yra švaros religija.

Allahas sako: ﴿O sūnūs Adamo (Adomo)! Dėkitės savo papuošalus prie kiekvienos mečetės, valgykite ir gerkite, bet nešvaistykite: juk Jis nemyli švaistūnų!﴾ (7:31)

Tai tyrumo religija. Allahas sako: ﴿Iš tiesų Allahas myli su atgaila besikreipiančiuosius ir myli apsisivalančiuosius!﴾ (2:222)

Švara yra maldos galiojimo sąlyga, o malda yra garbinimo veiksmas, kurį musulmonas atlieka bent penkis kartus per dieną. Islame taip pat reikalaujama apsiprausti visą kūną (išsimaudyti) po savaiminės

ejakuliacijos ar lytinių santykių bei labai skatinama tai atlikti prieš kai kuriuos kitus pagrindinius Viešpaties garbinimo veiksmus, tokius kaip penktadieninę malda, didžiąją ar mažąją piligriminę kelionę į Mekką.

Garbingajame Korane Allahas sako: **«O jūs, kurie patikėjote! Prieš pradėdami melstis nusiprauskite savo veidus bei rankas iki alkūnių, trinkite (vesdami drėgnomis**

rankomis) galvas ir kojas iki kulkšnių. O jeigu jūs esate džunub⁽¹⁾ būsenos, tai išsimaudykite; ir jeigu jūs ligonis arba kelyje, arba kuris iš jūsų grįžo iš nuošalios vietos⁽²⁾, arba jūs buvote suartėję su moterimis ir neturite vandens, tai apšivalykite švaria žeme, - nusitrinkite ja veidus ir rankas. Allahas nenori apsunkinti jūsų, o nori jus tiktai apvalyti, ir kad galėtumėte įvykdyti Savo malonę jums, - galbūt jūs tapsite dėkingi!» (5:6)

Islame taip pat raginama plauti rankas prieš valgį ir po jo.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ sakė: „Kai valgantysis nusiplauna rankas prieš ir po valgio – jo maistas palaiminamas.“ (Tirmizi)

Islamą skatina palaikyti burnos higieną.

Allaho Pasiuntinys ﷺ yra sakęs: „Jei tai nesudarytų mano pasekėjams keblumų, aš įsakyčiau jiems valyti dantis prieš kiekvieną malda.“ (Al-Bukhari)

Taip pat skatinama vietų, kuriose gali kauptis nešvarumai ir bakterijos, priežiūra.

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Iš prigimties (žmogui tinka) penki dalykai: apipjaustymas, gaktos ir pažastų plaukų šalinimas, ūsų trumpinimas ir nagų kirpimas.“ (Al-Bukhari)

- Liūtų fontanas musulmonų pastatytuose ir valdytuose Alhambros rūmuose (Andalūzija, Pietų Ispanija).

1 Džunub - vyro ar moters nešvarumo būseną po lytinio akto.

2 Čia perkeltine prasme kalbama apie gamtinių reikalų atlikimą.

- Ši fotografija iliustruoja moderniąsias technologijas, kurios, jei ne islamo civilizacija, nebūtų šiandien tiek pažengusios.

Islamas ir žinios

Islamo religija skatina kiekvieną žmogų siekti žinių bei jas gilinti. Islamas peikia nemokšišumą ir perspėja dėl jo.

Allahas sako: **«Išaukština Allahas tuos jūsiškius, kurie patikėjo, ir tuos, kuriems duotas išmanymas, skirtingais laipsniais.»** (58:11)

Pastangos sužinoti, atrasti ir perduoti žinias kitiems islame laikoma keliu į Rojų.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ sakė: „Kiekvienam, einančiam žinių siekimo keliu, Allahas palengvins kelią į Rojų.“ (Abu Davud)

Pranašas uždraudė slėpti žinias, nes jų siekti privaloma kiekvienam.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ pasakė: „Kiekvienas, paprašytas pamokyti (religinių) žinių ir jas nuspėjęs, Teismo dieną bus pažabotas ugnies apynasriu.“ (Ibn Chibban)

Islamas labai vertina mokslininkus ir reikalauja jiems atitinkamos pagarbos.

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ sakė: „Negerbiantis mūsų vyresniųjų (amžiumi), nejaučiantis gailėsčio mūsų mažiesiems bei nepripažįstantis mūsų mokslininkams priklausančių teisių, nėra iš mano (pasekėjų) bendruomenės.“ (Achmed)

Allaho Pasiuntinys Muchammedas ﷺ apie mokslininko padėtį yra sakęs: „Mokslininko pranašumas prieš paprastą maldininką (pasaulietį, nesiekusį mokslinių žinių) yra toks kaip mano pranašumas prieš prasčiausią iš jūsų.“ (At-Tirmizi)

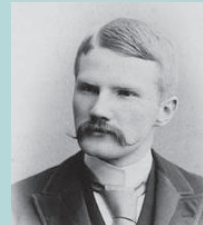

Islamo civilizacijos įtaka moderniajam mokslui

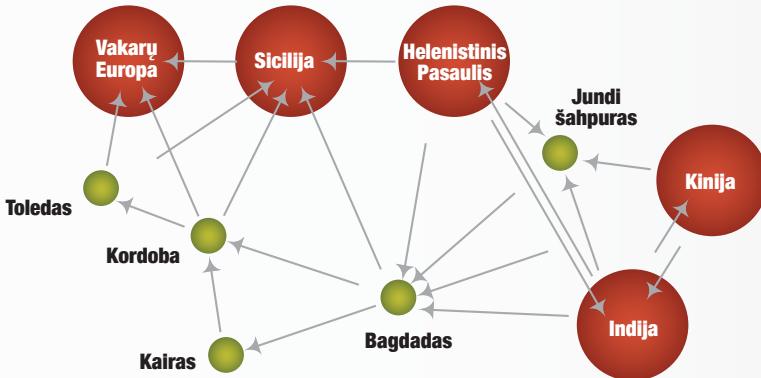
Kiekvienas, apmąstęs priežastis, lėmusias modernaus mokslo ir technologijų milžiniškus šuolius iki dabartinio lygmens, užtikrintai sutiks dėl islamo civilizacijos indėlio. Būtent joje užgimė kai kurios pamatinės mokslo disciplinos ir kryptys, joje iškilo ir daugybė garsiausių mokslininkų.

Charles H. Haskins sakė: „Neginčijamas faktas, kad Ispanijos arabai buvo pagrindinis moderniojo mokslo šaltinis Vakarų Europoje.“⁽¹⁾

* Charles H. Haskins

Tai jie paklojo pamatus, ant kurių iškilo modernioji civilizacija. Kiekvienas, vartydamas „Aviacijos terminų žodyną“, pastebės, kad 60% žinomų žvaigždžių pavadinimų kilę iš arabų kalbos.⁽²⁾

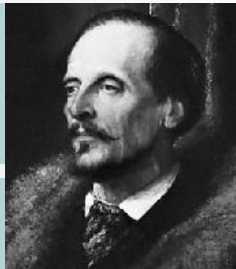

Islamo civilizacijos įtaka viduramžių Europos atgimimui

- Musulmonų mokslininkai ištyrinėjo Indijos, Kinijos ir senovės Graikijos mokslinius veikalus, juos vertė, sistemino ir papildė įvairiuose islamiškojo pasaulio mokslo centruose, iš kurių šias žinias perėmė Vakarų Europa. Be to, musulmonų mokslininkai yra kai kurių naujų mokslo disciplinų ir kryptų pradininkai..

- 1 Charles Homer Haskins (1870 - 1937) - amerikiečių istorikas, pripažintas viduramžių istorijos žinovas.
- 2 William Hubert Allen. Dictionary of Technical Terms for Aerospace. First Edition. Washington, D.C.: National Aeronautics and Space Administration, 1965.

Ankstyvųjų musulmonų moksliniai darbai buvo pagrindiniai žinių šaltiniai Vakaruose, ypatingai Renesanso laikų Europoje. Daugybė šių tekstų buvo naudojama Europos universitetuose.

* Dufferino.

Pirmasis Dufferino ir Avos markizas rašė: „Būtent musulmonų mokslui, menui ir literatūrai Europa labiausiai skolinga už jos ištraukimą iš Viduramžių tamsumos.“⁽¹⁾

* Dž. H. Denison.

Dž. H. Denison rašė: „Penktajame-šeštajame amžiuose civilizuotasis pasaulis buvo atsidūręs ties chaoso riba. Visos senosios kultūros, kurios iki tol teikė žmonėms vienybės jausmą, skatino ypatingą pagarbą savo valdovams ir tokiu būdu sukūrė sąlygas civilizacijai suklestėti, tuo metu buvo žlugusios ir neatsirado nieko panašaus, kas galėtų jas pakeisti. Atrodė, kad keturis tūkstantmečius formavusi civilizacija, atsidūrė ties subyrėjimo riba, o žmonija, greičiausiai, būtų grįžusi į barbarizmo laikus, kai visos gentys ir sektos buvo susipriešinusios, o įstatymai ir tvarka pamiršti. Senosios gentinės santvarkos priemonės buvo praradusios savo galią, o naujos krikščioniškosios veikiau skaldė ir griovė, nei vienijo ir įvedė tvarką. Tai buvo tragedijų kupinas laikotarpis. Civilizacija, tarsi milžiniškas medis.

kuris savo laja dengė pasaulį bei kurio šakos vedė auksinius mokslo, literatūros ir meno vaisius, svyravo... išpuvusi iki šerdies. Ar tuomet egzistavo kokia nors kultūra, galėjusi dar kartą suvienyti žmoniją bei išsaugoti civilizaciją? Būtent tokiomis sąlygomis ir tarp tokių žmonių gimė Muchammedas, kuriam buvo lemta suvienyti visą tuo metu žinomą pasaulį rytuose ir pietuose.“⁽²⁾

- 1 Frederick Hamilton-Temple-Blackwood. *Speeches Delivered in India, 18841 .1888-st Edition.* London: John Murray, 1890, p. 24. F. H. Temple-Blackwood (1826 - 1902) buvo pirmasis Dufferino ir Avos markizas, Didžiosios Britanijos valstybės veikėjas ir diplomatas, liberalas, stambus žemvaldys Airijoje, Kanados generalinis gubernatorius (1872 - 1878), Indijos vicekaralius (1884 - 1888).
- 2 John Hopkins Denison. *Emotions as the Basis of Civilization.* New York and London: Charles Scribner's Sons, 1928, p. 265, 269.

Musulmonai pirmavo visose technikos, mokslo ir intelektualinėse srityse. Toliau minimi keli išskiliausi įvairių sričių mokslininkai.

► **Al-Khavarizmi** (Chorezmis, 780 - 850 m.) buvo didis matematikos, algebros, logaritmų ir geometrijos sričių mokslininkas, vienas žymiausių kada nors gyvenusių matematikų. Jis - algebros tėvas, kelių matematikos mokslo šakų pradininkas, sukūręs kai kurias pagrindines šio mokslo sąvokas.

- 12 amžiaus Saulės sistemos modelis iš Bagdado (Irakas).

► **Al-Birūni** (Al-Birūnis, 973 - 1050 m.) - žymus kelių sričių mokslininkas, enciklopedijų sudarytojas, išgarsėjęs savo darbais astronomijos, matematikos, geografijos, mechanikos, farmakologijos ir istorijos mokslų srityse. Jis svarstė Žemės sukimosi apie savo ašį teoriją šešiais amžiais anksčiau nei Galilėjus.

Vokiečių orientalistas E. Sachau apie Al-Birūni sakė: „Jis buvo žymiausias intelektualas žmonijos istorijoje.“

Mes, musulmonai, sakome, kad žymiausias intelektualas žmonijos istorijoje buvo mūsų Pranašas Muchammedas ﷺ.

- Ibn Rušd

Musulmonų mokslininkų palikti medicinos ir farmacijos darbai yra žinių lobynai, turėję reikšmę modernių laikų medicinos pažangai. Tarp šių mokslininkų yra:

► **Ibn Rušd** (Averojus, 1126 - 1198 m.) buvo Andalūzijos (Ispanija) filosofas ir gydytojas, profesionalas filosofijos, islamo teisės, matematikos ir medicinos moksluose.

- Ibn An-Nafys

► **Ibn An-Nafys** (1213 - 1288 m.) buvo gydytojas, išgarsėjęs kaip pirmasis aprašęs mažąjį kraujo apytakos ratą. Jis tai padarė keliais šimtmečiais anksčiau už anglą William Harvey (Viljamą Harvėjų) ir ispaną Miguel Serveto (Migelį Servetą).

- Astrolibija (iš graikų k. astron – žvaigždė, lambano – imti) – musulmonų išstobulintas astronominis prietaisas dangaus kūnų padėčiai nustatyti, jau Viduramžiais plačiai naudotas nustatyti geografinę platumai. Nuotraukoje pavaizduota astrolibija yra Whipple Mokslo istorijos muziejuje, Kembriđe

- Akies anatomija - iliustracija iš senovės musulmono gydytojo knygos

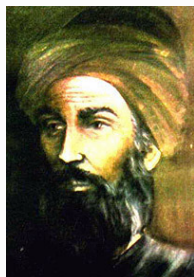
► **Amar ibn Ali Al-Mausuli** (11 a.) - mokslininkas, turėjęs ypač daug įgūdžių ir žinių oftalmologijoje. Jis išrado kelis specialius chirurginius instrumentus, tokius kaip stiklinį švirškštą ir tuščiavidurę adatą.

► **Al-Chasan ibn Al-Chasan ibn Al-Haisam** (Alhazenas, 965 - 1040) - garsus matematikas, laikomas eksperimentinės fizikos ir moderniosios optikos bei mokslinės metodologijos tėvu, įnešęs žymų indėlį į optikos, inžinerijos ir astronomijos mokslus. Pasak Giambattista della Porta, jis pirmasis paaikškino Saulės ir Mėnulio matomą padidėjimą, jiems priartėjus prie horizonto. Jo septynių tomų knyga *Kitab Al-Manazir* („Optika“) yra bene anksčiausias veikalas, kuriame naudojami eksperimentiniai moksliniai metodai išskeltoms teorijoms tikrinti.

• Abu Bakr Ar-Razi

► **Abu Bakr Muchammed Zakaryja Ar-Razi** (Razi, 865 - 925 m.), parašęs knygą „*Kitab Al-Mansūri*“ buvo garsus gydytojas įvairiose srityse, padaręs svarų ir ilgalaikį įnašą į medicinos ir filosofijos mokslus.

• Az-Zahraui

► **Muvaffak Al-Baghdadi** (dar žinomas kaip Abd-ul Latyf Al Baghdadi, 1162 - 1231 m.) ir Abūl Kasim Az-Zahraui (Vakarų literatūroje žinomas kaip Abulcasis, 936 - 1013 m.) išgarsėjo stomatologijos srityje, parašę knygas su gausiomis chirurginių įrankių, jų panaudojimo bei chirurginių procedūrų iliustracijomis.

Ne vienas mokslininkas pasižymėjo ir geografijos bei geologijos srityse, vienas iš jų:

• Aš-Šaryf Al-Idrisi

► **Abu Abdullah Muchammed Aš-Šaryf Al-Idrisi** (trumpiau - Aš-Šaryf Al Idrisi arba tik Al-Idrisi, lietuviškai - Idrisijus, 1100 - 1165 m.) buvo keliautojas, geografas ir kartografas, išgarsėjęs savo puikiais pasaulio žemėlapiais. Jis taip pat išrado kelis navigacijos prietaisus.

Daugybė musulmonų mokslininkų prisidėjo prie civilizacijos pažangos. Norintys sužinoti daugiau, turėtų paskaityti knygas šia tema. Ne kartą musulmonų tiriamieji darbai buvo nuplagijuoti ir neteisingai priskirti kitiems.

- Žmogaus kraujotaka ir vidaus organai. Ilustracija iš senovės musulmono gydytojo knygos.

Arthur Glyn Leonard pasakė: „Ar mes, manantys pasiekę kultūros ir civilizacijos viršūnę, neturėtume pripažinti, kad jei ne arabų atnešta pažanga, jų aukšta išsivysčiusi kultūra, proto galia ir pažiūrų tvirtumas, Europa iki šiolei skendėtų tamsybėse ir nežinomybėj?“⁽¹⁾

Žinių vertė islame ir praeities musulmonų mokslininkų pranašumas

► Žinių siekimas yra religinė pareiga, privaloma kiekvienam musulmonui.

► Islame mokslo vystymo tikslas yra pažinti pasaulį ir tokiu būdu stiprinti žmonių tikėjimą Allahu. Priešingai, šiais laikais mokslas naudojamas tikėjimą silpninti arba visai jį sunaikinti.

► Praeityje musulmonų mokslininkai savo žiniomis siekė tarnauti žmonijai, priešingai nemažai daliai šiuolaikinių mokslininkų, žinias panaudojančių pavojingiems ir kenksmingiems išradimams, tokiems kaip atominės ir vandenilinės bombos bei kiti masinio naikinimo ginklai. Negana to, dominuodami tose srityse ir neleiddami niekam tokių ar panašių išradimų turėti, po to šias žinias jie naudoja

1 Arthur Glyn Leonard. Islam – Her Moral and Spiritual Value. London: Luzac & Co, 1927, p. 20 - 21.

savanaudiškiems tikslams, siekdami išnaudoti kitus žmones bei kontroliuoti pasaulio turtus.

▶ Praeityje musulmonų mokslininkai skleidė savo žinias, kad žmonės turėtų iš jų naudotis, priešingai tiems, kurie laiko žinias tik sau ar tik savo šaliai ir neleidžia kitiems to sužinoti.

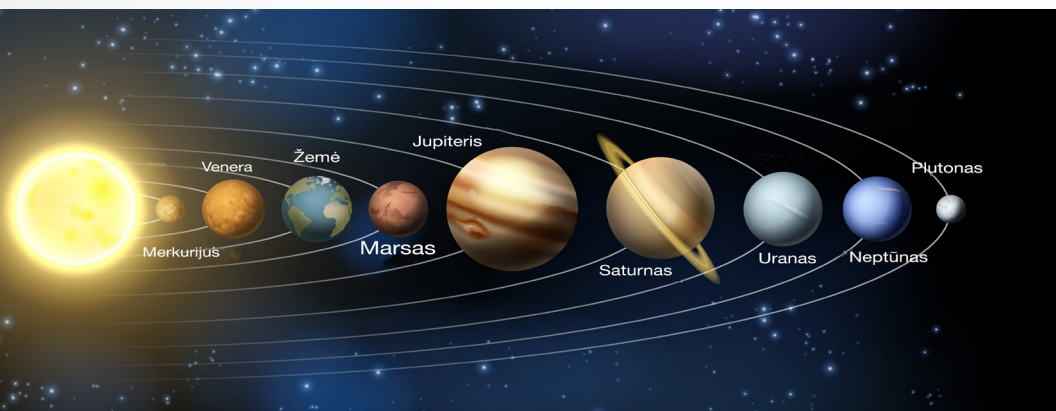
▶ Praeityje musulmonų mokslininkai siekė Allaho gailingumo ir malonės, priešingai šiandienos mokslininkams, siekiantiems iš savo atradimų visokeriopa materialiai pasipelninti.

- Saulės sistema.

Moksliniai Atradimai Korane

Allahas sako: «Iš tiesų dangaus ir žemės sukūrimo, nakties ir dienos kaitoje, laivuose, plaukiojančiuose jūrose su tuo, kas naudinga žmonėms, vandenyje, kurį Allahas nuleido iš dangaus ir atgaivino juo žemę po jos mirties, ir paskleidė joje įvairiausių gyvūnų, ir vėjų kaitoj, ir pavaldžiam debesų, tarp dangaus ir žemės, - ženklai protaujantiems žmonėms!» (2:164)

- Paveikslėlyje pavaizduota Saulės sistema.

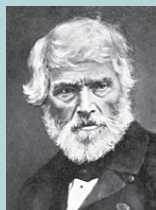

Koranas buvo apreikštas beraščiui Muchammedui ﷺ, nemokėjusiam nei rašyti, nei skaityti. Didžioji dalis jo tautos žmonių buvo tokie patys. Taigi kaip galėjo beraštis sukurti Raštą, kuris savo tobulumu pribloškė net geriausius poetus ir iškalbos meistrus?!

Allahas sako: «Sakyk: „Jeigu susirinktų žmonės ir džinai tam, kad sukurtų ką nors panašaus į šitą Koraną, jie nesukurtų panašaus, nors vieni kitiems ir padėtų.» (17:88)

Pranašas ﷺ mokė savo pasekėjus Korano eilučių, kuriose tiesiogiai ir netiesiogiai minimi visai neseniai pažangiausiomis mokslo technologijomis padaryti atradimai. Muchammedo laikų žmonės negalėjo to žinoti ar tuometėmis priemonėmis išaiškinti.

Thomas Carlyle pasakė: „Apsišaukėlis išgalvojo religiją? Kaip apsišaukėlis gali sumūryti namą, neturėdamas supratimo, kaip tai daroma, neišmanydamas skiedinių, degto molio savybių ir viso kito, su kuo reikėtų dirbti? Tai būtų ne namas, o šiukšlių krūva. Jis neišstovėtų dvylika amžių, nesutalpintų 180 milijonų žmonių, jis nedelsiant subyrėtų.“⁽¹⁾

Koranas ir Visatos pradžia

Allahas sako: «Allahas sutveria kūrinių pirmą kartą, paskui pakartoja kūrimo aktą, paskui jūs pas Jį sugrįšite!» (30:11)

Šioje ajoje Allahas aiškiai sako, kad Jis yra Tas, Kuris iš nieko sukūrė šią Visatą ir visą kūrinių. Tai teigiama Korane, dieviškame Allaho apreiškime.

Viešpats taip Korane apibūdina Visatos pradžia: «Jis - dangaus ir žemės Kūrėjas, o kada Jis ką nors nusprendžia, tai užtenka tik tarti: „Būk!“ - ir tai būva.» (2:117)

Čia mes informuojami, kad Visata buvo sukurta iš nieko ir viskas, kas

1 Thomas Carlyle. On Heroes, Hero-Worship, and The Heroic in History. London: James Fraser, 1841, p. 71.

egzistavo prieš jos sukūrimą, yra Nematomas pasaulis, apie kurį žino tik Allahas. Žmogaus protas nepajėgus suvokti, iš kokios materijos sukurti pirmieji kūriniai, nes Viešpats mums to neatskleidžia. Žmogus tegali apie tai kelti hipotezes ir kurti teorijas.

- Iš tarpžvaigždinės medžiagos susiformavusios žvaigždės vaizdas.

Allahas sako: «Aš neėmiau jų dangaus ir žemės kūrimo liudytojais arba jų pačių kūrimo liudytojais. Ir neimsiu Aš padėjėjais vedančiųjų iš kelio.» (18:51)

Allahas sako: «Nejaugi netikintieji nemato, kad padangės ir žemė buvo sujungti (į vieną visumą), o Mes juos atskyrėme ir padarėme iš vandens viską gyvą. Nejaugi jie nepatikės?» (21:30)

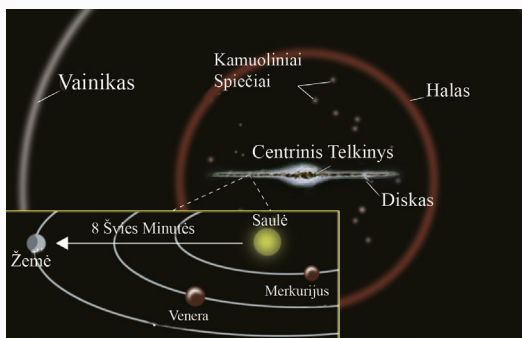
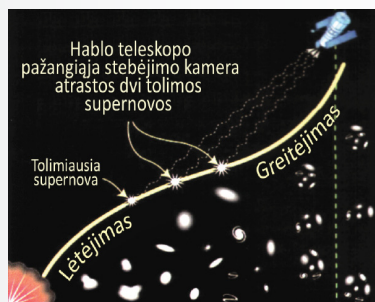
Ši aja be abejonės pasako, kad Allahas sukūrė Visatą iš vieno bendro pradmens, ir Jam viskas įmanoma. Jis įsakė tam pradmeniui persiskirti ir jis persiskyrė, pavirsdamas dūmų debesimi. Iš šio dūmų debesies Allahas sukūrė dangus ir žemę.

إِنَّا قَضَىٰ آيَاتِنَا أَنَّ الْقَوْلَ الْكَلِمَةُ فِي كَوْنِهَا

- «o kada Jis ką nors nusprendžia, tai užtenka tik tarti: „Būk!“ - ir tai būva» (2: 117).

Šitai paminėta Korane: «Sakyk: „Negi jūs netikite tuo, kuris sukūrė žemę per dvi dienas, ir surandate Jam lygių? Tai - pasaulių Viešpats! Ir iškelė Jis viršum jos

- Ši iliustracija vaizduoja Visatos plėtimąsi.

- Šiame paveikslėlyje pavaizduota mūsų galaktika ir planetos.

(žemės) tvirtai stovinčius kalnus; ir palaimino ją ir per keturias dienas padalijo joje kuo kam maitintis - po lygiai visiems prašantiesiems. Paskui Jis kreipėsi į dangų, kuris tuomet buvo dūmai - ir tarė jam ir žemei: „Ateikite savo valia arba prieš savo valią!“ Ir tarė jie: „Mes ateiname savo valia.“ Ir nulėmė Jis būti septyniems dangums per dvi dienas ir nurodė kiekvienam dangui jo paskirtį; ir išgražinom Mes apatinį dangų šviestuvais, ir saugojam Mes jį. Toksai sprendimas Galingojo, Išmintingojo.) (41:9 - 12)

Šiuolaikiniai astrofizikai sutaria, kad visa Visata kilo iš vieno pradmens po reiškinio, šiandien jų vadinamo „Didžiuoju sprogitu“.⁽¹⁾

Allahas sako: ﴿Paskui Jis kreipėsi į dangų, kuris tuomet buvo dūmai - ir tarė jam ir žemei: „Ateikite savo valia arba prieš savo valią!“ Ir tarė jie: „Mes ateiname savo valia.﴾ (41:11)

Šioje aijoje teigiama, kad ankstyvojoje kūrimo stadijoje dangus buvo kaip dūmai. Tai patvirtina ir modernusis mokslas.

James H. Jeans teigė: „Kaip ir pirmasis spėjo Niutonas, atradome, kad plačiai išplitusi daugmaž vienodo tankio chaotiškai judančių dujų dalelių masė bus labai nestabili, joje formosis branduoliai, aplink kuriuos koncentruosis visa likusi masė.“⁽²⁾

Korane apie Visatos plėtimąsi

Allahas sako: ﴿Ir iškėlėme Mes dangų dėl galybės, ir juk Mes – (jo) išplėtėjai.﴾ (51:47)

Allahas sako: ﴿Tądien, kai Mes suvyniosime dangų, kaip raštininkas suveja ritinėlius; Mes atkursime sutvėrimus, panašiai kaip sukūrėme

- 1 Georges Lemaître. Un Univers homogène de masse constante et de rayon croissant rendant compte de la vitesse radiale des nébuleuses extragalactiques// Annales de la Société Scientifique de Bruxelles. 1927, A47, p. 4959-. Išversta: G. Lemaître. Expansion of the universe, A homogeneous universe of constant mass and growing radius accounting for the radial velocity of extragalactic nebulae // Monthly Notices of the Royal Astronomical Society. 1931, Vol. 91, p. 483–490.
- 2 James Hopwood Jeans. Astronomy and Cosmogony. Cambridge: Cambridge University Press, 1928, p. 15.

pirmąjį kartą. Taip Mes pažadėjome. Iš tikrųjų Mes veikiame!﴾ (21:104)

Allahas sako: ﴿Tądien, kai žemė bus pakeista kita žeme, ir padangės, ir stos jie visi prieš Allahą, Viena, Visagalį!﴾ (14:48)

* **M. Slipher.**

**Amerikietis astronomas
Edwin Hubble.**

Kai kurių mokslininkų manymu šios ajos reiškia, jog mūsų Visata pastoviai plečiasi. Jie teigia, kad visa Visata atsirado iš pirminio atomo. Šis, Allaho paliepimu, susprogo ir transformavosi į dūmų debesį, iš kurio buvo suformuoti žemė ir dangūs. Visata erdvėje pastoviai plečiasi ir galiausiai Allaho valia nustos plėtysis. Tuomet ji dėl gravitacijos traukos dar kartą susirinks į pirminį atomą, kuriam dar kartą sprogtus prasidės naujasis formavimasis ir rasis kitoks dangus, nei mūsų dangus, ir kitokia žemė, nei mūsų žemė. Šiuo etapu baigsis žemiškasis gyvenimas ir prasidės Būsimasis. Visos šios stadijos paminėtos Korane ir šie dalykai, atrasti moderniojo mokslo, jau buvo paminėti Korane prieš 1400 metų! Vien tai patvirtina, kad Koranas tegali būti Allaho žodžiai, o Muchammedas ﷺ gavo juos apreiškimu bei mokė jų žmones tais laikais, kai dar niekas negalėjo šių faktų žinoti. Apie juos sužinota tik praėjus daugybei amžių.

Astronomai nustatė, kad Visata nėra statiška - ji plečiasi. Šitai atrasta tyrinėjant galaktikas bei tolimus dangaus kūnus. Amerikietis astronomas Vesto M. Slipher (Vestas Slaiferis), betyrinėdamas galaktikų spektrus, pastebėjo, kad kelių šalimais esančių sistemų spektro linijos pasislinkusios į ilgesnių bangų sritį. Šis poslinkis parodė, kad dauguma galaktikų tolsta nuo Paukščių tako galaktikos milžinišku, kelių šimtų tūkstančių kilometrų per sekundę greičiu!⁽¹⁾

Amerikietis astronomas Edwin Hubble (Edvinas Hablas)

1 Vesto Melvin Slipher. Spectrographic Observations of Nebulae // Popular Astronomy. 1915, Vol. 23, p. 21 - 24; V. M. Slipher. Nebulae // Proceedings of the American Philosophical Society. 1917, Vol. 56, p. 403409-.

patvirtino Visatos plėtimąsi ir nustatė, kad galaktikų tolumo greitis proporcingas jų nuotolui nuo atskaitos taško (Hablo dėsnis), t.y. kuo labiau nutolusi galaktika, tuo greičiau ji tolsta.⁽¹⁾ Taigi matome, kad astronomijos mokslininkai patvirtino, jog Visata pastoviai plečiasi. Mokslininkų prielaida, šis plėtimasis tęsis iki tol, kol iširs galaktikų spiečiai, galaktikos, žvaigždžių sistemos, planetos.

Allahas sako: «Kada dangus perskils, ir kada žvaigždės nubyrės.»
(82: 1-2)

Korane apie dangaus kūnus

Allahas sako: «Allahas – Tas, Kuris iškėlė dangų be atramų, kurias jūs matytumėt.» (13:2)

Šiuolaikiniai Visatos tyrimai patvirtina, kad materijoje, jos komponentuose ir dangaus kūnuose yra milžiniškas kiekis energijos, o visi fizikiniai reiškiniai, tiek mikro, tiek ir makro lygiuose, paaiškinami elementariųjų dalelių tarpusavio sąveika. Šių laikų mokslininkai išskiria keturias fundamentaliąsias elementariųjų dalelių sąveikos rūšis:

- ▶ **Stiprioji sąveika (branduolinė sąveika):** Ji pasireiškia tarp nukleonų atomo branduolyje ir tarp kvarkų hadronuose.

- ▶ **Silpnoji sąveika:** Ji pasireiškia mažesniais nei atomo branduolys atstumais bei sukelia nestabiliųjų dalelių skilimą.

- ▶ **Elektromagnetinė sąveika:** Tai sąveika tarp krūvį turinčių dalelių, pavyzdžiui, tarp atomo branduolio ir elektronų. Elektromagnetinė sąveika grindžiama ir dauguma jėgų makroskopiniuose reiškiniuose: tamprumas, trintis, cheminės jungtys ir t.t.

- ▶ **Gravitacinė sąveika:** Pati silpniausia iš fundamentaliųjų sąveikų, dar vadinama traukos jėga. Ji yra universali, būdinga visiems masę turintiems kūnams.⁽²⁾

1 Edwin Hubble. A relation between distance and radial velocity among extra-galactic nebulae // Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America. 1929, Vol. 15 (3), p. 168 - 173.

2 Prof. Zaghul R. El-Naggar. As-Samaa (The Sky).

Allahas sako: **«Jis – Tasai, Kuris sukūrė naktį ir dieną, ir saulę, ir mėnesį. Visi plaukia savo orbita.»** (21:33)

Allahas sako: **«Ir saulė teka į savo buvimo vietą. Taip nustatyta Galingajo, Žinančio! Ir mėnuliui Mes nustatėme sustojimus, kol jisai nesudyla kaip sena palmės šaka. Saulei nedera vyti mėnulio, ir naktis nelenkia dienos, ir kiekvienas plauko savo orbita.»** (36: 38-40)

Šiose ajose Allahas teigia, kad saulė juda tam tikra kryptimi. Senovėje, o tiksliau iki Korano apreiškimo, manyta, kad saulės padėtis erdvėje yra fiksuota, t.y. ji nejuda.

Šių laikų kosmologai ir astronomai patvirtino, kad Saulė juda tam tikra kryptimi ir visos Saulės sistemos planetos irgi juda.

Allahas sako: **«Prisiekiu dangumi su daugybe takelių!»** (51: 7)

Arabų kalbos žodis „chubuk“, čia išverstas kaip „takeliai“, turi keletą reikšmių:

► Tobulumas kūriniuose. Astronomai apskaičiavo, kad Visatoje yra apie du šimtus milijardų galaktikų ir septyniasdešimt milijardų trilijonų žvaigždžių.⁽¹⁾

Kiekviena galaktika yra išskirtinė savo dydžiu, forma, tankiu, judėjimo greičiu, atstumu nuo mūsų ir kitų galaktikų, vystymosi stadija, žvaigždžių skaičiumi ir jų gyvavimo stadijomis ir t. t.

► Kūriny, kuriame viskas puikiai sujungta ir suderinta. Mums težinomas dešimtadalis visos Visatos ir šioje milžiniškoje įvairiausių dangaus kūnų gausybėje egzistuoja griežta tvarka ir pusiausvyra. Privalo egzistuoti galia, kuri visa tai palaiko, priešingu atveju, viskas žlugtų ir įsivyratų chaosas.

Tolimas nuo visų netobulumų yra Allahas, Kuris

1 How many stars are there in the universe? Prieiga per internetą: http://www.esa.int/esaSC/SEM75BS1VED_extreme_0.html

- Sūkuriu galaktika (dar žinoma kaip Mesjė 51, M51 arba NGC 5194) yra spiralinė galaktika, išsidėsčiusi Šalikių žvaigždynė ir nuo Žemės nutolusi 23 milijonus šviesmečių.

viską sukūrė ir suderino ir Kuris sako: **«Iš tiesų Allahas laiko dangų ir žemę, kad jie nesujudėtų. O jeigu jie sujudėtų, tai niekas kitas jų neišlaikytų po Jo; juk Jis – Romus, Atleidžiantis!» (35:41)**

▶ Orbitos, kuriomis juda dangaus kūnai. Mokslininkus stebina tokia gausybė galaktikų vien tik žinomoje Visatos dalyje ir žmogaus protu nesuvokiamas skaičius orbitų, kuriomis tvarkingai juda visi dangaus kūnai. Tai įrodo, kokia ši sistema yra tobula.

Allahas sako: **«Jis – Tas, Kuris suteikė saulei spindėjimą, o mėnesiui – šviesą. Jis paskyrė jam (mėnuliui) fazes, kad jūs galėtumėte skaičiuoti metus ir (galėtumėte) skaičiuoti laiką. Allahas sukūrė tai vien iš teisybės, aiškindamas Savo ženklus žmonėms supratingiems.» (10: 5)**

Šis aiškus skirtumas tarp švytinčio karšto kūno (saulės) šviesos ir šviesos, atspindėtos šaltojo kūno (mėnulio), buvo paminėtas Korane dar prieš keturiolika šimtmečių! Tokia informacija negalėjo būti žinoma Muchammedo ﷺ laikų žmogui ir tai tik dar kartą patvirtina, kad Korano eilutės - žodžiai Viešpaties, Visa žinančio apie tai, ką Jis Vienintelis sukūrė.

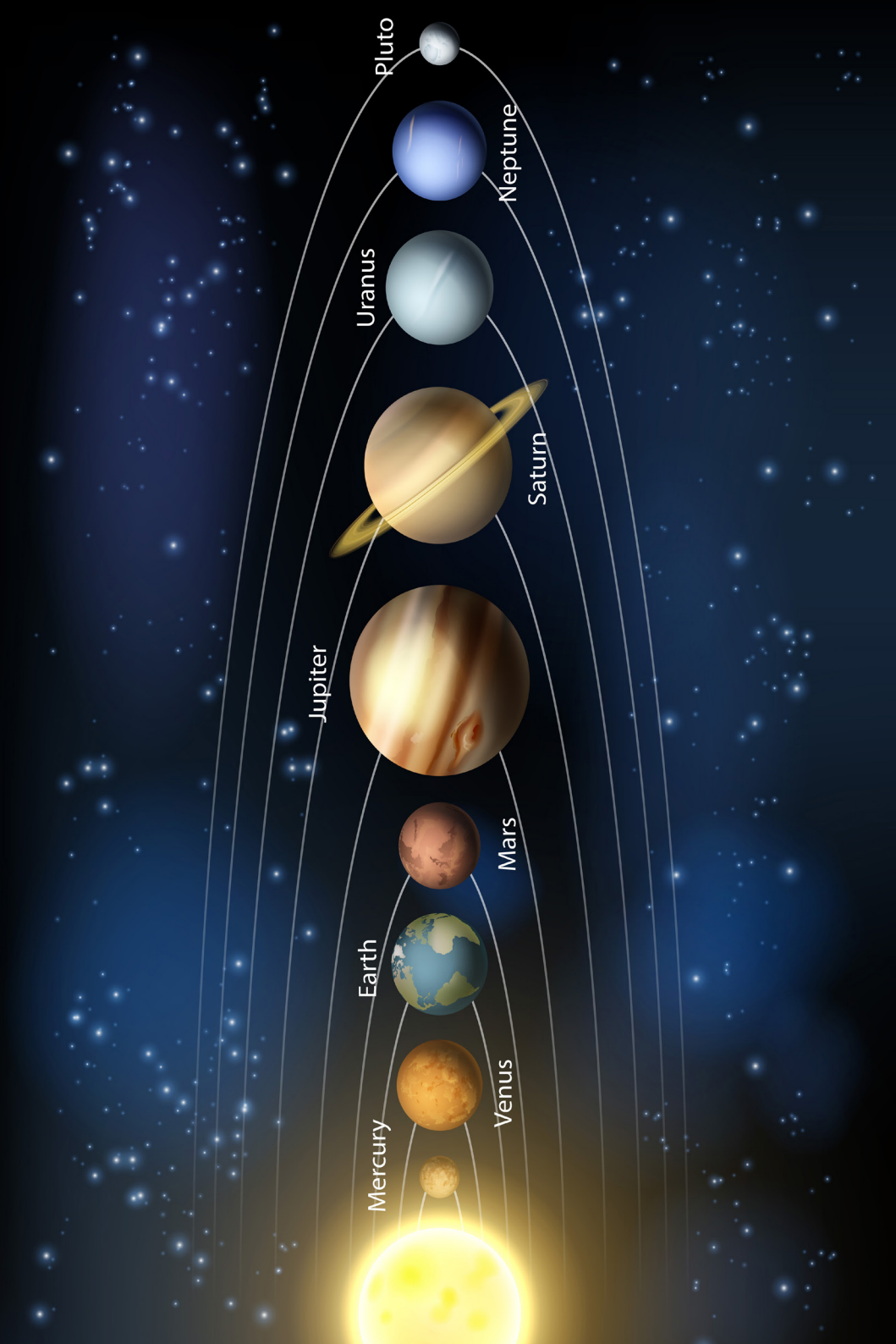
- «Visi plaukia savo orbita» (21: 33).

Korane apie atmosferos slėgį

Allahas sako: **«Ką panori Allahas vesti tiesiai, atveria to krūtinę islamui, o ką panori išmušti iš kelio, padaro jo krūtinę siaurą, ankštą, tarsi jis keltųsi į dangų. Taip Allahas nukreipia bausmę tiems, kurie netiki!» (6:125)**

Mokslininkai mano, kad šioje ajoje sakoma, jog kuo aukščiau žmogus pakyla nuo žemės, tuo sunkiau jam kvėpuoti. Taip atsitinka

Mercury

Venus

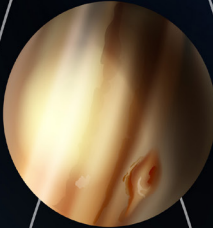
Earth

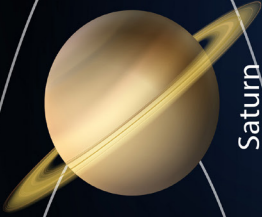
Mars

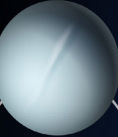
Jupiter

Saturn

Uranus

Neptune

Pluto

dėl atmosferos slėgio ir deguonies koncentracijos kritimo. Šis faktas buvo patvirtintas tik išradus priemones, leidžiančias žmogui pakilti aukštai virš jūros lygio. Pakilus į 8 kilometrų aukštį, žmogui tampa sunku kvėpuoti dėl žemo atmosferos slėgio ir išretėjusio oro – organizmui negavus pakankamai deguonies išsivysto hipoksija. Dėl ypatingai žemo arba staigaus atmosferos slėgio pakitimo pasireiškia kitas gyvybei pavojingas reiškinys – oro embolija arba dekompresinė liga.⁽¹⁾

Abiem atvejais žmogaus organizmas nebegali normaliai funkcionuoti, pasireiškia suspaustos krūtinės, apsunkinto kvėpavimo sindromas, kuris sykiu yra ir vienas iš organizmo savisaugos būdų.

- Didžiuliuose aukščiuose astronautus apsaugo specialį kvėpavimą palaikanti įranga.

Korane apie tamsą ir viršutinius atmosferos sluoksnius

Allahas sako: «Ir jeigu Mes atvertume jiems dangaus vartus ir imtų jie ten kilti, pasakytų: „Mūsų akys apsvaigusios, mes – žmonės apkerėtieji!» (15:14 - 15)

Pasak mokslininkų, šios ajos nurodo faktą, atrastą tik dvidešimtajame amžiuje, prasidėjus kosminiams tyrimams, - visa Visata skendi tamsoje. Šviesa, matoma Žemėje, atmosferoje tęsiasi tik iki 200 km aukščio, o virš 200 km nuo Žemės paviršiaus Saulė matoma kaip žydras diskas. Kosminė tamsa driekiasi visomis kryptimis dėl labai mažo vandens

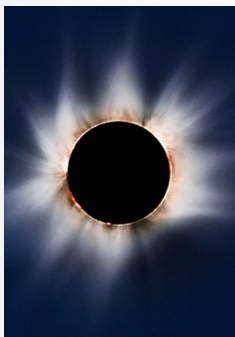
1 John B. West. Altitude sickness // Mark H. Beers. The Merck Manual. 18th Edition. Blue Bell, PA: Merck and Co., 2006, p. 2613 - 2616.

ir dulkių kiekio erdvėje. Šlovė Allahui, Kuris mus informavo apie kosmosą dar prieš 1400 metų.

Korane apie atomą

- Saulės užtemimas įrodo, kad Visata skendi tamsioje.

Allahas sako: «Nepasislėps nuo tavo Viešpaties niekas net per dulkės (atomo) svorį žemėje nei danguje, ir nei tas, kas mažiau už tai, ir nei tas, kas daugiau. Visa tai – aiškiam Rašte.» (10:61)

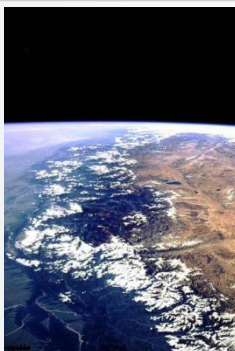
Šia gražia aja Allahas pasakė, kad šioje Žemėje nuo Jo niekas nėra paslėptas, kad ir koks mažas būtų. Dar praeitame amžiuje mažiausia dalele buvo laikytas atomas, bet išmokus jį suskaldyti, atrastos dar mažesnės dalelės - teigiamo krūvio protonai ir neigiamo krūvio elektronai.

1939 metais vokiečių mokslininkai Oto Hanas (Otto Hahn) ir Fricas Štrasmanas (Fritz Strassmann) Berlyno universiteto laboratorijoje suskaldė urano atomą. Toliau besivystant mokslui, gali būti atrastos dar mažesnės dalelės.

Technologijų vystymasis bei mokslo pažanga šiandien yra pasiekę labai aukštą lygį beveik visose gyvenimo srityse. Mokslas ir toliau vystosi, taigi, mūsų laukia dar ne vienas atradimas iki pat Teismo dienos. Tačiau kad ir kokių mokslo aukštumų pasiektų žmonija, ji net nepriartėtų prie Allaho Aukščiausiojo Žinojimo ir Galybės.

Allahas pasakė: «Jie klausinėja tave (Muchammedai) apie sielą. Sakyk: „Siela atsirado mano Viešpačiui paliepus. Duota jums žinojimo tik labai mažai.» (17:85)

Allaho Žinojimas ir Jo Galybė – beribiai ir neprilygstami. Šioje Korano ajoje Viešpats pateikia paprastą paaiškinimą, kad mūsų protai pajėgtų atpažinti ir suvokti milžinišką prarają tarp Jo Absoliutaus Žinojimo ir mūsų ribotų žinių.

- Saulės apšviesta Žemė. Mums matoma tik nedidelė atmosferos dalis (iki 200 km aukščio) - visa kita skendi visiškoje tamsioje.

Korane apie embriono vystymąsi

Štai ką Allahas sako apie žmogaus prenatalinį vystymąsi: «Mes jau sukūrėme žmogų iš molio esencijos, po to įdėjome jį lašu į patikimą vietą, paskui sukūrėme iš lašo kraujo krešulį, ir sukūrėme iš kraujo santirščio lyg kramtytos mėsos gabalėlį, sukūrėme iš šito gabalėlio kaulus ir aptraukėme kaulus mėsa, paskui Mes išauginome jį kitu tvariniu, - palaimintas Allahas, Geriausias iš kūrėjų!» (23:12 - 14)

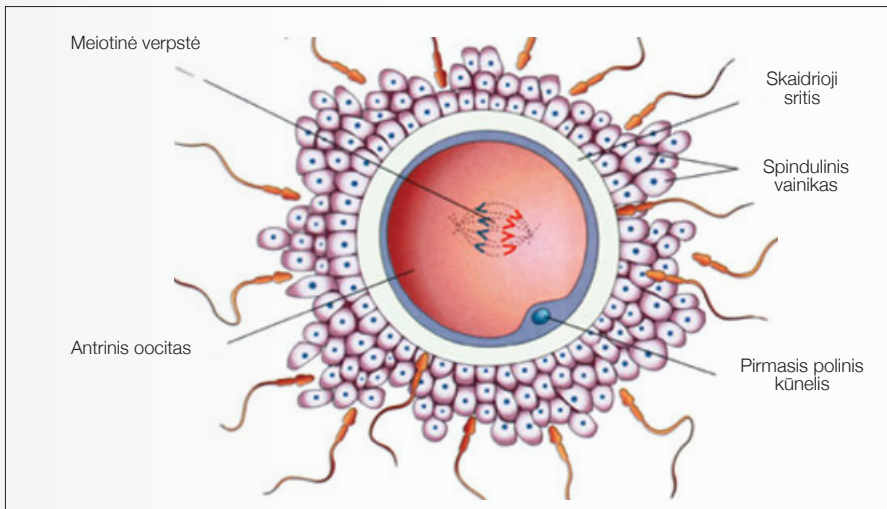
Žmogaus vystymosi stadijos:

► **Molio esencija.** Žmonijos tėvas Adamas (Adomas), kitaip nei kiti sutvėrimai, sukurtas iš molio. Ši aja paneigia žmogaus evoliucijos iš kitų gyvybės formų teoriją, kuriai taip pat nepritaria ir mokslas. Joje nurodoma, kad žmogus yra individualus kūrinys.

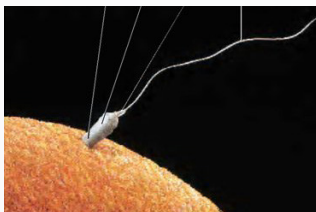
► **Lašas.** Šioje stadijoje vyriškos lytinės ląstelės patenka į moters lytinius takus ir, Allahui leidus, spermatozoidas gali pasiekti kiaušialąstę ir ją apvaisinti arba žūti. Apvaisinimui įvykus, prasideda pirmosios žmogaus vystymosi stadijos.

Allahas sako: «Mes juk sukūrėme žmogų iš mišinio lašo, išmėgindami jį, ir padarėme jį girdintį, regintį.» (76:2)

Spermatozoidui susiliejus su kiaušialąste, susijungia jų genetinė medžiaga ir susidaro nauja ląstelė - zigota, kuri iš karto pradeda dalintis. Iš pradžių iš jos susidaro dvi ląstelės, paskui keturios, aštuonios ir t.t. Susiformavusi ląstelių sanauja vadinama morule.

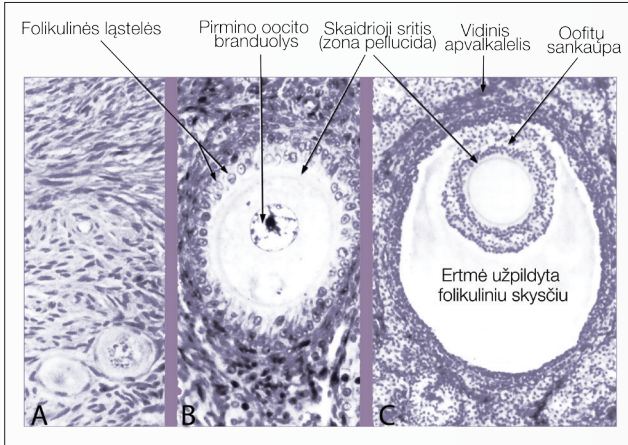

- Schema, iliustruojanti apvaisinimą ir įvykių seką, pradedant spermatozoido susilietimu su antrinio oocito plazmine membrana ir baigiant motininių ir tėvinių chromosomų išsiskyrimu per metafazę pirmojo zigotos pasidalinimo metu. Antrinis oocitas, apsuptas spermatozoidų, iš kurių du prasiskverbė pro spindulinį vainiką. (Keith Moore. The Developing Human: clinically oriented embryology. 7th edition. Philadelphia, Pa.: Saunders, 2003, p. 34)

Po apvaisinimo praėjus 3 - 4 dienoms, morulė pasiekia gimdos ertmę ir nuo šio momento ji vadinama blastocista. Paskui, Allaho valia, blastocista implantuojasi į gimdos gleivinę (apie septintą parą po apvaisinimo), pereinama į ajoje paminėtą aliaką (siurbėlės, krešulio) stadiją.

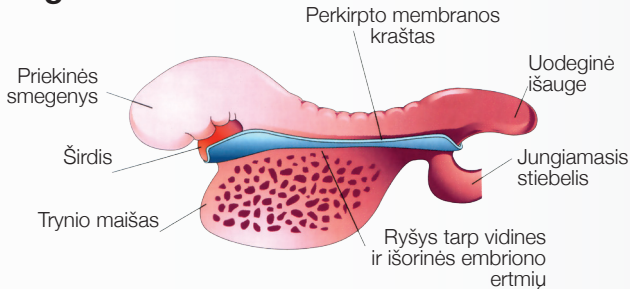
Allahas sako: ﴿O žmonės! Jeigu jūs abejojate prikėlimu, tai juk Mes sukūrėme jus iš žemės dulkių, paskui iš lašo, paskui iš kraujo krešulio, paskui iš lyg sukramtyto mėsos gabalėlio, turinčio formą ar beformio. Taip Mes aiškiname jums (tiesą). Mes patalpiname įsčiose tai, ką pageidaujame, iki apibrėžto laiko. Paskui išvedam jus kūdikiais, kad galėtumėte pasiekti brandaus amžiaus. Tarp jūsų yra tas, kuris anksti miršta, ir tarp jūsų yra tas, kuris sugrąžinamas į apgailėtiną senatvę, kad visiškai užmirštų tai, ką žinojo. Ir matai tu bevaisę žemę. Bet užtenka Mums nuleisti į ją vandenį, ji išjuda ir išbrinksta, ir išaugina įvairiausių augalų poras.﴾ (22:5)

- **Kraujo krešuly**s, aliaka (siurbėlė). Jis taip apidūintas, nes šioje stadijoje prie gimdos sienelės prisitvirtinusi blastocista primena prie kitų organizmų prisisiurbusią siurbėlę.

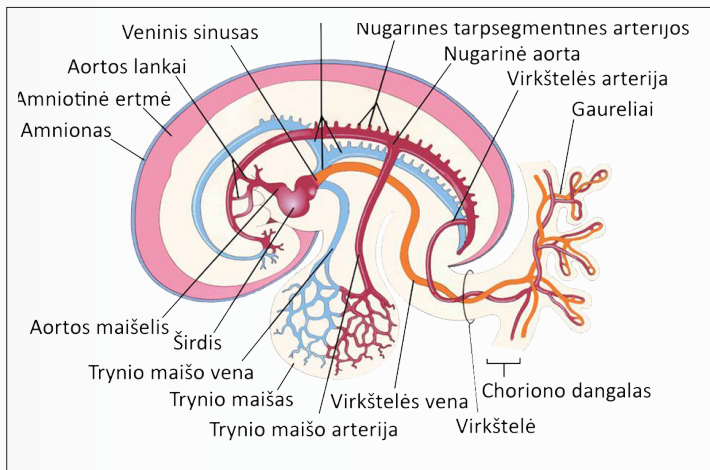
A. Žmogaus embrionas

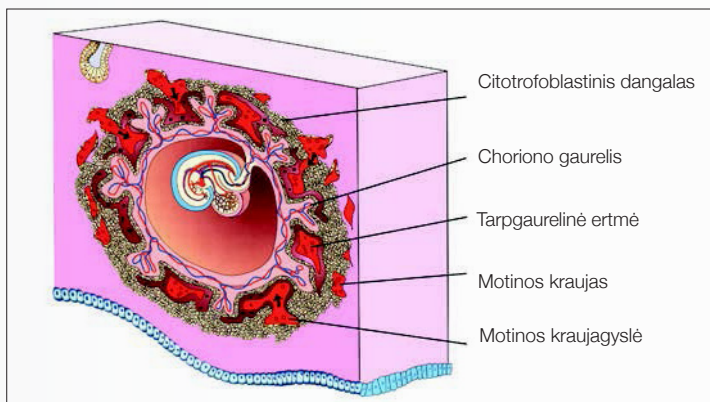
B. Dėlė

- A. 2425- dienų amžiaus embriono vaizdas iš šono. B. Siurbėlė ir jos panašumas į aliaka stadijoje esantį žmogaus embrioną. (Keith Moore. The Developing Human: clinically oriented embryology. 2003, p. 71)

- 21 dienos amžiaus embriono pirminė kraujotakos sistema. Atkreiptinas dėmesys į pereinamąją porinių simetriškų kraujagyslių stadiją. (Dr. Keith Moore) Dėl embrione esančio gana didelio kraujo kiekio, iš išorės jis su embrioniniais maišeliais yra panašus į kraujo krešulį.

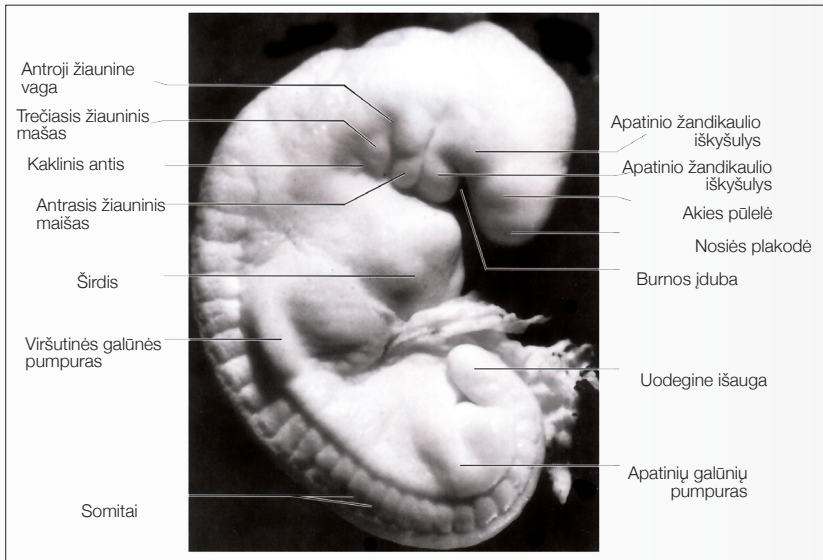
- „Aliaka“ stadijos embriono, implantuoto motinos gimdoje, skersinis pjūvis.

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نَضِيفَةٍ

- «Mes juk sukūrėme žmogų iš mišinio lašo» (76: 2).

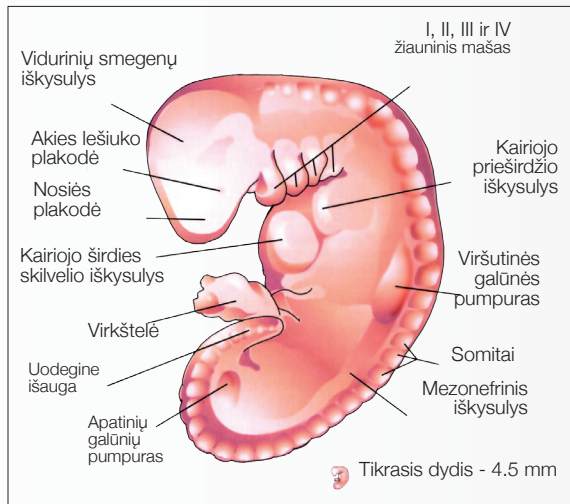
► **Sukramtytas gabalėlis.** Šios stadijos embrionas primena sukramtytą maisto gumulėlį, kuriame įsispaudusios dantų žymės.

- 4,5 savaičių amžiaus žmogaus embriono makro fotografija. Tikrasis embriono ilgis yra apie 4,5 mm. (Dr. Keith Moore)

- Dešinėje: šios stadijos embrionas panašus į sukramtytą gumulėlį, nes embriono nugaros somitai primena dantų žymes, paliktas ant sukramtyto maisto.

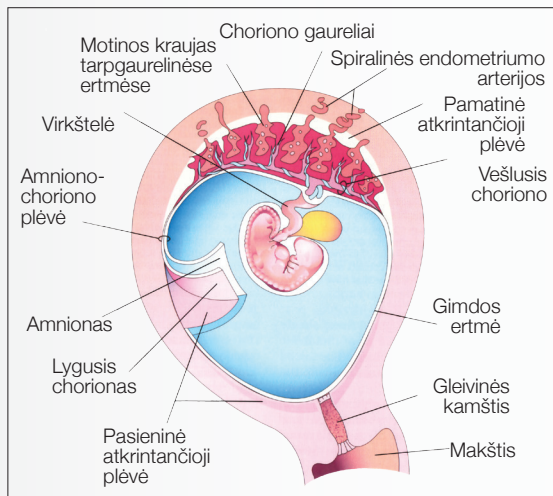
- Kairėje: atkreiptinas dėmesys į panašumus tarp sukramtytos kramtomosios gumos gabalėlio ir embriono nuotraukoje. Kaipgi įmanoma, kad beraštis žmogus prieš keturiolika šimtmečių pateiktų tokį tikslų embriono apibūdinimą? Iš tiesų, tai - Dievo apreikimas!

- Sagitalinis gimdos pjūvis (ketvirtoji nėštumo savaitė). Piešinyje demonstruojamas embrioninių membranų tarpusavio ryšys ir jų ryšys su decidua gimdos sluoksniu bei embrionu.

► **Kaulų formavimasis.**

► **Kaulų padengimas mėsa.**

► **Embriono išsivystymas** į visiškai naują, proporcingą formą ir gyvybės į kūną įkvėpimas.

Allahas sako: ﴿Jis sukūrė jus iš vienos sielos (vieno žmogaus), paskui padarė iš jos jam žmoną ir atsiuntė jums iš galvijų aštuonis gyvūnus poromis. Jis kuria jus jūsų motinų įsčiose: viena kūrimo stadija po kitos trejose tamsybėse. Tai (jums) – Allahas, jūsų Viešpats; Jam priklauso valdžia. Nėra dievybės, išskyrus Jį; kokie gi jūs nusisukę nuo tiesos!﴾ (39:6)

Kai kurie mokslininkai mano, kad šioje ajoje paminėtos trys tamsybės yra trys embriono dangalai, nepraleidžiantys nei šviesos, nei vandens, nei oro ir kurių neįmanoma įžiūrėti plika akimi.

Gydytojas Maurice Bucaille sakė⁽¹⁾: „Šiuolaikiniai Korano aiškintojai šioje ajoje įžvelgia tris anatominius dangalus, saugančius besivystantį vaisių: pilvo sienelę, gimdą ir vaisiaus aplinką (placentą, embrionines membranas bei amniotinį skystį).

Embrionas patalpinamas saugioje vietoje. Allahas sako: ﴿Negi nesukūrėme Mes jūsų iš niekingo vandens? Ir padėjome jį į patikimą vietą iki tam tikro laiko. Mes nulėmėme, ir kaip puikiai Mes nulėmėme!﴾ (77:20 - 23)

1 Maurice Bucaille (1920 - 1998) ilgą laiką vadovavo Paryžiaus universiteto Chirurgijos katedrai.

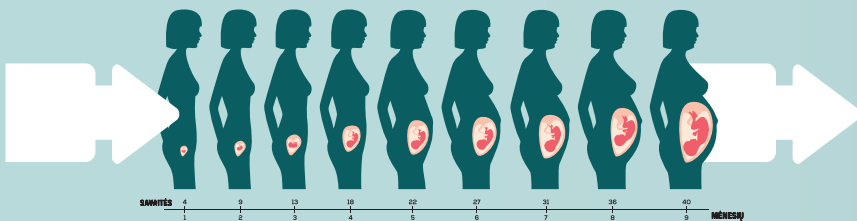
Dr. Gary Miller⁽¹⁾ pasakojo: „Žurnalistas paklausė profesoriaus Keith Moore: „Kaip manote, ar galėjo tuometiniai arabai žinoti, kaip atrodo embrionas ir kaip jis vystosi? Sakykim, jie nebuvo mokslininkai, bet galbūt jie atlikinėjo primityvias chirurgines operacijas: pjaustė žmogaus kūną ir taip tyrinėjo?“ Profesorius iš karto atkreipė žurnalisto dėmesį į vieną svarbų aspektą, kurį šis (žurnalistas) praleidęs - visos embrionų fotografijos, demonstruotos filme, darytos šiuolaikiniu mikroskopu. Profesorius pasakė: „Net jei kas nors prieš keturiolika amžių ir būtų mėginęs daryti tyrimus embriologijos srityje – jis nebūtų nieko įžiūrėjęs!“

Abdul-Ahad Omar, Kanada.
Buvęs krikščionių kunigas,
teologas, atsivertęs į islamą.

* Keith Moore.

Korane minimas embrionas yra pernelyg mažas, kad jį būtų galima matyti plika akimi, todėl tam būtinas mikroskopas. Kadangi šis prietaisas egzistuoja tik kiek ilgiau nei du šimtus metų, profesorius ironiškai pratęsė: „Galbūt, įsivaizduokime, prieš keturiolika šimtmečių kas nors vis dėlto turėjo mikroskopą ir atliko tokius sudėtingus tyrimus, nė karto nesuklysdamas. Tada kažkoku būdu pasidalino savo atradimais su Muchammedu ir įtikino jį paskelbti juos Korane. Paskui tas kažkas sunaikino prietaisą, taip išsaugodamas savo paslaptį amžiams. Patikėtumėte tokia istorija? Tikrai neturėtumėte, nebent galite pateikti svarių įrodymų, nes tokia teorija absurdiška.“

Kai profesoriaus paklausė: „Kaip tuomet paaikšintumėte šios informacijos atsiradimą Korane?“

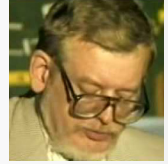
Keith Moore atsakė: „Tai tegalėjo būti dieviškasis apreiškimas!“⁽²⁾

- 1 Gary Miller, dabar Abdul-Ahad Omar, yra kanadietis musulmonas, buvęs krikščionis teologas ir ministras.
- 2 Profesorius Keith Moore – pasaulyje pripažintas embriologijos specialistas, buvęs Kanados anatomų asociacijos prezidentas ir Toronto universiteto Anatomijos ir ląstelių biologijos katedros vedėjas.

Dr. Gerald Goeringer⁽¹⁾ pasakė: „Dauguma, jei ne visais aspektais, šis aprašymas šimtmečiais aplenkė embriologijos tyrimų rezultatus, pateikiamus tradicinėje mokslinėje literatūroje.“

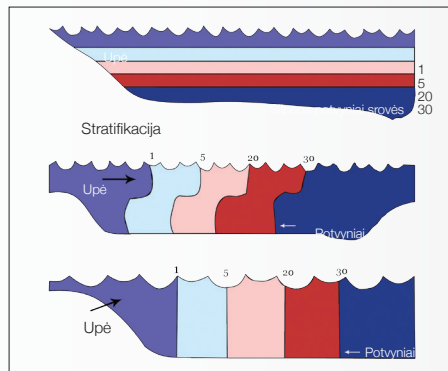

Korane apie vandenynus ir jūras

Barjeras tarp jūrų

Allahas sako: ﴿Ir Jis – Tas, Kuris sumaišė dvi jūras (dvi vandens rūšis): vienas vanduo – malonus, gėlas, o antras – sūrus, kartus. Ir įrengė tarp jų kliūtį ir užtvarą nesugriaunamą.﴾ (25:53)

Okeanografai tik neseniai atrado, kad vandenynų ir jūrų vandenys nesimaišo. Šį reiškinį mokslininkai aiškina paviršiaus įtempimu. Jis atsiranda dėl susiliečiančių kūnų, t.y. vandens, tankio skirtumų ir neleidžia vandeniui susimaišyti, sudarydamas nematomos pertvaros efektą. Pavyzdžiui, į Atlanto vandenyną įtekančios Amazonės upės vanduo išlaiko savo savybes net ir už 200 metrų nuo kranto.

- Pagal vandens druskingumą išskiriami trys pagrindiniai priekrantės vandenų hidrologiniai režimai: stratifikacija (išsisluoksniavimas), dalinis susimaišymas ir pilnas susimaišymas.

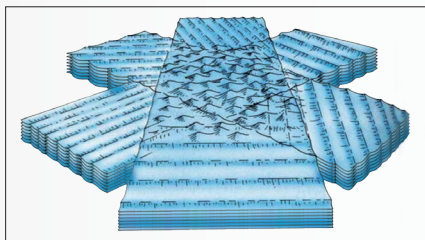
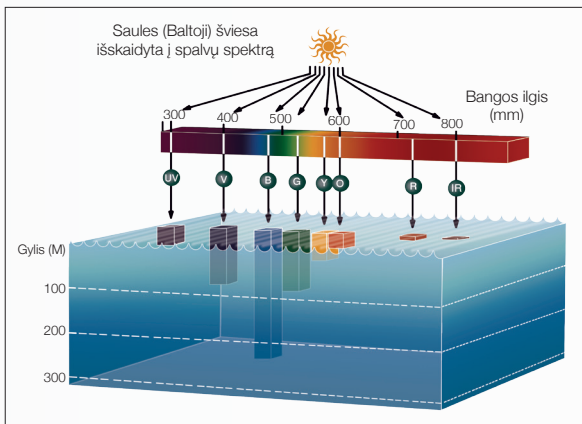
Tamsa jūrų ir vandenynų gelmėse

Allahas sako: ﴿Arba jie panašūs į tamsą jūros gelmėse. Uždengia ją banga, viršum kurios (kita) banga, viršum kurios debesis. Viena tamsuma, užklojusi kitą. Kada jis tiesia savo ranką, beveik jos nemato. Kam Allahas nesuteikė šviesos, tam jos ir nėra!﴾ (24:40)

1 Gerald Conrad Goeringer yra Vašingtono (Jungtinės Amerikos Valstijos) Džordžtauno universiteto Medicinos fakulteto Ląstelių biologijos katedros Medicininės embriologijos profesorius ir vadovas.

Šiuolaikinis mokslas patvirtino, kad vandenynų ir jūrų gelmėje yra visiška tamsa, nes saulės šviesa

- Ši schema parodo gyli, į kurį šviesoje vandenyje prasiskverbia šviesa. Labiausiai vandens sugerama raudonoji šviesa prasiskverbia mažiausiai, o mėlynoji šviesa – giliausiai. (Raymond C. Smith and Karen S. Baker, Optical properties of the clearest natural waters (200–800 nm) // Applied Optics. 1981, Vol. 20 (2), p. 177184-. Taip pat žiūrėti. <http://daac.gsfc.nasa.gov/oceancolor/scifocus/oceanColor/oceanblue.shtml>).

- Piešinyje pavaizduotos vidinės bangos, susidaranti dvių skirtingo tankio vandens sluoksnių sąlytyje. Apatinio sluoksnio vandens tankis didesnis už viršutinio. (Gross, M. Grant. Oceanography. New Jersey: Prentice Hall. 1993. Print)

neprasiskverbia pro vandens sluoksnį, kurio storis svyruoja nuo kelių šimtų metrų iki vienuolikos kilometrų. Šis faktas negalėjo būti žinomas Muchammedo laikais, nes tuomet žmonija dar neturėjo jūrų gelmių tyrinėjimui būtinų priemonių.

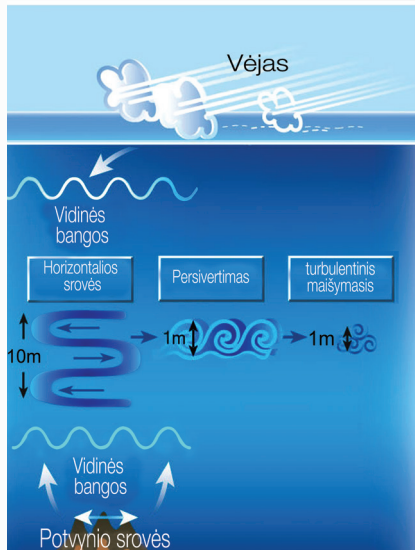
Šis reiškinys pasireiškia 200 metrų gylyje, kuriame šviesos beveik nėra, o giliau nei 1000 metrų - visiška tamsa. Didžioji saulės šviesos dalis, pasiekusi vandens paviršių ir neatspindėta, absorbuojama vandens iki 100 metrų gylio, tik 1% saulės šviesos pasiekia 150 metrų gyli ir tik 0,01% - 200 metrų gyli.⁽¹⁾

1 Edward J. Tarbuck, Frederick J. Lutgens. Earth Science. 7th Edition. New Jersey: Prentice Hall, 1994, p. 509525-; C. David Whiteman. Mountain Meteorology: Fundamentals and Applications. New York: Oxford University Press, 2000, p. 100 - 116.

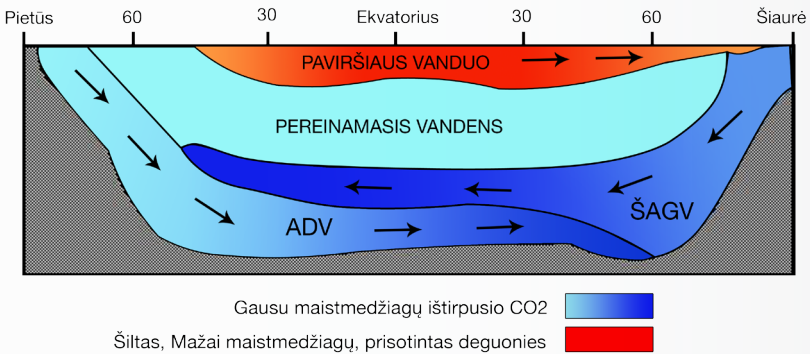

Vidinės jūrų ir vandenynų bangos

Mokslininkai mano, kad šioje ajoje užsimenama apie vidinių bangų egzistavimą jūrose. Ir iš tiesų, neseniai atrasta, kad be paviršinių bangų yra ir vidinės bangos, kurios yra „gravitacinės kilmės ir formuojasi vertikaliai skirtingo tankio vandens zonose“ [23, p. 205]. Vidinės bangos susiformuoja virš didesnio tankio vandens giluminių srovių ir jos panašios į paviršines bangas, pavyzdžiui, jos, kaip ir paviršinės bangos, lūžta. Vidinės vandenynų bangos žmogui nematomos, bet jas galima aptikti temperatūros ir druskingumo pokyčių tam tikrame plote, tyrimais.

- Vidinės bangos ir jų reikšmė vandenyno vandens maišymesi. (Chris Garret. Oceanography: Mixing with latitude // Nature. 2003, 422, 477. Prieiga per internetą: www.nature.com/nature/journal/v422/n6931/full/422477a.html)

- Pagrindinės vandenyno vandens masės skiriasi savo temperatūra ir druskingumu. Šios dvi savybės sąlygoja vandens tankį, kuris yra pagrindinis termohalinės vandenynų cirkuliacijos faktorius. ŠAGV - Šiaurės Atlanto giluminis vanduo, ADV - Antarktidos dugninis vanduo. Pritaikyta, Pensilvanija

- Lietaus kamuoliniai debesys (lot. Cumulonimbus). Nufotografuota iš NASA palydovo. Nuotraukoje matome, kaip kamuoliniai debesys, tarsi juos gintų neregima ranka, renkasi tam tikroje vietoje.

- Fotografijoje užfiksuoti atmosferoje esantys debesys bei vėjų srovės.

Pavyzdžiui, Viduržemio jūros vanduo, palyginus su Atlanto vandenynu, yra šiltas, druskingas ir mažesnio tankio. Viduržemio jūros vanduo, per Gibraltaro sąsiaurį pasiekęs Atlanto vandenyną, plūsta į jį šimtus kilometrų, išlaikydamas savo šilumos, druskingumo ir tankio savybes. Jis stabilizuojasi tik apytiksliai 1000 metrų gilyje. Nors šiose jūrose didžiulės bangos, stiprios srovės ir potvyniai, - jų vanduo nesimaišo.

Ši informacija buvo atskleista tik paskutiniajame šimtmetyje, panaudojus pažangiąsias technologijas ir modernius prietaisus. Pranašas ﷺ gyveno dykumos klimato, toli nuo vandenynų ir jais neplaukiojo. Tai, jog Korane yra paminėtas šis reiškinys, patvirtina šią Knygą esant tiesa.

Korane apie debesų formavimąsi ir lietų

Allahas sako: ﴿Jis – Tas, Kuris siunčia vėjus skelbėjais apie Savo mielaširdystę. O kada jie išjudins sunkius debesis, Mes varome jus į negyvą kraštą, nuleidžiam iš jų vandenį ir išvedam juo įvairiausių vaisius. Tokiu pačiu būdu Mes atgaivinam mirusiuosius – galbūt atsikvošėsite?﴾ (7:57)

Allahas sako: ﴿Ir pasiuntėme Mes vėjus, kurie apvaisina, ir nuleidome iš dangaus vandenį, ir pagirdėme jus, bet ne jūs jį sergite.﴾ (15:22)

Mokslininkai mano, kad šiose ajose minimus faktus patvirtino šiulaikinis mokslas - būtent vėjai neša vandens lašelius, kuriuose gausu druskos dalelių (kristalėlių), į atmosferą. Dalelės, kurios vadinamos aeroliais, elgiasi tarsi vandens spąstai ir, aplink save surinkdamos vandens garus, sudaro debesies vandens lašelius. Tokiu būdu debesys susiformuoja iš

vandens garų, susikondensavusių aplink ore esančias druskos arba dulkių aerosolio daleles. Dėl susidariusių vandens lašelių mažo dydžio (jų diametras 0,010,02- mm) debesys oru lengvai pernešami.⁽¹⁾

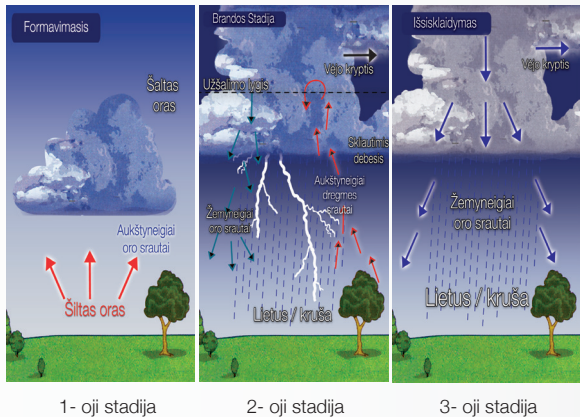
Būtent šį procesą stebime, kai dangus palaipsniui niuknėja. Aplink druskų arba dulkių aerosolio daleles besirenkantys vandens lašeliai sunkėja ir virsta lietaus lašais, kurie, tapę sunkesniais už orą, iškrenta iš debesies į žemę lietumi.

Allahas sako: «Negi tu nematai, kad Allahas gena debes, paskui juos sujungia, paskui paverčia tamsiu audros debesiu, ir tu regi, kaip iš jo plyšių išlenda liūtis. Ir nuleidžia Jis iš kalnų, kurie danguje, ledkrušą, ir daužo ją, ką panorėjęs, ir nukreipia ją nuo to, kurio nori. Jo žaibų blyksniai gali apakinti.» (24:43)

Lietaus kamuolinių debesų formavimosi procesas vyksta tam tikra seka:

1. Formavimasis.

Saulė kaitina žemės paviršių ir orą aplink jį. Šiltas oras (aukštyneigiai oro srautai) yra lengvesnis nei šaltas, todėl pradeda kilti į viršų. Jei šiltas oras yra drėgnas, pakilęs nuo žemės,

jis vėsta ir prasidėjusi kondensacija ima formuoti kamuolinius debes. Vėjas stumia debes tolyn iš jų susidarymo vietų, mažesni debesys susilieja į didžiuosius liūtinius kamuolinius debes, kurių viduje sustiprėja aukštyneigiai oro srautai. Debesies viduryje šie srautai stipresni nei pakraščiuose, todėl debes tįsta vertikaliai į šaltesnius atmosferos lygmenis ir išauga į didžiuosius bokštus. Tuo pačiu, dėl vykstančios

1 Richard A. Anthes, John J. Cahir, Alistair B. Fraser, Hans A. Panofsky. The Atmosphere. 3rd Edition. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Co., 1981, p. 269; Albert Millers and Jack C. Thompson. The Elements of Meteorology. 2nd Edition. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Co., 1975, p. 141 - 142; Brendan Murphy, Damian Nance. Earth Science Today. Pacific Grove, California: Brooks/Cole Publishing, 1999, p. 346.

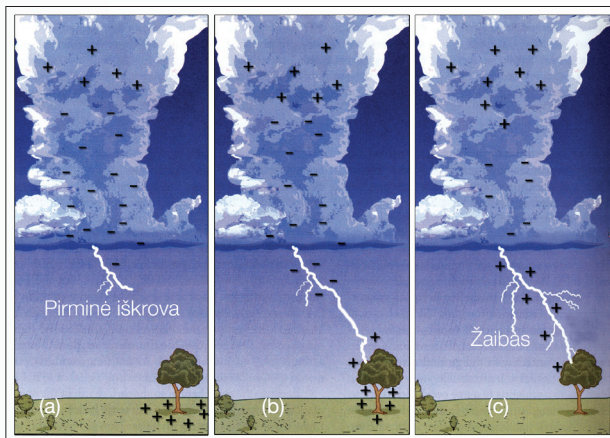
šiltų, drėgnų aukštyneigių oro srautų kondensacijos, jame formuojasi bei stambėja vandens lašeliai ir ledo kristalai.

2. Brandos stadija. Kai susidarę vandens lašeliai ir ledo gabalėliai pasidaro per sunkūs, kad juos išlaikytų šilti aukštyneigiai oro srautai, jie iškrenta lietumi, kruša, sniegu ir pan. Tuo tarpu šaltas, sausas oras patenka į debesį ir, būdamas sunkesnis nei šiltas oras, leidžiasi žemyn – susiformuoja žemyneigiai oro srautai, kurie kartu su savim tempia žemyn sunkius vandens lašelius, sudarydami stiprų lietų, krušą. Tuo pačiu metu aukštyneigiai oro srautai toliau maitina debesį šiltu, drėgnu oru.

3. Išsisklaidymas. Oras vėsta, kai šalti žemyneigiai oro srautai pradeda dominuoti, aukštyneigiai – slopsta. Šiltas drėgnas oras nebegali pakilti, vandens lašeliai nebegali susiformuoti, todėl audra ir liūtis rimsta, debesys išnyksta, pradėdamas nuo apačios į viršų.

Kai krušos ledo gabalėliai krenta per stipriai atšalusius vandens lašelių ir ledo kristalų zoną, debesys įsielektrina. Lašeliai, susidūrę su krušos ledo gabalėliais, sušąla ir išskiria latentinę („paslėptąją“) šilumą. Dėl šios šilumos krušos ledo gabalėlis pasidaro šiltesnis už jį supančius ledo kristalėlius.

- Antžeminio žaibo susidarymas. (a) Kai apatinėje debesies dalyje susikonsolidavęs neigiamas krūvis pasidaro pakankamai didelis, kad nugalėtų oro pasipriešinimą, susiformuoja pirminė debesies išškova. (b) Jei priešpriešais, iškiluose žemės taškuose, susikonsoliduoja teigiami krūviai – pirminė žemės išškova. Šios dvi iškrovos beveik nematomos. (c) Kai debesies neigiamų krūvių srautas susiduria su žemės teigiamų krūvių srautu, srovė išauga kelis kartus ir trenkia antrinė išškova – žaibas.

Krušos ledo gabalėliui susilietus su ledo kristalėliu, įvyksta svarbus reiškinys: elektronai pereina iš šaltesnio objekto į šiltesnį ir taip ledo gabalėlis įgyja neigiamą krūvį. Tas pats nutinka ir kai krušos ledo gabalėlis susiliečia su stipriai atšalusiais vandens lašeliais ir atskyla mažos, teigiamai įkrautos ledo nuolaužėlės. Šios lengvesnės, teigiamai įkrautos dalelės aukštyneigiais oro srautais pernešamos į debesis viršutinę dalį. Krušos ledo gabalėliai krenta į debesis apačią ir taip debesis apatinė dalis įgyja neigiamą krūvį, kuriam prisikaupus, trenkia pirminė debesis iškrova. Šioms iškrovoms susitikus, srovė padidėja ir trenkia antrinė debesis iškrova, paprastai vadinama žaibu. Kaip matyti, žaibo susidarymui pagrindinis faktorius yra kruša.

Allahas sako: «Ir žaibas Jį šlovinte šlovina, ir angelai – iš baimės prieš Jį. Jis siunčia žaibus ir perveria jais tuos, kuriuos įsigeidžia. Jie ginčijasi dėl Allaho, o juk Jis stiprus bausti!» (13:13)

Korane apie gyvūnų fiziologiją

Allahas sako: «Jums ir iš (jūsų) galvijų – priminimas. Mes girdome jus tuo, kas (susidaro) jų pilvuose tarp išskyrų ir kraujo, švariu pienu, malonių geriantiesiems.» (16:66)

Maurice Bucaille pasakė: „Kad suprastume šios ajos prasmę, mums prireiks kai kurių fiziologijos žinių apie gyvame organizme vykstančius procesus. Organizmui būtinos maistmedžiagės išgaunamos cheminių virsmų, vykstančių visame virškinimo trakte, metu. Galutinis maisto suskaidymas į smulkesnius junginius vyksta plonosiose žarnose. Per žarnų sienelės įsiurbtas maistas limfiniais ir kraujo kapiliarais pernešamas į kepenis, kuriose dar papildomai apdorojamas. Vėliau maistmedžiagės patenka į kraujotaką ir išnešiojamos po visą organizmą. Pieno liaukos, kaip ir bet kuris kitas organas, aprūpinamos joms reikalingomis medžiagomis per kraują, nes kraujas kaupia ir paskirsto virškinimo procese gautas medžiagas. Kaip matome, organizmo organų ir audinių aprūpinimo būtiniais elementais procesų grandinėje svarbiausias yra kraujo susimaišymas su maistmedžiagėmis per plonųjų žarnų sienelės. Šitai buvo atrasta tik dėl chemijos ir fiziologijos mokslų, tyrinėjusių gyvūnų virškinimo sistemą, pažangos. Tokie faktai

أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْأَرْضِ أَنْزِيلًا وَرَأَى الْجِبَالَ كَوَاتِلًا

- «Argi Mes nepadarēme žemēs patiesalu, o kalņū – atramom?» (78: 67-)

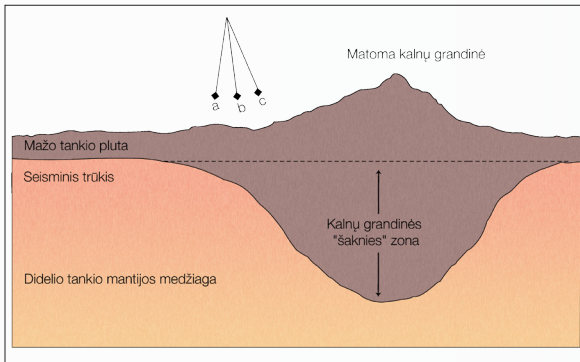
Muchammedo ﷺ laikų žmonėms buvo visiškai nežinomi. Aš manau, kad šioje Korano ajoje pateiktos mokslo žinios, ypač turint omenyje tuometį žmonijos technologinį išsivystymą, negali būti žmogaus proto išdava.“

Korane apie kalnus

Allahas sako: ﴿Argi Mes nepadarėme žemės patiesalu, o kalnų - atramom?﴾ (78: 6-7)

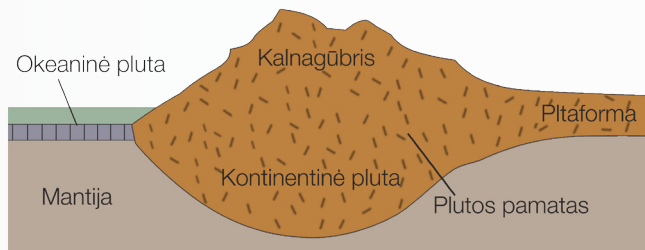
Mokslininkai aiškina kalnų, kaip žemės stabilizatorių, svarbą: „Šiuolaikiniais prietaisais (seismografais) nustatyta, kad kiekvienas kalnas turi giliai žemėn įsmigusią „šaknį“, o visas kalnas savo forma primena kaištį. Seismografais taip pat patvirtinta, kad žemės pluta yra trisdešimties - šešiasdešimties kilometrų storio. Kalnai savo „šaknimis“ sutvirtina žemės paviršių gilesnių sluoksnių atžvilgiu ir saugo žemę nuo drebėjimo. Tokiu būdu kalnai - tarsi viny, sutvirtinančios įvairias medines detales.⁽¹⁾

- Izostazija: kalno masė atitraukia švytuoklę iš vertikalios padėties, bet ne tiek, kiek tikėtasi. Jei kalnas būtų tik ant horizontalaus paviršiaus padėtas kroviny, švytuoklė iš vertikalios pozicijos (a) atsilenktų iki (c), tačiau kalnas turi gilią „šaknį“ iš, palyginus, netankių uolienų, todėl stebimas mažesnis švytuoklės atlenkimas tik iki (b). Ilustracija, maloniai sutikus, iš Peter J. Cattermole. Building Planet Earth. Cambridge: Cambridge University Press, 2000, p. 35.

1 Earth, Press, Frank & Siever, Raymond. Earth. New York: W.H.Freeman. 1982. Also see: Tarbuck, Edward J., & Lutgens, Frederick J. (1994). Earth Science. New Jersey: Prentice Hall. Also see: El-Naggar, Z.R. The Geological Concept of Mountains In The Qur'an. Marefah. 2007. Also see: Murphy, Brendan & Nance, Damian. Earth Science Today. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole. 199

- Piešinyje pademonstruotos kalno „šaknys“. Kai kurios šaknys nutįsta šešiasdešimt kilometrų gilyn į žemę.

Allahas sako: **«Ir bloškė Jis žemėn tvirtai stovinčius (kalnus), kad ji nesvyruotų sykiu su jumis, ir upes, ir kelius, kad galėtumėte eiti teisingu keliu.»** (16: 15)

Šiuolaikiniai mokslininkai tvirtina, kad kalnai žemėje išsidėstę proporcingai ir tam tikra tvarka. Jie yra vieni iš kelių svarbiausių faktorių, darančių įtaką žemės stabilumui. Ypatingai tam svarbūs kiekviename žemyne aptinkami, taip vadinami, asimetrinių kalnų masyvai⁽¹⁾ Kaip gi beraštis, kurio dauguma tautiečių taip pat buvo beraščiai, galėjo tai žinoti?!

Vanduo ir gyvybė

Allahas sako: **«Nejaugi netikintieji nemato, kad padangės ir žemė buvo sujungti (į vieną visumą), o Mes juos atskyrėme ir padarėme iš vandens viską gyvą. Nejaugi jie nepatikės?»** (21:30)

Šiuolaikinis mokslas patvirtino, kad ląstelės sudarytos iš vandens, jis - gyvybės pagrindas. Chemikai įrodė, kad vanduo aktyviai dalyvauja visuose organizme vykstančiuose pokyčiuose ir reakcijose. Dėl šių priežasčių vanduo yra vienintelis skystis, būtinas visiems be išimčių gyviems organizmams, pradedant mikroorganizmais ir baigiant didžiausiais gyvūnijos atstovais.

1 Harry Gaylord Dorman. Towards Understanding Islam: Contemporary apologetic of Islam and missionary policy. New York: Bureau of Publications, Teachers' College, Columbia University, 1948, p. 3.

Šiandien vanduo dengia 71% žemės paviršiaus, o likusieji 29% – sausuma. Vanduo yra pagrindinis žmonių, gyvūnų ir augalų gyvybės šaltinis. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad 71% suaugusiojo (15 metų ir daugiau) žmogaus kūno masės sudaro vanduo, o vaiko – net 93%. Tai parodo, kad 80% žmogaus organizme cirkuliuojančių skysčių sudaro vanduo, likusius 20% - kraujas. Vanduo gali sudaryti iki 97% viso gyvūno ar augalo.

- «ir padarėme iš vandens viską gyvą» (21: 30)

Kas ir kodėl jaučia prieššikumą islamui ir musulmonams?

Pasižvalgę po pasaulį, be abejonės, pastebėsime nemažai islamo nekenčiančių žmonių. Kame slypi jų prieššikumo šiai religijai priežastys? Jei pabandytume visus šiuos žmones suskirstyti į grupes, jos galėtų būti tokios:

01

Daugiadiaviai ir neišmanėliai. Jie neapkenčia islamo, nes jis draudžia daugiadiavystę (politeizmą) ir garbinti bet ką kitą, išskyrus Allahą.

Allahas sako: **«Sakyk: „Negi ką kitą, o ne Allahą, jūs įsakote man garbinti, o neišmanėliai!»** (39:64)

02

Tie, kurių prigimtinės savybės dėl vienu ar kitu priežasčių buvo pakeistos, sumenkintos ar sugadintos. Jie nemėgsta islamo, nes ši religija pripažįsta žmogaus įgimtas savybes ir jas atitinka.

Allahas sako: **«Tad atgręžk savo veidą į religiją būdamas vienadivis! Tokia įgimta savybė, su kuria Allahas sukūrė žmones. Nėr pakeitimų Allaho kūryboje, tai - teisingas tikėjimas, vis dėlto daugelis žmonių to nežino!»** (30:30)

03

Neteisingi žmonės. Jie nemėgsta islamo, nes tai - teisingumo ir lygiateisiškumo prieš įstatymą religija.

Allahas sako: «Iš tiesų Allahas įsako teisingumą, geradarystę ir dovanas artimiesiems; ir Jis draudžia niekšybes, bjaurastis ir nusikaltimus. Jis ragina jus: galgi atsitokėsite!» (16:90)

04

Kenkiantys kitiems, darantys žalą ir sėjantys sielvartą. Jiems nepatinka, kad islamas įsako būti teisingiems ir daryti gerą.

Allahas sako: «Ir stengiasi jie skleisti žemėje nedorą, o Allahas nemyli platinančių nedorą!» (5:64)

05

Įstatymų pažeidėjai, nepaisantieji nustatytų ribų. Jie nekenčia islamo, nes jis yra teisingumo ir taikos religija.

Allahas sako: «Ir kaukitės Allaho kelyje su tais, kurie su jumis kaunasi, bet neperženkite ribų, - iš tiesų Allahas nemyli peržengiančių ribas!» (2:190)

06

Fanatikai ir ekstremistai, kraštutinumų šalininkai. Pastarieji nemėgsta islamo, nes tai - nuosaikumo religija, smerkianti radikalumą ir kraštutinumus.

Allahas sako: «Ir taip Mes padarėme jus prisilaikančią vidurio bendruomenę, kad jūs būtumėte liudininkai apie žmones ir kad pasiuntinys būtų liudininkas apie jus.» (2:143)

07

Aistrų vergai ir pasileidėliai. Jie priešinasi islamui, nes tai - tyrumo religija.

Allahas sako: «Ir nesiartinkite prie svetimavimo, juk tai – šlykštybė ir blogas kelias!» (17:32)

08

Žemiškųjų gėrybių vergai. Jie priešinasi islamui, nes jis yra tarpusavio pagalbos, mielaširdingumo religija, draudžianti išnaudoti žmogaus poreikius ir silpnybes.

Allahas sako: **«Ir neteisėtai neiekvokite savo turto tarpusavy ir nepapirkinėkite juo teisėjų, kad nusikalstamai surytumėte dalį žmonių turto, tuo metu, kai jūs žinote.»** (2:188)

09

Laikantys save išrinktaisiais ir niekinantys likusią žmoniją. Jie nemėgsta islamo, nes tai – lygybės religija, draudžianti bet kokias rasizmo ir išankstinio nusistatymo apraiškas.

Allahas sako: **«O žmonės! Mes sukūrėme jus iš vyro ir moters ir padarėme jus tautomis ir gentimis, kad pažintumėte vienas kitą. Juk kilniausias tarp jūsų – pats dievobaimingiausias. Iš tikrųjų Allahas – Visąžinis, Išmanantis!»** (49:13)

Brangus skaitytojau, tikiu, kad tiek perskaičius, žiniasklaidos piešiamas islamo paveikslas ėmė blukti, o tiesa apie islamą – ryškėti. Leiskite dar kartą išvardinti svarbiausias islamo vertybes:

01

Islamas – tiesos religija, draudžianti garbinti ir paklusti kam nors kitam, išskyrus Allahą.

Allahas sako: **«Sakyk: „Negi ką kitą, o ne Allahą, jūs įsakote man garbinti, o neišmanėliai!»** (39:64)

02

Islamas – taikos religija, smerkianti visas neteisybės ir žiaurumo formas.

Allahas sako: **«Nėra Allahas uždraudęs daryti gera ir elgtis teisingai su tais, kurie nekovojo su jumis dėl religijos ir neišvarė jūsų iš jūsų būstų, – juk Allahas myli teisinguosius!»** (60:8)

03

Islamas – religija, skatinanti siekti žinių ir jas skleisti.

Allahas sako: **«Sakyk: „Argi lygūs tie, kurie žino, ir tie, kurie nežino?“ Iš tiesų prisimena perspėjimą tik turintys proto!»** (39:9)

04

Islamas – švaros ir higienos religija.

Allahas sako: **«Iš tiesų Allahas myli su atgaila besikreipiančiuosius ir myli apsivalančiuosius!»** (2:222)

05

Islamas – teisingumo ir gero elgesio religija.

Allahas sako: «Iš tiesų Allahas įsako teisingumą, geradarystę ir dovanas artimiesiems; ir Jis draudžia niekšybes, bjaurastis ir nusikaltimus. Jis ragina jus: galgi atsitokėsite!» (16:90)

06

Islamas - neapsunkinanti religija.

Allahas sako: «Allahas nori jums palengvinimo, o ne apsunkinimo.» (2:185)

07

Islamas - gailestingumo religija.

Pranašas ﷺ sakė: „Gailestingieji sulauks Dievo gailestingumo. Būk gailestingas žemės sutvėrimams ir Tas, Kuris yra virš dangų, bus gailestingas tau.“ (At-Tirmizi)

08

Islamas - visiško teisingumo religija.

Allahas sako: «Tenepastumia žmonių neapykanta jums jūsų į nuodėmę. Būkite teisingi, tai – arčiau dievobaimingumo.» (5:8)

09

Islamas - religija, kviečianti bendradarbiauti darant gerą.

Allahas sako: «Ir padėkite vieni kitiems kilniuose darbuose ir dievobaimingume, bet nepadėkite nuodėmėj ir nesantaikoje.» (5:2)

10

Islamas – religija ne rinkinei grupei, rasei ar tautai, o visai žmonijai.

Allahas sako: «Ir mes siuntėme tave tik kaip geros žinios nešėją ir perspėjantį mokytoją visiems žmonėms, bet didžioji žmonių dalis nežino.» (34:28)

11

Islamas – religija, panaikinanti visas nuodėmes.

Allahas sako: ﴿Sakyk: O vergai Mano, kurie buvote nesaikingi savo nenaudai. Nenusivilkite Allaho malone! Iš tiesų Allahas atleidžia visas nuodėmes, juk Jis – Atleidžiantis, Maloningas!﴾
(39:53)

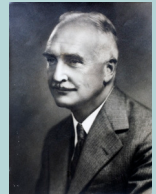

Išskirtinės islamo savybės ir jo vertė

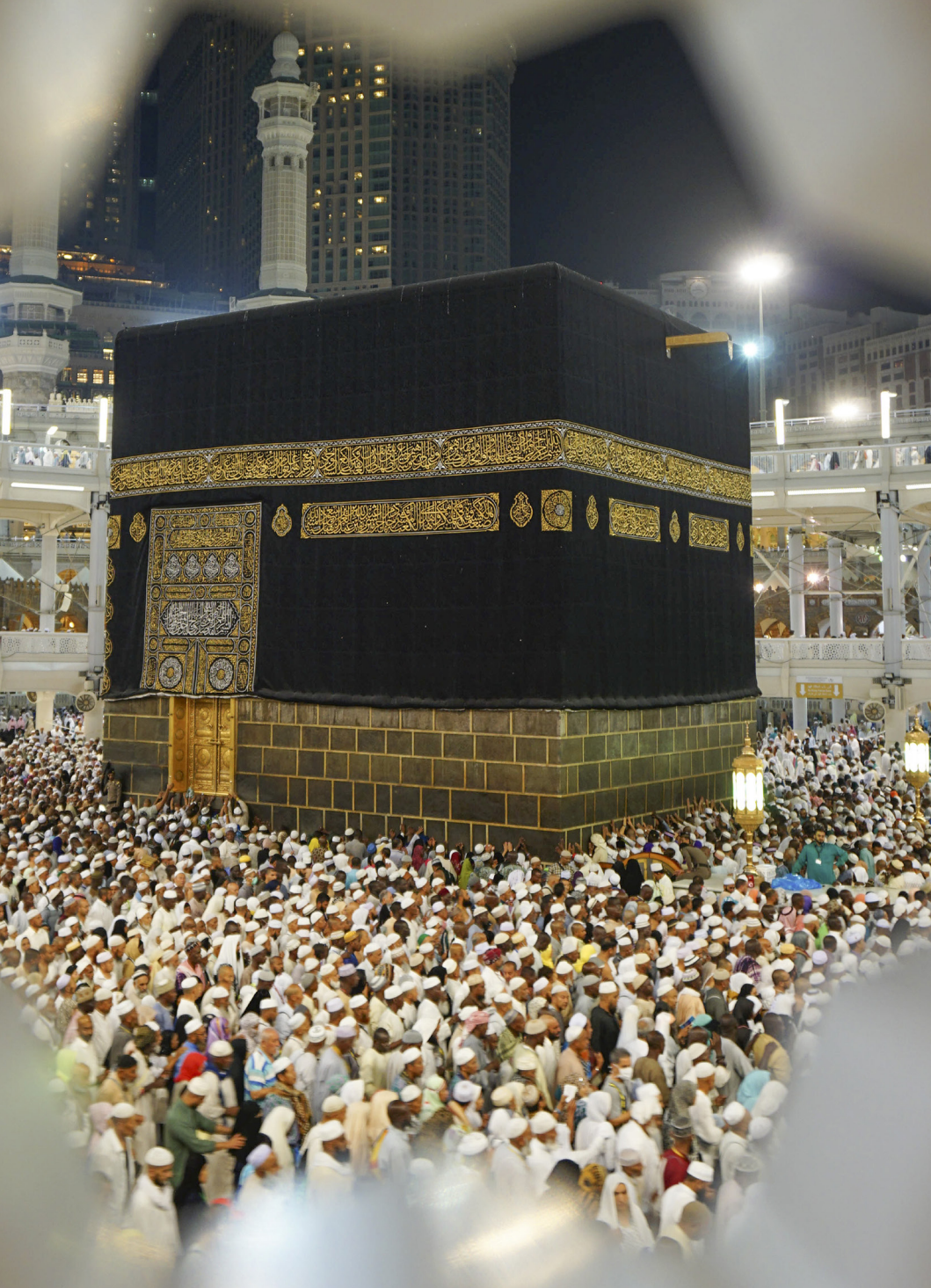
Būdamas paskutine religija, islamas pasižymi išskirtinėmis savybėmis ir ypatinga padėtimi, dėl kurios jis yra skirtas visiems laikams ir visoms žemės vietoms:

- ▶ Islamas yra paskutinioji žmonijai apreikšta Dievo religija.
- ▶ Islamas pripažįsta visus ankstesnius Allaho apreikšimus ir Jo pasiuntinius, kai judėjai nepripažino Isos (Jėzaus), o krikščionys – Muchammedo ﷺ. Musulmonai pripažįsta Mūsą (Možę), Isą (Jėzų) ir visus kitus pranašus, tebūnie jiems taika.
- ▶ Islame žmogus visuose reikaluose palaiko pastovų ryšį su savo Viešpačiu, nepriklausomai nuo aplinkybių ar vietos.
- ▶ Islamas – vienintelė nepakeista ir neiškraipyta religija.

Harry G. Dorman rašė: „Jis (Koranas) yra pažodinis Dievo apreikšimas, per Gabrielį padiktuotas Muchammedui, tobulas kiekviena raide. Tai amžinas, nenykstantis stebuklas, liudijantis tiek pats save, tiek ir Allaho Pasiuntinio Muchammedo pranašystę. Koranas stebuklingas savo stiliumi, tokiu tobulu ir didingu, jog nei žmonės, nei džinai nesugebėjo sukurti nieko panašaus net į patį trumpiausią Korano skyrių. Jis stebuklingas ir savo turiniu: pamokymais, pranašystėmis ir nuostabiai tikslią informaciją, kurios beraštis Muchammedas savarankiškai nebūtų pajėgęs sukaupti.“⁽¹⁾

1 Taip pat žiūrėti: Sarojini Naidu. *Speeches and Writings of Sarojini Naidu*. Madras: G.A. Natesan and Company, 1918, p. 167.

- ▶ Islamas – religija, apimanti dvasinius ir materialinius gyvenimo aspektus, reguliuojanti praktiškai viską iki pačių smulkmenų. Abdur Rachman ibn Zaid pasakojo, jog kartą kažkas paklausė Salman: „Jūsų Pranašas išmokė jus visko, net kaip nusišlapinti?“ Salman atsakė: „Žinoma. Jis uždraudė tuštintis ir šlapintis atsisukus kiblos (Kaabos Mekkoje) kryptimi, apsivalyti dešine ranka ar naudoti (tam) mažiau nei tris akmenukus, kaulus arba mėšlą.“ (Muslim)

William Thomas Arnold sakė: „Teisingumo supratimas - vienas iš nuostabiausių tobulumų islame. Skaitydamas Koraną, randu jame visus esminius gyvenimo principus. Ir šie principai yra ne mistiniai, tai - praktinės elgesio normos kasdieniam gyvenimui, tinkamos visam pasauliui.“

- ▶ Islamas palaiko žmogaus fizinių ir dvasinių poreikių pusiausvyrą, neleidamas ignoruoti kurio nors vieno iš šių aspektų.

Princas Čarlzas teigė: „Šiandien islamas gali mus pamokyti pasaulėžiūros ir gyvenimo būdo, kurį krikščionybė prarado. Islamas neatskiria žmogaus nuo gamtos, religijos nuo mokslo, sąmonės nuo materijos.“⁽¹⁾

- ▶ Islamas neprieštaruja žmogaus protui ir prigimčiai.

- ▶ Islamas - religija kiekvienam žmogui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, gyvenimo vietos ir laiko, priešingai ankstesnėms religijoms, kurios buvo siūstos konkrečioms tautoms tam tikram laikui. Pavyzdžiui, judėju gali būti tik žydu gimęs žmogus, o Isa (Jėzus) buvo siūstas Izraelio gentims: „Aš esu siūstas tik pas pražuvusias Izraelio namų avis.“⁽²⁾ Islamas – universali religija, tinkama kiekvienam žmogui, nepriklausomai nuo rasės, laikmečio, kuriame gyvena, ar naudojamos kalbos.

Allahas sako: «**Ir Mes siuntėme tave tik kaip geros žinios nešėją ir perspėjantį mokytoją visiems žmonėms, bet didžioji žmonių dalis nežino.**» (34:28)

Šioje ajoje Dievas Savo Pranašui ﷺ liepia atvirai kviesti į islamą ir Muchammedas vykdė šį įsakymą, vadindamas savo žmones garbinti Vienintelį Dievą ir palikti visų kitų dievybių šlovinimą. Nuo žmonių ne

1 Kalba „Islamai ir Karai“, sakyta Šeldono teatre, lankantis Oksfordo Islamo studijų centre. Oksfordas, Didžioji Britanija, 1993

2 Naujasis Testamentas, Evangelija pagal Matą 15:25.(Vert. Past.)

kartą nukentėjęs, Allaho Pasiuntinys ﷺ vis tiek išliko nepalaužiamas ir nepaprastai geranoriškas.

Jis siuntė laiškus tuometiniams karaliams ir kvietė juos priimti islamą. Jis išsiuntė laiškus Romos imperatoriui, Persijos imperatoriui ir Abisinijos karaliui.

Jei Pranašo Muchammedo ﷺ žinia nebūtų universali, jis nebūtų kvietęs kitų karalysčių valdovų priimti islamą. Ir jei ne Viešpaties įsakymas perduoti apreiškimą visai žmonijai, turint omeny, jog kiekvienas iš minėtųjų valdovų tuo metu turėjo milžinišką galią ir gausią kariuomenę, ar būtų Pranašas ﷺ taip rizikavęs?

Allaho Pasiuntinys ﷺ sakė: „Šis reikalas (t.y. islamas) pasieks visas vietas, kurias pasiekia naktis ir diena. Allahas nepaliks nė vieno namo, mieste ar dykumoje, į kurį neįžengtų šis tikėjimas, kuriuo bus pagerbti dorieji ir pažeminti niekšingieji. Allahas sustiprins doruosius islamu ir pažemins niekinguosius netikėjimu.“ (Achmed)

Pabaiga

Islamą, paskutinė dieviškoji religija, yra tobulas visais aspektais. Tai pagrindinis įstatymas tiek šiam žemiškajam gyvenimui, tiek ir Būsimajam amžinajam gyvenimui. Musulmonų elgesyje su kitais arba savo pačių atžvilgiu galima rasti netinkamų pavyzdžių ar trūkumų, tačiau reikėtų suprasti, kad islamas neturi nieko bendro su šiais nusižengimais. Netinkamas blogas elgesys randasi dėl savo religijos neišmanymo ar silpno tikėjimo. Nevertinkite islamo pagal tai, ką galbūt esate patyrę iš kai kurių jo pasekėjų. Ši nedidelė knygelė turėtų tapti raktu į Tiesos pažinimą, bet, toliau studijuojant islamą, būtina:

Išsivaduoti iš bet kokių išankstinių nusistatymų.

02

Nuoširdžiai siekti pažinti Tiesą, o ne ieškoti klaidų ar trūkumų.

03

Mąstyti savarankiškai ir akiai nesekti kitų nuomonėmis, kurios dažnai išveda iš teisingo kelio.

Allahas sako: «Ir kada tariama jiems: „Sekite paskui tą, kurį siuntė jums Allahas! - jie sako: „Ne, mes seksime paskui tą, su kuo radome tėvus mūsų.“ Nejaugi, net jeigu šėtonas šauktų juos Pragarą bausmei?» (31:21)

Kaip tampama musulmonu?

Norint tapti musulmonu, nereikia atlikinėti jokių specialių religinių ritualų, nei kokiose nors ypatingose vietose, nei priešais kokius nors žmones. Islame žmogus su Viešpačiu bendrauja tiesiogiai, be jokių tarpininkų.

Musulmonu tampama paprasčiausiai įtikėjus ir paliudijus, kad yra tik vienas Dievas, o Muchammedas - Dievo vergas ir Pasiuntinys. Nuoširdžiai ištarus šį liudijimą, žmogus pradeda naują gyvenimą, nes visos ankstesnės nuodėmės atleidžiamos.

Garbingajame Korane Allahas sako: «Išskyrus tuos, kurie atgailavo ir patikėjo, ir darė gerus darbus, - šiems Allahas pakeis jų blogus veiksmus palaimingais; iš tikrųjų Allahas yra Atleidžiantis, Gailestingas!» (25:70)

Priėmę islamą buvę judėjai ir krikščionys sulauks dvigubo apdovanojimo, nes jie tikėjo savo pranašais, o paskui pasekė ir Pranašu Muchammedu ﷺ bei kantriai ir nuoširdžiai ieškojo Tiesos.

Allahas sako: «Tie, kuriems Mes dovanojome Knygą prieš tai, - jie juo (Koranu) tiki. O kada jiems jį skaito, jie kalba: „Mes patikėjome juo, jis - tiesa iš mūsų Viešpaties. Mes ir anksčiau buvome musulmonai.“ Šitiems bus įteiktas apdovanojimas dvigubas už tai, kad jie kentėjo. Gėriu jie šalina blogį ir aukoja iš to, kuo Mes juos apdovanojome.» (28:52 - 54)

Ir Allahas atleidžia jiems visas iki islamo priėmimo padarytas nuodėmes.

Pranašas ﷺ sakė: „Islamą ištrina visas (nuodėmes, padarytas) iki jo.“ (Muslim)

مركز أصول

Osoul Center
www.osoulcenter.com

IslamHouse.com

eDialogue

Interested in ISLAM?
Join For a Free Private Live Chat

edialogue.org

For more details visit
www.GuideToIslam.com

contact us :Books@guidetoislam.com

عرض تعريفى عن مركز اصول
ومجالاته ووجدانه.. مشاهدة ممتعة لك

www.osoulcenter.com

OSOUL
STORE

To Download This Book, please Visit:

RAKTAS į ISLAMO PAŽINIMĄ

Atsisiųskite
knygą

مركز اوسول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

www.guidetolislam.com 9 786038 352779